

OGRÓD PANIEŃSKI

POD SZNUR PISMA ŚWIĘTEGO,

Doktorów kościelnych, kaznodziejów prawowiernych

WYMIERZONY,

a kwiatami tytułów Matki boskiej wysadzony,

przez jednego

najbliższego tej Matki i Panny niewolnika.

Wydanie

KAZIMIERZA JÓZEFA TUROWSKIEGO.

KRAKÓW.

NAKŁADEM WYDAWNICTWA BIBLIOTEKI POLSKIEJ.

1859.

A. M. D. G.

*Quamvis sciam
Quod Mariam,
Nemo digne praedicet,
Tamen vanus,
Et infanus,
Quisquis illam relicet.
Quamvis muta
Et polluta
Mea sciam labia,
Praescunendum,
Nec silendum
Est, de ejus gloria.*

S. Casimirus in Hymno.

4

królestwa polskiego zwał się królów Naprawde, tytuł
patrzaj nam tytułom nie Tobie tytułom potrzebaj.
Ty przed trzydziestolnią wojną, jako się o koronę
pierzochłujasz, w obrazie księskim kwitną płacząc, pora-
kasz. Tyś o ojczyźnie desperującą synów na odwie-
towanie zbłądanej wolności w Opatocznicy postąpił.
krom innej ratowniczej nad Szarymą twojej protekcyi;
która gdy w Opatocznicy, w Opatocznicy, w Opatocznicy
Zawrzyłaś, gdy w Opatocznicy, w Opatocznicy, w Opatocznicy

NAJAŚNIEJSZEJ, NAŁASKAWSZEJ

NIEBA I ZIEMIE PRZEZ PRZYWILEJ ŁASKI KRÓLOWEJ,

WSZYSTKICH RZECZY SZCZYRZE STWORZONYCH

NAPIERWSZEJ ISTOCIE,

PRZENADOSTOJNIEJSZEJ BOGA RODZICY

PANNY MARYI

Ozdobie Karmelu,

KORONY POLSKIEJ ZASZCZYTOWI.

Od słońca wszystko na świat pochodzi. Słońce nie-
tylko wspanialsze rąk boskich dzieła uwesela, ale też
drzewom owoc, rodom urodzaj, ogrodom bujność daje.
Słońce do miodorodnej roboty pszczoły pobudza; słońce
mrówki, aby o głodnej zimie myśliły, przywodzi; słońca
upały, że polny konik głośniej śpiewa sprawują; słońce
nakoniec wzgardzone robactwo ożywia i sustentuje.
Słońcemeś i Ty o najdostojniejsza Pani moja, nie tylko
żeś wybrana jako słońce, albo żeś słońcem odziana,
ale że z ciebie słońce sprawiedliwości wschodząc, splen-
dorów światła swego *communicative* Tobie udziela. Dla
tego i ja lichy robak promieniami łaski Twojej odży-
wiony, i jako jeden polny konik ciepłem dobrodziejstw
twoich rozgrzany, przy panińskiego ogrodu twego par-
kanach, ubogą ojczystego rymu melodyą brzęczę. Czemuż
ojczystego? Bo niepojętych tytułów pełna, nie gardzisz

królestwa polskiego zwać się królową. Zaprawdę, tytuł barziej nam tytulantom niż Tobie tytulatce potrzebny. Ty, przed trzydziestoletnią wojną, jako się o tę koronę pieczolujesz, w obrazie książkim krwią płacząc, pokazałaś. Tyś o ojczyźnie desperujących synów na odwetowanie zdeptanej wolności w Częstochowej posiliła, krom inszej ustawicznej nad Sarmacją twojej protekcyi: która gdy cię królową swoją zowie, matką uznaje. Zawrzyjże tedy, o ogrodzie zawarty, zewsząd przystępne i każdemu nieprzyjacielowi otwarte ojczyzny naszej granice. Zmocnij dziedzictwo twoje, ufortyfikuj antemural chrześcijaństwa. Aby ta Polska, która Cię ma przeciwko imprezie pogańskiej nieprzełomionym zaszczytem, ta Cię wiecznie królową swoją licząc, wyznawała, żeś jes w mocnem ramieniu boskiem *aufferens bella usque in finem*

Najbliższy niewolnik ogroda panińskiego

Autor.

DO OGRODA PANIENSKIEGO

WEJŚCIE.

Hortus conclusus soror mea sponsa.

(Cant).

Dziardyn otwieram wielki, kto się kochasz w ziele,
Pójdź sam; ty katolicki zwłaszcza Izraelu,
Który wierząc że Chrystus Pan jest Bogiem wiecznym,
Czcząc Syna, kochasz Matkę afektem serdecznym,
I przez nią w łasce boskiej jesteś upewniony,
Wnidź, — oto drzwi otwieram w ten ogród przestrony.
Luboć wiem dostatecznie z pism świętych dowodu,
Że sam Wszechmocny zamknął drzwi tego ogrodu,
I żeby wdzięczny dziardyn w ochronie był miany,
On łask nadprzyrodzonych ogrodził parkany, —
Atoli ja w nadzieję dobroci tej matki,
Ośmielę się tam wchodzić (jak mówią) w ukradki,
Jej liczący tytuły. Lub na mię strach nowy,
Bo Marya nie mojej materyą głowy.
Nie udźwignie Olimpu Pigmejczyka ciemie,
Ani ciężkie utrzyma Zyzyfowe brzemie.
Lub jak przy Augustynie, gdy dziecię do ducky
Morze łyżką chce przelać, co nie siły ludzkiej.
Bo cóż jest rejestrować fawory i łaski
Tej Panny niepojęte? jedno drobne piaski

Na brzegach morskich liczyć, lub gwiazdy na niebie,
 Lubo owe *athomy* w południowym Febie!
 Jaż się na tę niezdolny Spartę chcę zabierać?
 Jaż bezdenny ocean w bukładzie zawierać
 Będę jednym? Gdy się tak lichy robak niosę,
 Jak zuchwalec, co chciał kłaść Pelion na Ose.
 Ale to mej śmiałości dodaje podpory,
 Że jak upodobana ta Panna z pokory
 Najwyższemu, w którą im udaje się głębiej,
 Tem więcej łask otrzyma przez głos dziewosłębi, —
 Tak i ja gdy w ocean wchodzę niezbrodzony,
 Nie umysłem przelać go, gdyż byłby szalony
 Zamysł taki bez skutku, lecz jako się godzi,
 Wody morskiej naczepać kto po morzu brodzi.
 Morze wszystkim otwarte, z którego jak pija
 Sarnapa, jednorożec, tak insza bestya.
 Więc i ja w najgłębszą się rzuciwszy pokorę,
 Chwalić Cię Panno moja na śmiałość się biorę,
 Twe tytuły zbierając z miódopłynnej weny
 Doktorów, a do swojej wodę Hypokreny
 Jako z morza przenosząc; kształtem lichych pszczołek,
 Które plastr miodu robią z nazbieranych ziółek.
 A więc niż na to morze w szczupły pojazd wsięde,
 Na takie się przed światem wyznanie zdobędę:
 Wiem dobrze, że zgruntować tego morza nigdy
 Niepodobna, bo śmiałkom straszne tu Charybdy
 I Akroceraunia, gdyś ty sama jedna
 Bez początku, bez końca, bez miary, bezedna. *)
 Któż cię mógł kiedy w swoim ogarnąć dowcipie?
 Gdy Cię nie mogę, ty mię ogarniej Eurypie.
 Znam moję nieudolność, bom jeden lichota;
 Wspaniałą materyą zła hańbi robota.
 Znam się winnym dobrodziejstw nieba gospodynii:
 Tamto gębę zawiera, to mię mowcą czyni.
 A więc mówię z Atysem, choć oba niemową,
 Zaczynając rzecz moję perorą takową:
 Wielkiego Ojca wielka Córo! cna rodzico
 Jedynaka boskiego, a oblubienico;

*) S. Bern.

Ducha świętego, oraz przediwna stolicu
 Najdostojniejszej Trójce, Marya Dziewico!
 Bóstwo zawierający w sobie konsystorzu,
 Mając więcej łask z nieba niżli kropel w morzu.
 Matko ojca twojego, córko stwórcy, ziele,
 Jedna upodobana z wszego Izraela:
 Marya imie twoje znaczy wód gromadę,
 Więc do morza, o morze! kropłę wody kładę,
 Wszystkę mą zasadiwszy na tem manierę,
 Że wodę morzu wracam, którą z morza bierę.
 Pismo mię w tem utwierdza, iż nad wodami
 Unosił się Duch święty i trzpiotał skrzydłami.
 Ten tedy miałki dowcip mój, jak wie najlepiej,
 W rozsądzeniu tych kwater niechaj sam pokrzepi;
 Jemu bowiem nie tajno, że się sercem szczyrem
 Zabieram; więc niech właśnie On łodzią i styrem.
 Ty zaś wszystkiego świata i niebiosów Pani,
 Wejrzej na te najliższe niewolnika dani.
 Luboć wiem, że chociaż ty anielskiej cytary
 Słuchasz, jednak nie wzgardzisz i sielskiej fujary.
 Będzie kto mantuański pięknyć rym poświęci,
 Ten z dzieła, jabym się chciał popisować z chęci.
 Będzie dowcipów górnych na twe chwały siłkę,
 Oni złota, ja ziemie w ogród niosę bryłkę.
 Tamci będą wyzłacać dientro szumne ściany,
 Przez mię modelusz kwater będzie rysowany
 Na nietykanym piasku, acz niedoszła sztuka
 Miałki concept pokaże w tem dziele nieuka.
 Więc wchodź gościu szczęśliwie, a wiedz, że te gronta
 Niecierpią dziwowidza Janusa bifronta;
 Ani tu strasznym głosem szczekają Chimery,
 Nie bronią samolówki przejścia do kwatery;
 Zawsze wejście jest wolne, z rana, lub pod zorzą,
 W południeli, w wieczórli, każdemu otworzą.
 Lub kwiatki, lubo frukty ręka czyja zrywa,
 Nietylko nikt nie broni, ale sama wzywa
 Najświętsza Matka, mówiąc: Ogrodu i pani
 Zażyjcie w swej potrzebie ziomkowie kochani.

OGRODA PANIENSKIEGO

KWATERA I.

Błogosławioną zwać mię będą wszystkie narody.

(Cant. 13. Virg.)

Praelecta Dei Patris Filia.

Ztąd zaczynam o Panno rozmiar tej kwatery,
Do Ciebie obracając i sens i litery,
Tyś bowiem przywyborna między kreaturą,
Którą sobie Bóg Ojciec przysposobił córą.

Mater Salvatoris dignissima.

Tyś jedna znaleziona z żeńskich głów tak wiele,
Iżeś się godną stała matką Zbawiciela.

Sponsa Spiritus Sancti amabilissima.

Tyś jedna znaleziona dziwną tajemnicą,
Iżeś Ducha świętego jest oblubienicą.

Ancilla ssmæ Trinitatis humillima.

(Laur. Inf.).

Panno, sługą się mienisz? na cóż dyskurs w długą,—
Paniąś stworzenia, kiedyś Trójce świętej sługą.

Mater divinæ majestatis.

Cóż to za matka? Tać to majestat przejasny
Ogarneła, któremu sam firmament ciasny.

Beatissimæ Trinitatis triclinium.

(Mag. Alb.).

Izbo jedna stołowa Trójce przenajświętszej!
Choć niebo miary nie ma, nie mogło mieć większej.

Creatura creaturarum.

Stworzenie nad stworzeniem, boś ty jedna sama
Dziełem najdoskonalszem z potomków Adama.

Filia gratiæ.

(Jos. Gierson).

Córkaś wszech przywilejów, któremiś wyjęta
Od prawa powszechnego, niż poczęta, święta.

Conclave Christi.

(Ex Roso Coroneto).

Matka pokój, w którym Syn przemieszkiwa z chęcią,
Że jest obwarowany czystości pieczęcią.

Schemnia divinitatis.

(Ex Concione).

Z wszystkich kreatur jedna stworzona ryczałtem,
Będąc niejakiem Boga najwyższego kształtem.

Primogenita omnis creaturae.

(Eccl. 14).

Matko Stwórcze, i wzajem córko Syna twego,
Pierworodna na świecie z stworzenia wszelkiego.

Honor generis nostri.

Tyś jest honorem naszym i ozdobą pewną,
Mając cię w niebie Panno ziomkę i pokrewną.

Radix ex qua mundo lux orta.

Pyta się ktoś, z kąd światłość słoneczna pochodzi?
Teraz wiem, że z korzenia Jessego się rodzi.

Animata arca divinitatis.

(Joan. Osorius).

Żywa szkatuło, z której okupem szkatuły,
Dusze nasze z niewoli Orku się wyzuly.

Spiritus sancti specula.

(Qalazan).

Strażnico Parakleta, z której snać strażnice
Pogląda na okręgu ziemskiego granice.

Mediatrix Dei et hominum.

(S. Bernar.).

Środka między człowiekiem a Bogiem; z tej miary
Któżby przed sprawiedliwym zasłonił od kary.

Virgo sine ruga.

(Idem.)

Panno bez zmarszczku, gdyż Cię tak nieba mieć chciały,
Urody nad wsze córki ludzkie doskonałej.

Domina gloriae.

|(Gregorius Nissenus.)

Pani chwały; bo jeśli Chrystus panem chwały,
To przed Tobą pustkami pewnie nieba stały.

Regina laeticiae.

(Idem.)

Otwórzcie bramy wasze książęta tej gości.
Co za gość? Oto idzie królowa radości.

Vera Virgo et Mater.

(S. Augustinus.)

Kto Cię nie czci tytuły wraz temi obiema,
Iżes panną i matką, ten jest *anathema*.

Altare divinae Majestatis.

(Ildephons.)

A któż tego ołtarza skrytości wybada?
Ten ołtarz na ofiarę z kapłauem się składa.

Mater nostri Patris.

(S. Bernardus.)

Trzeba żebyś nam grzesznym Panno babką była,
Ztąd, żeś ojca wszystkich nas, Boga porodziła.

Gratissimum Dei templum.

Najwyższemu ze wszystkich najmiłszy kościele,
Gdzie ofiarował w ludzkim zastłonięciu ciele.

Habitaculum Jesu Christi.

W którym mieszkaniu gościć lubo było Bogu,
Niech przy szczęśliwym padnę tym z supliką progu.

Spiritus Sancti sacrarium.

(S. Cypria.)

Gdy z Ciebie Ojciec kościół, Syn mieszkanie czyni,
Wszystkim wszystko, gdyś ducha pańskiego świątyni.

Tabernaculum SS. Trinitatis.

(S. August.)

Bóg, Bogiem wojsk zowie się, pisze pismo o tem,
Tego jest wojennika Marya namiotem.

Caeleste prodigium.

(Ignat. Mo.)

Znak cudowny na niebie. A ten nie inaczej,
Jeno nam uproszenie łaski boskiej znaczy.

Ostia vita aeternae.

(S. Bona.)

Odzwierną Panią moję gdy do nieba widzę,
By tam i ukradkiem wniść, za to się nie wstydzę.

Vena misericordiae.

(Ored. Nicomed.)

Jako krwią napelniona każda bywa żyła,
Takeś Ty miłosierdzia pełną jest i była.

Obses fidei nostrae apud Deum.

(S. August.)

Zakładzie nasz u Boga, tam kiedy Cię mamy,
Już się rzetelniej w wierze prawdziwej trzymamy.

Magistra virtutum et norma.

(Simon a Cossia.)

Mistrzynie cnót, i onych wizerunku prawy,
Gdyż grzech nie mógł się zakraść między twe zabawy.

Soror Angelorum pulcherrima.

(Ignat. M.)

Siostrzo aniołów, którzy choć mają cnót siła,
Tyś siostrzo nad tę bracia więcej działem wzięła.

Angelis superior.

(S. Ioan. Damasc.)

Dziwny skutek twej widzę głębokiej pokory,
Dla którejs nad anielskie wywyższona chory.

Angelis dominans.

(Idem.)

O jakoż nas ten tytuł Panno twój weseli,
Iże cię panią swoją przyznają anieli.

Amoenitatis jucunditas.

(Ex orat.)

Fraszka tessalskie Tempe i bajańskie gaje,
Twey wdzięczności wesolość ziemskie przeszła raje.

Dulcedo Paradysi.

(Ibidem.)

Z cukru Cypr, Hybla z miodu pochwały swe liczy,
Ja w rajskiej korzystuję (któraś Ty) słodocy.

Sanctorum laetitia.

(S. Bernard.)

Świętych bożycheś radość, bowiem wszyscy święci
Czcą cię hyperdulią z swej uprzejmej chęci.

Mulierum decus.

(S. Casmir.)

Nie strójcie się niewiasty w kosztowne klejnoty,
Dosyć ozdoby macie z matrony oto tej.

Scala peccatorum.

Drabinaś wystawiona przy altanie nieba,
Po tejby się nam (grzeszni) tam docisnąć trzeba.

Officina curationum.

Infirmaryo chorych, gdzie w zdrowiu zwątpieni
Bywają z twój apteki dziwnie uzdrowieni.

Via errantium.

(Ex prec.)

Kto się kolwiek manowcem udał nieprawości,
Tą pójdz drogą, bowiem nią do nieba najprościej.

Refugium peccatorum.

(Ex litani.)

Dokądże pójde nędzny, i gdzie się uciekę,
Jeśli nie pod twą, grzesznych ucieczko opiekę?

Imperatrix reginarum.

(An. Molin.)

Pannę, królową zgodnie wszysey ludzie zowają;
Dam ja jej tytuł wyższy, zwąc ją cesarzową.

Indeficiens gaudium.

W strumieniach, w źródłach, w rzekach, przebierze się wody,
Imie Maryi, są to nieprzebrane gody.

Porta paradysi.

(Petr. Di.)

Gdzie przystępu bronili Cherubini sami,
Pódzmy: bowiem tam dzisiaj jest Marya drzwiami.

Gratia caelesti plena.

(Salut. Angel.)

Jak po rosie wilgotnej zbożu urość snadnie,
Tak Pannie, kiedy na nią łaska boska spadnie.

Mater orphanorum.

(Ex prec.)

Matką sierót cię nazwę z tej miary owszeki,
Kogóżeś wypuściła z twej kiedy opieki?

Consolatrix desolatorum.

(S. Bern.)

Niechaj kto opuszczony będzie we złej toni,
Krzyknij do Panny, ta cię dźwignie i obroni.

Arca foederis.

(S. Ambr.)

Matka, skrzynia jest jedna napełniona mirem,
Droższa to niżby złotem była pełna szczyrem.

Domus sapientiae.

(S. Hieron.)

Mądrość dom założyła w Matce bożej szumny,
Który wsparły wspaniałe wielkich cnót kolumny.

Mulier amicta sole.

(Apocal. 12.)

Strojnaś, o Pani moja, modą dość bogata,
Gdy co Cię wybrał, ten Cię przybrał z słońca szata.

Oraculum prophetatum.

(S. Bonav.)

Na cóż Tripos delficka, Apolina baśnie:
Tyś prorocत्व pewnym celem, przed którym fałsz gaśnie.

Domus aeternitatis.

(S. Bern.)

Zagrzebiony Babilon gdzieś w ruinie swojej,
To, że jest dom wieczności, na wiek wieków stoi.

Mater consolationis.

(Ephrem.)

Do kogóż opuszczona sierota pośpieszy?
Do Matki — ta ratuje, opatrzy, pocieszy.

Venter caelesti rore irrigatus.

Paniński żywot, z nieba rosa płodnym czyni,
Tą wodą przystało się tej kropić świątyni.

Veteris et novi testamenti armarium.

(S. Germ.)

Testamentów obojga czekauzie bogaty,
W którym są wiary naszej złożone armaty.

Umbraculum Spiritus Sancti.

(Albert. Magn.)

O jakoś dziwnie Panno w górę wyniesioną,
Gdy Cię zwie kościół Ducha świętego zasłoną.

Virgo sine labe concepta.

Panno, przez exempt boski wyjęta na razie,
Boś najmniej pierworodnej nie podległa skazie.

Negotium omnium saeculorum.

(S. Bern.)

Zabawo wszystkich wieków, bowiem Bóg od wieku
Niemiał nad nikim nad Cię większego opiekę.

Paradysus voluptatis.

(Gen. 2.)

Raju wszelkiej uciechy, w którym jako żywy
Nie rosły nieprawości ciernia i pokrzywy.

Oculus providentiae divinae.

(Rych. a S. Laur.)

Czule providencyi Najwyższego oko,
Którym potrzeby nasze przenika głęboko.

Medulla misericordiae.

(Idem.)

Miłości boskiej drdzeniu i wszelkiej litości,
Conflatorium miru i sprawiedliwości.

Fons perennis beneficiorum.

(S. Germ.)

Fontanno i wszelkiego dobrodziejstwa strugo,
Płynąc zawsze szeroko, głęboko i długo.

Splendor firmamenti.

Ognie twe firmamencie chociaż świecą jaśnie,
Każdy z nich przed splendorem tej Panny zagaśnie.

Fru menti caelestis paenu.

(Dion. Rech.)

Śpichrzu z nieba obfitem zasypany zbożem,
Zkąd pożywienia pewni, w głodzie się nie trwożem.

Os ex ossibus nostris.

(Gen. 2.)

Przebacz, gdy Cię nazwiemy żeś z naszych kość kości;
By nie to, nie przyszlabyś do tej wielmożności.

Stella solem fovens.

(Ex Roso Cor.)

Wielkie o ognie, wieczne dziwy to zaiste,
Kiedy gwiazda okrywa słońce wiekuiste.

Cui par nihil, nihil et secundum.

(Ex Mart. ap.)

Kreaturo, przywilej udzielono której,
Że jako nie masz równej, tak po sobie wtórej,

Altare Thymiamatis.

(S. Abror.)

Oltarz tymiamatu, na którym nie stary
Zakon, lecz nowy swoje odprawia ofiary.

Comparentalis Deo Patri.

Spółrodna Bogu Ojcu, kiedyś otrzymała
To, żeś z nim na zbawienie świata się składała.

Animatum Dei simulachrum.

(S. August.)

Boga wyobrażenie, lubo w mniejszej mierze,
dziwny ręki jego jeden charakterze.

Idaea perfectionis.

(S. Abror.)

Kształcie doskonałości, w myśli, w dziele, w słowie,
Bo cóż trudnego stworzyć wielkiemu Jehowie.

Mulier dolorum.

(Card. Hilg.)

Niewiastą Cię Syn zowie, gdy się Ciebie żali,
A Tyś w smutku natenczas twardszą była stali.

Mulier amorum mollissima.

(Idem.)

Niewiastą z łacińskiego bądź nam miękka, lepiej
Że z ciebie grzeszny prosząc, co chce to ulepi.

Noctis mundi luna.

(Ex Roso Cor.)

Po nocy świata, księżę nie grasuj ciemności,
Panna Cyntya, przy tej poznać cię jasności.

Detergendae iniquitatis spongia.

(Joan. Geom.)

Gębko, co przed lekarstwem myjesz rany wprzód,
Ulecz skancerowane na sumnieniu wrzody.

Beatus venter.

(Luc. 17.)

Przeklina tam ktoś żywot, z którego zrodzony;
Z któregoś Ty, jest, będzie, był błogosławiony.

Miraculorum compendium.

(S. Bone.)

Zbiorze rzeczy cudownych, — ja się dwom cuduję:
Gdy z pokory wyniosłość twoją upatruję.

Unicus mundi thesaurus.

(S. Anzelm.)

Skarbie nad Kleopatry, w którym był sprzęt złoty,
W tym są wszystkiego świata kosztowne klejnoty.

Tabernaculum sui Creatoris.

(S. Metod.)

Teraz gdy Stwórca w swoim spoczywa namiocie,
O co grzeszni prosicie, niechybnie weźmiecie.

Liber grandis.

(S. Greg. Nis.)

Księgo wielka, byłyby me czytać Cię chęci,
Cóż? gdy to nie pozwolą ze wszech stron pieczęci.

*Volumen, in quo Verbum Caro factum
scriptum est.*

(S. Dama.)

Tomie, w którym swą ręką Bóstwo napisało:
Że się dla ludzi wieczne Słowem Ciałem stało.

Vas admirabile.

(S. Bona.)

Naczyniemes przedziwnem, z tych racyj bez mała,
Ze się w Tobie mistura Boga z czlekiem stała.

Opus Excelsi.

(Idiotae.)

Dzieliemes Najwyższego; choć on tworzył dzila
Słowem jednym, nad Tobą użył pracy siła.

Pluvia Deitatis.

(Ex Roso Coro.)

Syn jest zboże wybranych; idź deszczu, świat prosi:
By zboże sprzej rosło, ten go deszcz niech rosi.

Inmixa super Dilectum.

(Cant. 8.)

Kochanek twój, o Matko, przy Tobie i z Tobą,
Jawnie widzę że Ty nim władniesz, nie on sobą.

Mater admirabilis.

(Ex Litan.)

Matko dziwna, bo z takim rodzisz dziwem srogiem,
Że Syn twój wraz śmiertelnym człowiekiem i Bogiem.

Sapientia incomparabilis.

(Ex Roso Cor.)

Mądrości, któraś zgadła sama tę kwestyą,
Jak bóstwo z człowieczeństwem przyjęło uniją.

Granum sine palea.

(Ex Roso Cor.)

Ziarno to jest bez plewy, ztąd się z czarta śmieje,
Bowiem na nią wiatr grzechu nie wiał i nie wieje.

Liber agno patens.

(Apocal.)

Księgo, z której się sam Bóg otworzeniem drożył,
Aże ją przez Baranka dopiero utworzył.

Participium Deitatis.

(S. Bernardus.)

Uczestnictwemś bóstwa; gdy się Bóg w Cię wcielił.
Atrybutów ci boskich zapewne udzielił.

Lilium caelibatus.

(Ex Roso Cor.)

Smukła wzrostem lilio, czemuś kwiat schyliła?
Bo trzeba by z pokorą czystość się braciła.

Regina Angelorum.

(Ex Litani.)

Archanieli, anieli, mocy, księstwa, tróny,
Winszując otrzymanej nad sobą korony.

Spes Prophetarum.

(Andr. Creten.)

Obietnico proroków pociągniona dalej,
Do której jak do celu z proroctwy zmierzali.

Promissio Patriarcharum.

(Idem.)

Starenych patryarchów nadziejo chwalebna,
By z limbu wyszli, Twoja płodność im potrzebna.

Magistra Evangelistarum.

(S. Cyrill.)

Mistrzynie prawdy, któraś z swej wysłała szkoły
Głosić Ewangielią na świat apostoły.

Confortatrix Martyrum.

(Ephrem.)

Utwierdzenie potężne męczenników pańskich;
Niem posileni, mąk się nie bali pogańskich.

Gemma Confessorum.

(Ildefon.)

Matko słodka Wyznawców, gdy toż co i oni
Wyznaję, niech mię syna macierzyństwo broni.

Corona Virginum.

(Ephrem.)

Spólny głos niebieskiego fraucymera grona,
Iżes Ty jest ozdoba panienek korona.

Laus sanctarum animarum.

(Idem.)

Chwało w wiecznej ojczyzny zostających progę,
Gdyż nie mają nic nad Cię miłszego po Bogu.

Zawarcie kwatery I.

Dokąd się blahe pióro unosić tak śmiało?
Tyżbyś to arcypelag ten zgrontować miało?
Ach! trudno wody zliczyć głębokiego Pontu,
Trudniej chwały wyrazić Matki boskiej z grontu,
Którą błogosławiona gdy zową narody,
Ma chwał więcej, niżeli kropel w morzu wody.

Zawartość kwiaty I

KWATERA II.

I wszedłszy Anioł do niej, rzekł: Bądź pozdrowiona, łaskiś
pełna, Pan z Tobą, błogosławionaś ty między niewiastami.

Ave Maria.

(Lucas.)

A na cóż dziewosłębnie masz się figur chwytac?
Dość słów: Zdrowaś Marya, Panienkę przywitac.

Gratia plena.

(Ibid.)

Komu cześć, komu kąsek? Tobie najrzetelniej,
Pedział anioł, że Cię Bóg swą łaską napelni.

Dominus tecum.

(Ibid.)

Pan z Tobą; Panna boski przybytek jest prawy.
Fora czarcie; nie miałaś i nie masz tu sprawy.

Benedicta Tu in mulieribus.

(Ibid.)

Między białą płcią szukaj i zawsze i wszędzie,
Zadna błogosławieństwa tak pełna nie będzie.

Benedictus fructus ventris tui.

(Ibid.)

Tracą żywot przez owoc, rodzicy nań chciwi,
Ale żywota twego owoc — lud ożywi.

Sancta Maria.

(Synod. Ephes.)

Łaskiś pełna, Pan z tobą — takeś z tych słów wzięta,
Iżę Cię kościół kładzie nad świętymi świętą.

Mater Dei.

(Ibid.)

Milcz bluźnierco Nestory z heretyków zgraja,
Tę Pannę Matką boską same piekła znaja.

In montana abiens.

(Luc. 1.)

Nie bawi się ta matka światową nizina,
Lecz z górną wylatuje na góry dziecina.

Utero clausi gaudium.

(Ibid.)

Skacz zawarty w żywocie siostrzanku z radości,
Bo wesoło należą takich przyjąć gości.

Mater Domini nostri.

(Ibid.)

Matka pańska gdy przejdzie, Helźbieta się dziwi;
Bardziej jej przyjściu dziwny k'nam ludzie złośliwi.

Deo digna Filia.

(S. Joan. Damasc.)

Między wszystkim potomstwem co go jest Adama,
Tyś Panno najgodniejszą Bogu córką sama.

Mulierum ornamentum.

(Idem.)

Biała płeć, z których ozdób wąż was złupił w raju,
Te macie przywrócone w panińskim rodzaju.

Humanae naturae venustas.

(Idem.)

Niech z idea grzeczności natura się sili,
Doskonalszej nad Pannę w żadnej niema chwili.

Evae matris correctio.

(Idem.)

Co naród ludzki stracił przez Ewę mać skrzętną,
To Marya naprawia przysługą pamiętną.

Velox in audiendis afflictis.

(Liberius)

Prędko bieżą miesięczne, prędko Feba cugi,
Prędzej Panna spieszy się ratować swe sługi.

Stella fixa.

(Ex. eod.)

Gwiazdo któraś okręgu firmamentu pilną,
Znacząc światłością w niebo, drogę nieomylną.

Nunquam dissona.

(Ex Symbolis.)

Lubo pomyślność cieszy, lub frasunki trwożą,
Ta Panna zgadzała się zawsze z wolą bożą.

Virgo sine vae.

(S. Bernardus)

W wianie bierzecie biada wszystkie córki Ady,
Sama Panna Najświętsza z między was bez biady.

Plus quam martyr.

(Idem)

Ciężkie męki znosili męczennicy ściśle,
Panna zniosła na sercu je i na umyśle.

Signaculum Testamenti.

(S. Germ.)

Kiedy ewangielii prawda była bliska,
Ten sygnet stwierdzając ją Najwyższy przyciska.

Affinis Deo.

(D. Thom.)

Ojciec Syna przed wieki rodzi, Matka w czasie,
Z tej racji powinna Jehowie stała się.

Ascendens de deserto.

(Cant. 8.)

Cóż to widzisz proroku? Widzę Pannę ninie,
Ta się w niebo prowadzi z światowej pustynie.

Sancta Sanctorum.

(Jo. Damas.)

W niebie Panna ma chwałę nad wybranych więtszą,
Bo lubo oni święci, ale ona świętszą.

Deliciis affluens.

(Cant. 8.)

Pomyślę, kiedy Panna w niebie się rozgości,
O jakieć tam delicye ma rozmaitości!

Auferens bella usque ad finem.

(Psal. 45)

Które państwo tej Pannie służy, to się szerzy,
Gdyż ona gdzie chce, wojnę tam krwawą uśmierzy.

Tota pulchra.

(Canti.)

Wszystkaś piękna nad wszystkie ziomki i kolegi,
W Tobie nie było żadnej makuly i piegi.

Cognitio Dei.

(Gen. 21.)

Poznanie Boga ona snąć drabina dawa,
Przy której Jakób Pana najpierwej poznawa.

Propugnaculum mundi.

(S. Joan. Damas.)

Choć Awern szturm przypuszcza, człek się niech nie boi,
Gdy pod krzyżem warowną Panna twierdzą stoi.

Aeterni consilii Capitolium.

(Titilman.)

Tego Kapitolum o szczęśliwe ściany!
W których rady przedwiecznej dekret wykonany.

Solis aemula.

(Idem.)

Jak na dobrych tak na złych słońce promień miece,
Ta Panna dobrych i złych w swojej ma opiece.

Hospitium incolatus mundi.

(Idem.)

Wprzepaść wieczną praw boskich przestępstwa nas wiodą,
Panna biegunom świata staje się gospodą.

Confugium perichitantium.

(Laur. Just.)

Kto ginie w ostatecznej złego razu toni,
Wzywaj Panny, pewnie się na ratunek skłoni.

Echo Verbi.

(Nic. Avancin.)

Świat pustynią — Bóg słowem — a echo Marya;
Ten się odgłos od słowa wiecznego odbija.

Haereditas Domini.

(Idem.)

Czart, świat, ciało, żaden z tych swoim Cię nie liczył,
Bo niżli to stworzone, Pan w Tobie dziedziczył.

Imago bonitatis Dei.

(Idem.)

Jako się w konterfecie widzi człowiek żywy,
Tak Panna obraz boski dobroci prawdziwej.

Solamen laborantium.

(Laur. Just.)

Lubom sfatygowany, praca jest daremną,
To mi folgą — kiedyś ty święta Panno zemną.

Robur fluctantium.

(Idem.)

Własny przypadek piszę nieszczęsnej przygody,
Zwątzonego wyrwałaś dziwnie Panno z wody.

Ab initio viarum possessa.

(Eccl. 24.)

Jeszcze fabryka tego świata nie stanęła,
A Panna osiadłością Najwyższego była.

Virentis olivae ramus.

(Gen. 8.)

Oliwna różeczko, którą kwitnącą ptak niesie,
Lub wszelkie od potopu drzewo popsuje się.

Luminare minus.

(Gen. 1.)

Księżyc lampa niebieska, noc światłem swem rządzi,
Pójdź ku światłu, po nocy kto występków błądzi.

Os precantis.

(Ex Roso. Cor.)

Wyborna oratorcko, wszelki język milknie,
Gdy z ust twych „wielbi duszo ma Pana“ wyniknie.

Aerarium opulentissimum.

(Avancin.)

Nad zbiory Salomona, nad Midy dostatki,
Bogatsze klejnoty są w skarbie u tej Matki.

Aurora.

(Idem.)

Pewnie nad złoto droższa ta godzina była,
Której się ta Panienska na świat narodziła.

Creatoris pictura.

(Idem.)

Nie Zeuxis z Agrygentu, lecz Bóg z dziewic świata,
Chciał by odmalowana była ta rytrata.

Divinitatis simulacrum.

(Dion. Rich.)

Bóg rozumem, dopieroż ręką niepojęty,
Jednak wyobrazenie miał swe w Pannie świętej.

Universitas gratiarum.

(Idem.)

Świat ludzie, morze wody, niebo gwiazdy maja,
Pannę zaś wszelkie łaski boskie napelniają.

Ineffabiliter sublimata.

(Bernard.)

Mowa ludzka nie pojmie, ani dojrzy oko,
Jak Panno wyniesionaś nad ludzi wysoko.

Mediatrix.

(Brew. Ro.)

Chrystus jest pośrednikiem według apostoła,
Panna zaś jest do Syna, z nauki kościoła.

Mulier inter solem et lunam.

Stan słońce, stań miesiącu, lub świecicie jaśnie,
Przed tej niewiasty światłem, światłość wasza gaśnie.

Reconditus gratiae thesaurus.

(S. Methodius).

Kto o nabycie skarbów tak dalece stoi,
W Pannie Bóg skarb obfity złożył łaski swojej.

Maledictionis interemptrix.

(S. Bernardinus.)

Niech wąż przez jabłko zgubą, człeka się nie chlubi,
Panna z siebie owocem to przeklęctwo zgubi.

Caelorum Imperatrix.

(S. Bernardinus.)

Kiedy cię grzeszni zowiem nieba cesarzową,
 Każ, niechaj fortę nieba zastaniem gotową.

Hostia in sanguine cordis.

(Joan. ab Heum.)

Krew się do serca zbiega, gdy serce gwałt czuje.
 Syn cierpi: matka serce to krwią posiłkuje.

Portus securitate validus.

(Ex Symb.)

Niech indzinier chwali port sławny w Anconie,
 Warowniejszy jest Panna, bo w nim nikt nie tonie.

Refugium Christianorum.

(Ex Litani.)

Dokądże w tym ucisku pójda chrześciance,
 Jeśli im Panna twierdzą warowną nie stanie?

Porta Sanctorum.

(Alph. Rodrig.)

Broma to Chrystusowa, którą wszyscy święci
 Weszli w niebo, też grzeszni mają być przyjęci.

Mensa ornatissima.

Stole z Sethu, na którym są pokładne chleby,
 Nam grzesznym pożywienia ztąd szukać dobrzeby.

Septuplex columna.

(Alphons. Rodrig.)

Kolumnąś Panno święta, na której się zmieści
Hieroglifik wyrznięty siedmi twych boleści.

Domus Deo grata.

(Idem.)

Nad pałac empirejski miłszy Bogu domie,
W którym dziewięć miesięcy przemieszkał widomie.

Virgo Virginum.

(D. Thom.)

Jak słońce ksiązę planet, złoto kruszcom głową,
Tak Pannę nad paunami najprzedniejszą zową.

Virgo sapiens.

(Ex Litan.)

Mądrość jest rzeczy boskie wraz i ludzkie wiedzieć,
Któż lepiej o obojgu tem może powiedzieć?

In qua Adam non peccavit.

(Alphon. Rodrig.)

Wszyscyśmy grzech w Adamie popełnili cale,
Sama Panna w tym namniej nie zmazana kale.

Solis aeterni anteambulo.

(Ex Con. Cert.)

Wdzięczny fosforze, jakież niesiesz nam awizy?
Słońce sprawiedliwości następuje bliżej.

Topazius translucidus.

(Ex Symb. appl.)

Topazynie tak wszystek wewnątrz przeźroczysty,
 Że Cię w sobie oknem ma pałac wiekuisty.

Lapis fundamentalis Ecclesiae.

Kamieniu, który zowie rzemieślnik węgielny,
 Jeśli który kościoła, Tyś nieskazitelny.

Clava Herculis.

(Ex Graeco.)

Buławo Herkulesa, od której zamachu
 Samego, Awernowe gady giną z strachu.

Amazon strenua.

(Ex eodem.)

Amazonko odważna, której święte nogi,
 Belzebubowi złemu łeb zdeptały srogi.

Bravium beatitudinis.

(Alphon. Rodrig.)

Zawód bieżysz grzeszniku, uczyn odwrót wsteczny,
 Ku Pannie bież; tak wygrasz zakład chwały wiecznej.

Stellis coronata.

(Idem.)

Siedm gwiazd w ręku u Syna, dwanaście u Matki,
 Przychylności ku grzesznym znaczą się dostatki.

Effusa super omnia opera Domini.

(Idem).

Jako deszczyk gdy kropi, miły ziemi bywa,
Tak się Panna nad dziełmi rąk boskich rozplywa.

Creata in Spiritu sancto.

(Idem).

Panno, Bóg przez cię światu pociechę otworzył,
Kiedy Cię osobliwie w Duchu świętym stworzył.

Virga germinis.

(Num. 17.)

Kwitnij różeczko, wydając na ten świat szeroco
List pociechy, kwiat łaski, zbawienia owoce.

Favus Samsonis.

(Jud. 17).

Panna smakowitego kiedy plastrem miodu,
Już się nie tak obawiać mozem ludzie głodu.

Alma Mater.

(Ex Hym. Eccl.).

Wyznajemy z kościołem z uczciwością wszelką,
Iżes stwórcze wszech rzeczy panną rodzicielką.

Genitrix vera Creatoris.

(Chrisost.).

Któż się tym zacna Matko sekretom nie zdziwi,
Stwórcze stworzenie, człowiek żywiciela żywi.

In altissimis habitans.

Wiedział Syn, gdzie posadzić Matkę było trzeba,
Nie na sferach tych niższych, ale wyżej nieba.

Expressa Dei statua.

(S. Hiero.)

Darmo subtelni mistrze, darmo Praxytele,
Boga wiecznego obraz, Panna w ludzkim ciele.

Justitiae solis imago.

(Idiota.)

Słońce w się patrzeć nie da, wzrok psując na razie.
Ja bez szkody widzę je na tym to obrazie.

Mille Clypei.

(Cant. 4.)

Za nie liparytańska tarcza twa Wulkanie,
Tysiąc tarczy z obroną, kędy Panna stanie.

Armatura fortium.

(Ibid.)

Panna ryszunkiem jednym; o pewnie zwyciężem,
Jeśli się tym uzbrojem na Turki orężem.

Puerpera mirifica.

(S. Augus.)

Dziwny płód, dziwny połów; ztąd gdy rodzi syna,
Żadna Pannie w położu nie służy lucina.

Solamen maerentium.

(Alphon. Rodrig.)

Komu smutek zbyteczny biedne suszy kości,
Panna pociechą, do niej uciecz się w żałości.

Veturia nostra.

(Ex Liv. appl.)

Matko Koryolana, błagająca syna,
Że nie potkała Rzymu od niego ruina.

Ariadneum filium.

(Ex Graec. Applic.)

Ariadno, błędnego człeka z labiryntu
Co wiedziesz, niebieskiego kłębkem do Koryntu.

Aegis Palladia

(Ex eodem)

Pallado, na ramieniu mająca egidę,
O niechże ja pod tarczy twojej zaszczyt przydę!

Illustrior sole.

(Ex Cont.)

Zmazy się w słońcu znajdują, Tyś piękniejszą słońca,
Gdyż twoja piękność nie ma ni miary ni końca.

Portans Salvatorem.

(Alphon. Rodr.)

Kiedy Panno naszego Zbawiciela dźwigasz,
O! jak się niecznośnego ciężaru nie wzdrygasz?

Heroina invincibilis.

(Ex Conc.)

Znacznieś, mężna niewiasto, ludzki naród wsparła,
Bogaś z nieba zwabiła, a czartuś łeb starła.

Ignis charitatis.

(Alphon. Rodrig.)

Ogniem Panna jest wiary, miłości, nadzieje,
Ale nie tym co pali, lecz onym co grzeje.

Virgo favorum.

Kochanką Panna boską, czego dowód spory,
Że ją wszystkie laskami przybrał i fawory.

Cedrus castitatis.

(Alphon. Rodrig.)

Potrzebny balk cedrowy, którym korab spięty,
Panna cedrem, cedr balkiem czystości jest świętej.

Stella polaris.

(Ex Liber.)

Gwiazdo północna, w której aspekt kto się rodzi,
Zawsze wesół, po myśli zawsze mu się wodzi.

Palma patientiae.

(Alphon. Rodrig.)

Ma to palmowe drzewo, że ciężary dźwiga,
Panna w ciężarach smutków i palmę wyściga.

De cuius plenitudine accipiunt universi.

(S. Bernardus)

Jako stok nieprzebrane wody trzyma w mierze,
Tak z Panny dobrodziejstwo każdy prosząc bierze.

Maesti consolationem.

(Idem.)

Nie szukam w utrapieniu rzymskiej Angierony,
Panna pociechą w żalu duszy utrapionej.

Aegri curationem.

(Idem.)

Zwątzione paroxyzmy i dusze i ciała,
W swych Panna pacjentach dziwnie uleczala.

Captivi redemptionem.

(Idem.)

Do Panny w ciężkiej kluzie więzień oplakany,
Jak westchnął, same z niego opadły kajdany.

Peccatores veniam.

(Idem.)

Lubo kogo grzech wikła w rozpaczę ostatniej,
Proś łotrze; Ona cię z tej wyprowadzi matni.

Justi gratiam.

(Idem.)

Nawet przez dobrotliwej tej ręce szafarki,
Pobożni odbierają łask boskich podarki.

Sanctissima Trinitas laetitiam.

(Idem.)

Sama dostojna Trójca niejako się weseli,
 Że przez nią, skarb dobrodziejstw między ludzkie dzieli.

Zawarcie kwatery II.

Tai ziemia w głębokim swe dostatki szybie,
 Na które z apetytem cheiwość ludzka dybie.
 Tam złoto, co naszemu łakomstwu jest drogiem,
 Tam sól, która potrzebna panom i ubogim.
 Lecz snadniej zliczyć kruszców i najmniejszą bryłkę,
 Niż chwały Matki boskiej, których nader siłkę.

Sanctissimum Trinitatis Iohannem

(Iam.)

Samia dostojna Trójca niekaj się waczi,
Ze przez mię skarb dobrodziejstw międy ludzic dajici.

Zawazcie kwatery II.

Taj ziemia w gziobku iwa dostajki czynie,
Na które x apozym chwacę ludzka dybie
Tam zlot, co jest drogiem,
Tam sol, która porzeka panam i bogim.

KWATERA III.

**Witaj królowa, Matko miłosierdzia, żywocie słodkości
i nadziejo nasza.**

(Ex Breve Rom.)

Salve Regina.

(Ex eodem.)

Gdy się anioł o zdrowie twoje Panno pyta,
Więc Cię i kościół pański pokorniuchno wita.

Exemplum perfectionis.

(S. Hieron.)

Przykład doskonałości świętych rzesza brała
Z Matki, gdyż ta od Syna nad zamiar jej miała.

Vita.

(Ex Breve Rom.)

Gdy nam zbawcę zrodziła, Panna nam żywotem,
Bez niej żywot na świecie nędzą i kłopotem.

Dulcedo.

(Ex eodem.)

Że Panno obfitujesz w słodyczy obfitej,
Nasyć nią zepsowane ludzkie apetyty.

Et spes nostra.

(Ex eodem.)

Tyś ufność, Tyś nadzieja każdej Panno duszy,
Kto w tobie ufa, tego i piekło nie ruszy.

Patria exulum.

(Ex eodem.)

Błąkacie się tułacze po tym marnym świecie,
Panna ojczyzną, czem się do niej nie bierzecie.

Filiorum Evae exauditrix.

(Ex eodem.)

Gdy w niebo przyjsz nie mogą synów Ewy krzyki,
Ty ich Panno przed Bogiem prezentuj supliki.

Lachrimarum vallis praeses.

(Ex eodem.)

Ztąd pono twej jak ziomki pomocy doznajem,
Że się w padole płaczu z nami rodzisz wzajem.

Convertens misericordiae oculos.

(Ex eodem.)

Luboś w widzeniu Boga oczy swe wlepiła,
Przecież od grzesznych nigdy ich nie odwróciła.

Jesum fructum ventris sui.

(Ex eodem.)

Słodki z dobrego drzewa tak owoc pochodzi,
Kiedy Emmanuela czysta Panna rodzi.

Nobis ostendens.

(Ex eodem.)

Przedtem trudniły przystęp do Jechowy gromy,
Dziś u Matki na rękę wszystkim jest widomy.

Sanctorum laetitia.

(Ephrem.)

Muszą być święci bozi z tego dobrej myśli,
Pomniąc przez Pannę do tej że fortuny przyśli.

Lumen studiosorum.

(Idem.)

Kto w naukach uczynić chciałby profekt duży,
Tego światła zaciągnij, sameć przyjdą Muzy.

Porta clausa.

(Esch. 44.)

Nie strażą, nie zapory, nie zamkiem z ingryktem,
Lecz ta brama zawarta boskim interdyktem.

Pulchra ut luna.

(Cant. 6.)

I wzrok twój i uroda i stan tak jest wdzięczny
O matko! jak pod pełnią kaganiec miesięczny.

Electa ut sol.

(Ibidem.)

Wspaniałe dzieło słońce Najwyższego ręku,
Tyś nad słońce wybrana, większego jest wdzięk.

Terribilis ut castrorum acies.

(Ibidem.)

Nieprzełomionym nigdy Jezus wojennikiem,
Bo gdy sam jest Bogiem wojsk, Matka wojska szykiem.

Amarior myrrha.

(Ex Cant.)

Na wybór Panna mirrą ztąd się pono liczy,
Że pełną była wszelkiej pod krzyżem goryczy.

Chirographum Dei hominibus reconciliati.

(S. Method.)

Cyrografie, na którym Bóg na człeka gniewny,
Podpisał przeproszenia swego traktat pewny.

Mons sanctus.

(S. Bern.)

Nie przystępuj kacerzu do tej góry świętej,
Ogniem gore, coć język upali przeklęty.

Tabernaculum Jacob.

(Psalm 86.)

Czem Pannę kościół mieni namiotem Jakóba?
W tym namiocie Bóg z człekiem sprzymierzą się oba.

Porta Syon.

(Ibid.).

Portą Panna syońska, przez której próg bramy,
Jak z nieba wszystko, tak nią i w niebo wnieść mamy.

Petra deserti.

(Izaia. 160).

Świat ten jako pustynia, Panna jako skała,
Upadłby, gdyby go ta skała nie trzymała.

Ancilla Domini.

(Luca. 1.)

Milknij język, ustaj i dowcipu siła,
Kreśląc jak się ta sługa Bogu zasłużyła.

Horologium misticum.

(Alphon. Rodrig.)

Słyszę bieg, choć nie widzę kół tego zegara,
Tajemnic się nie pytam, dość co uczy wiara.

Aurora consurgens.

(Cantic. 8.)

Wstawaj śliczna jutrzenko, wstawaj niemieszkanie,
Bo za Tobą zbawienia słońce, — Jezus wstanie.

Collustrans errantes.

(Alphon. Rodrig.)

Błądzącym w tym zawiłym labiryncie zbrodni,
Racz o Panno użyć światła twej pochodni.

Lumen indeficiens.

(Idem.)

Słoneczne ęmi się światło, ęmi się i miesięczne,
Panięskie trwa jednako, i jasne i wdzięczne.

Nebula tegens terram.

(Idem.)

Co upał słońca ziemi, to gniew boski bywa,
Przed tym upałem ziemię Panna mgłą okrywa.

Virgo Nobilis.

(Idem.)

Wywód szlachectwa Panny jest w ewangielii,
Acz tam ród ona wie dzie z królewskiej linii.

Vas spirituale.

(Ex Litan.)

Niech w rogu Amaltei złoży szczęście dary,
W tem naczyniu duchowne świętych spraw towary.

Causa laetitiae.

(Ex iisd.)

Panna zbawienie rodzi, niebo się weseli,
Trzeba, byśmy radości przyczyną ją mieli.

Mater illibata.

(Ex iisd.)

Matko nienaruszona, niewiem, taki ktoby?
Żebyć tej nie miał przyznać chwały i ozdoby.

Sedes Sapientiae.

(Ex iisd.)

Mądrość obiegłszy wszystkie horyzontu znaki,
W Pannie osiadła, jako na katedrze jakiej.

Oleum effusum.

(Alph. Rodrig.)

Olej wylany zawsze na wierzch się wybija,
Olejem imię twoje, o słodka Marya.

Regina clementiae.

(Ex eodem.)

Szerokowładne Panno królestw twoich włóści,
Mnie to cieszy, królową żeś jest łaskawości.

Angelis purior.

(Damas.)

Wiem, czyści są anieli, bo są próżni ciała,
Czyściejsza Panna w ciele, bo grzechu nie miała.

Stans ad Regis dexteram.

(Psal. 44.)?

Kiedy stoisz królewskiej Panno po prawicy,
O nie daj, byśmy w lewą iść mieli grzesznicy.

Spes reorum.

(Alph. Rodrig.)

Czart aktor, grzech dowodem, umilkli patroni,
W samej Pannie nadzieja że grzesznych obroni.

Refulgens stella.

(Idem.)

Kto w morzu nieprawości jest i grzechów cieniu,
Obróć wzrok ku jasnemu tej gwiazdy promieniu.

Portus naufragorum.

(Idem.)

A cóż rzeką topniowie na morzu rozbici?
Przepadł, kto się Maryi ładu nie uchwyci.

Patens janua.

(Idem.)

Otwarte drzwi na scieżaj, — pódźmy temi drzwiami,
Tych drzwi i przed głupie mi nie zawrą pannami.

Speculum justitiae.

(Ex Litani.)

By nie to sprawiedliwość kojące zwierciadło,
I z światem plemie ludzkie dawnoby przepadło.

Caduceo virga fortior.

(Ex Greg. Appl.)

Caduceum z Erebu wywodziło dusze;
Więcejś ich Ty wywiodła z piekielnej katusze.

Virga aurea.

(Ibidem.)

Rózgo złota Syhille, z którą do Eliza
Cny syn chodził po ojca, Aeneas Anchiza.

Turris eburnea.

(Ex Litani.)

Panna wieżę słoniową, kunszt przedziwnej speży,
Bowiem słowa wiecznego schowanie w tej wieży.

Domus aurea.

(Ex eodem.)

Jaki to dom? ze złota, — komu jest gospoda?
Temu co rządzi niebem, i ziemią, i wodą.

Janua Coeli.

(Ildephon.)

Wiele weścia do nieba: -- są fórtki, są bramy,
Nam złym że bramą trudno, do fórtki się mamy.

Sacrarium gratiae.

(Cypryan.)

Świątnicę widze pańską; cóż jest w tej świątyni?
W niej Bóg wszelakiej łaski warowny skład czyni.

Tabernaculum non manu factum.

(Gver. Ab.)

Z Ormuzu, z Dyarbeku chwalne są namioty,
Panna namiotem, — ale nie ludzkiej roboty.

Solium gloriae Dei.

(Ildephon.)

Wyśmienitym Jehowie tronem nieba stały,
Dziś mu żywot paniński jest stolicą chwały.

Qui exaltant Te praeconiis, evadunt manus

Acherontis.

(S. Bonav.)

Chwalco paniński, najmniej trwożyć niechciej sobą,
Służyć Pannie na żywot przeznaczenia próba.

Qui confidunt in Te, non timebunt.

(Idem.)

Luboć mię liczba moich nieprawości trwoży,
Ufam, że przez Cię Panno dojdę łaski bożej.

Salus infirmorum.

(Ex Litani.)

Pódcie coście na duszy lub na ciele chorzy,
Jeśli Panna nie zleczy, nie zleczą doktorzy.

Refugium peccatorum.

(Ex eodem.)

We wszystkich dziełach rąk swych P. Bóg jest niezmierny;
W tem, że nam dał ucieczką Pannę, miłosierny.

Decora sicut Hierusalem.

(Bruno G.)

Hierozolimo, któraś widzeniem pokoju,
Pokój Panna rodząca Tobie równa w stroju.

Virgo gloriosa.

(Ex Brev. Rom.)

Chwalebnaś Panno wszędzie, w niebie i na ziemi,
Więc Cię też i ja chwałę rytmy ubogiemi.

Olla regalis.

(S. Ambro.)

Garnuszkę, w którym wreją potrawy tak zdrowe,
Że zdrowie zepsowane naprawią światowe.

Desiderium collium aeternorum.

(Gen. 43.)

Wiecznych pagórków pragnąć tym sposobem mogę,
Jeżeli mi pokaże Panna do nich drogę.

Sanctuarium Dei.

(Exod. 15.)

Dary, łaski, fawory, i prerogatywy,
Pan Najwyższy tu złożył w tej świątyni żywej.

Tabernaculum Dei cum hominibus.

Trudny przystęp do Boga Izrael znajdował,
W tym się namiocie z człkiem Bóg spospolitował.

Favus distillans.

(Cant.)

Panna jest plastrem miodu z którego treść ciecze,
Nasyćmy się słodkością, ludzie w tej pasiece.

Stylus solis retrogradi.

(4 Reg. 20.)

Widzę pręt, dziesięć linii na zegarze wsteczny,
 Sekret to niepojęty jest mądrości wiecznej.
 Słońce sprawiedliwości wszak dziewięć na niebie,
 Chórów minąwszy, zeszło do dziesiątej Ciebie.

Opitulus pereuntium.

(Ex exem.)

Ratunku już ginących w ostatecznej toni,
 W potrzebie zbrojo mocna, puklerzu w pogoni.

Magistra gentium.

(S. Augustinus.)]

Pragniesz Pawła w katedrze widzieć Augustynie,
 Mistrzynią narodów przed Pawłem Panna słynie.

Mensa in qua panis vitae est propositus.

(Greg. Nic.)

Hojny król, stół bogaty, na którym chleb żywy,
 Cisnę się na ten bankiet grzesznik obrzydliwy.

Pandora gratiarum.

(Ex Cont.)

Świątobliwości składzie, cnót rozlicznych zbiorze,
 Niewinności zwierciadło, a czytości wzorze.

Palma Victori.

(Ex eodem.)

Grecya z palmy plotła zwycięzcom korony,
 Ja tę mając, na wiekim nie jest zwyciężony.

In utroque recursus.

(Ex Simb.)

Gdy nam przykry Syryusz lub Akwilo dżdżysty,
 Pod ten jawor bezpiecznie uchodźmy krzewisty.

Arca eluie aquarum intacta.

(Jozuae 3.)

Arko, niechaj się wznoszą Jordanowe wody,
 Ty od wód świata żadnej nie poniesiesz szkody.

Amica Dei.

Wszystkie córki niełaski i gniewu synowie,
 Jedną się przyjaciółką Panna boską zowie.

Regnum caelorum.

(Magn. Albert.)

Gdy synaczka w żywocie czystym Panna miała,
 Królestwem się niebieskiem słusznie wtenczas stała.

Maria (anagramma) Miara.

Marya, jest to miara boskiej wszechmocności,
 Któż wiedział, by człek przyjść miał do tej wielmożności.

Funis coccineus.

(Jozuae 2.)

Sznurze Raaby, a ten, w którym będzie domu,
Nieprzyjaciel w nim szkodzić nie może nikomu.

Oleum nomen tuum.

(Alphon. Rodrig.)

Czemu kościół olejem imie tve nazywa?
Jak olej na wierzech, tak się chwala twa dobywa.

Pulchrior luna.

(Caut. 6.)

Piękniejszaś niżli słońce, i niż miesiąc złoty,
Oni ciępią zaćmienia: ty żadnej ciemnoty.

Turtur pudicissima.

(Apponius.)

Ten tej synogarlice u nas głos słyszany:
Odwróć zjadłe od Polski Synu mój pogany

Raab occultans speculatores.

(Jozuae 8.)

Raabo, któraś w domu dwu śpiegów zakryła,
A to boska natura z człowieczeństwem była.

Vellus roris bibulum.

(Judit. 6.)

Kiedy Chrystus barankiem, słusznie Panna wełna,
Dla grzesznych zawsze rosy łaski bożej pełna.

Bonorum optimum.

(Ex Symb.)

Co z dobrego najlepsze? malarz nas w tem sprawi,
Gdy konterfekt z dzieciątkiem Maryi wystawi.

Ruth colligens spicas.

(Ruth. 2.)

Skapa Rut, na cóż zbierasz kłosy po Boosie?
Kiedy Panna rozdaje kopa, nie po kłosie.

Non pro illa, sed pro omnibus lex lata.

(Ester.)

Nie może pierworodnej skazy mieć zarzutu,
Panna, od powszechnego wyjęta statutu.

In fluctibus maris ambulans.

(Eecl. 24.)

Która po morskich możesz nawałnościach chodzić,
Racz z wód czyszczowych dusze wiernych wyswobodzić.

Lux perpetua.

(Missa Rom.)

Światłości, która świecisz tak bez końca jaśnie,
Ze choć świat zginie, światło twoje nie zagaśnie.

Mater amabilis.

(Ex Litan.)

Jakoż cię Matko trzeba z wszelkiej kochać chuci,
Gdy i tych nie opuszczasz, których Bóg odrzuci.

Vas honorabile.

(Ibid.)

Czczę krzyż, iże Jezusa krwią drogą skropiony,
Dopieroż to naczynie, w którym był zamknięty.

Vas insigne devotionis.

(Ibid.)

Jak pachnie nałożone naczynie balsamem,
Tak Panna napelniona nabożeństwem samem.

Ecce tu pulchra es. Ecce tu pulchra es.

(Cant.)

Pięknaś jest, dwakroć piękna, przyjaciółko moja,
Bogu miła jest piękność dusze z ciałem dwoja.

Posphorus auspicatus nascenti.

(Galatin.)

Szczęśliwy rodzącemu celny gończe Feba,
Jakoż cię z nas każdemu przytomnym mieć trzeba!

Hesperus moribundis.

(Idem.)

Wieczór życia nadchodzi, śmierć nad karkiem siędzie,
Niech mi wtenczas wieczorną Panna gwiazdą będzie.

Frutex aromaticus.

Miej kto chcesz meksykańskie cynamonu gaje,
Ten cynamon zbawienny świata zapach daje.

Flos e spinis Judaeorum.

(Damasc.)

Z którego Panna idzie, krzak jest pełen ości,
Ale kwiat wdzięcznej barwy i dziwnej wonności.

Stillicidium stillans super terram.

(Psal. 17.)

Panna deszczem niebieskim, który jako spadnie,
Co świat rodził pokrzywy, kwiecie wyda snadnie.

Virga percutiens duces Moab.

(Num. 24.)

Rózgo Moab gromiąca, spraw różgo, aby ci
Polsee ciężcy poganie wskroś byli wybici.

Fundamenta ejus in montibus.

(Psal. 89.)

Miasto pańskie na górach, a gór tych gront twardy,
Którego erebowe nie ruszą petardy.

Contradicens adversariis nostris.

Od nieprzyjaciół, ludzie, nas na łyżku zdrowie,
Jeżeli się przy grzesznych Panna nie opowie.

Terra, de qua veritas orta.

(Psal. 84.)

Ziemią Cię boską Panno słusznie nazwać mogę,
Gdy Bóg prawdą, temeś Ty zarodziła zbożem.

O clemens!

(Brev. Rom.)

O Matko najlaskawsza! o Pani litości!
Utrzymaj sprawiedliwość, niech nie karze złości.

O pia!

(Idem.)

Pobożną Cię ztąd liczę, żeś pierwsza po Bogu,
Wymaż imię me Panno z koźłów katalogu.

O dulcis virgo Maria!

Jaką imię Marya słodkość ma zawartą,
Bernardzie powiedz, gdy je polykasz i z kartą.

Zawarcie kwatery III.

Próżna duma rachmistrzów, aby co się bieli
Po brzegach morskich piasek, porachować mieli.
Prędzej zasy pył arabskie w sumaryusz wnida,
Które wiatr nad gorącą rozwiewa Torryda;
Snadniej jednak tych piasków rachunek wymyślić,
Niż chwały Matki Boskiej bez liczby okryślić.

KWATERA IV.

Stańęła królowa po prawicy twojej w ubierze złotym,
otoczona rozmaitością.

(Psal. 44.)

Regina possidens regnum jure Filii.

(De haered. §. Instit. jus communicat.)

Od cesarzów chwalebna stańęła ustawa,
Że matki z dziećmi, dzieci z matką spólne prawa.
Toć w królestwie synowskiem, prawem spólności,
Matka boska królową słusznie się rozgości.

Lucis Paranympus.

(Petr. Da.)

Kiedy się światłość wieczna z człowiekiem braciła,
Panna tej ligi pierwszym dziewostębem była.

Benedicti seminis augusta Parens.

(S. Bernar.)

Luboś wspaniałą Matką Panno z każdej strony,
Ztąd najbardziej, że plód twój jest błogosławiony.

Regina Caelorum.

(S. Augus.)

Jesteś królową nieba, jesteś wraz i świata,
Dóbr doczesnych i wiecznych dając numizmata.

Domina mundi.

Fora, gdzieś dotąd ksiązę panował ciemności;
Marya panią świata, z prawa i z własności.

Filia principis.

(Cant. 7.)

Jaśnień jest oświecona ztąd Panno najwięcej,
Iże idziesz z linii światłości ksiązęcej.

Urna aurea.

(Andr. Hier.)

W skrzynkę sędzia dekreta kładzie; Boże! a Ty
W tę złotą, prosim, nie kładź świata kondemnaty.

Mulier fortis.

(Prov. 31.)

Niewiasto płaszczem męstwa dostojnie ubrana,
I gdzieś aże na kraju świata wyszukana.

Fenestra Arcae.

(Gen. 6.)

Okno korabia nieba naprzeciwko sferze,
Zkąd światłość niezrównana przybytek on bierze.

Castrorum acies terribilis.

(Cant. 1.)

Obóz to, pilną zawsze obwarowan strażą,
Na który pułki piekła natrzeć się nie ważą.

Via regia.

(S. Bernardus.)

Gościńcem Panna w niebo, którego kto pilny,
Że nieba dojdzie, znak to bywa nieomylny.

Acervus Tritici.

(Cantic.)

Brogu pszeniczny, z Ciebie kto kłoski wybiera,
Takiego dusza wiecznym głodem nie umiera.

Assistrix aegrorum.

(Ephrem.)

Niewiasto, którą chorym trzeba mieć w chorobie,
Jakoż grzeszny bez Ciebie zaniestota sobie!

Sphaera firmamenti.

(Osorius.)

Sfero wspaniała, takim stworzona porządkiem,
Żeś światłość wydawała słońca przed początkiem.

Liber divinae genesis.

(Matth. 1.)

Księgo boska, w której to dla pamięci stoi,
Że Słowo wieczne bierze Ciało ze krwi twojej.

Prima lux.

(Gen. 1.)

Światło świata najpierwsze, które jak zapalił
Wszchemogący, że dobre to światło, pochwalił.

Vas omni dulcedine plenum.

(Rych. a S. Vic.)

Niech na olej gotuje wdowa wszystkie statki,
Słodkością napelnione naczynia tej Matki.

Gazophilaceum abundans.

(Ex Cont)

Chrystusowego różne skarby są kościoła,
Lecz nad Pannę droższego kościół nie ma zgoła.

Arca divinatorum Sacramentorum.

(Ildefonsus.)

A w którejż słuszniej chować Sakramenta skrzyni,
Jako w tej, która pańskiej skrzynią jest świątyni.

Porta Hierusalem.

(Ex Brev. Rom.)

Górnej Hierozolimy bramo urodziwa,
Którą w to miasto wchodzi każda dusza żywa.

Porta aeternalis.

(Psalm.)

Bramo wieczności, którą król chwały przechodzi,
O niechże przez tę bramę grzesznym się przejść godzi!

Liber signatus.

(Apoc. 5.)

Księgo żywota, siedmią warowną pieczęcią,
W której mają spisane imiona swe święci.

Aqua sitientium.

(Isaiae 44.)

Ktokolwiek co w gorączce grzechów masz pragnienie,
Z tej życzę żywej wody, weźmiesz posilenie.

In labore requies.

(Ex Prosa.)

Gdy mię w pracach ustawnych miał świat, czart i ciało,
Zebrzę Matko wytchnienia, żeby mię potkało.

Captivorum libertas.

(Ex Conc.)

Gdy piekielny najezdnik chce na nas kłaść więzy,
Panna brańców odbija i ordę zwycięży.

Radius solis.

(Ibid.)

Promieniu słońca, w którym naturę ubiegła
Łaska, — żeś pierworodnej skazie niepodległa.

Electuarium servientium sibi.

Rózo w konfekcie, kto twej skosztuje słodczy,
Służyc Ci, stanem sobie królewskim to liczy.

Lilium inter spinas.

(Cant. 2.)

Lilio, którą ciernie choć obstąpi w koło,
Ona jednak wspaniale w górę niesie czoło.

Mons receptatrix Loth.

(Genes. 19.)

Góro, na którą w onym sodomskim pożarze
Lot uchodzi, gdy zbrodnie Bóg surowo karze.

Deliciae Caeli.

(Ex Roso. Cor.)

Delicje niebieskie, bo póki nie miało
Niebo Ciebie, niebo się pustkami być zdało.

Arsenale virtutum.

(Ibid.)

Czekauzie armat pełny, czyli mam rzec całe,
Wszelkiemi napelniony cnoty arsenale.

Occupatio negotiosa.

(Galatinus.)

Wszystkich wieków zabawo, roboto, i dziło
Rak boskich, jakie nie jest, nie będzie, nie było.

Praestantissima medicina.

(Petr. Da.)

Przewyborna lekarko, co zgubionych wiecznie,
Syrpem twej przyczyny ratujesz skutecznie.

Anchora salutis.

(Giers.)

Pewna kotwico zdrowia, tę gdy naukler rzuci,
Już go morze, chociaż się burzy, nie zasmuci.

Navis institoris.

(Prov. 31.)

Floto, która nie z Moluk wieziesz bryły złota,
Ale drogie towary wiecznego żywota.

Portus peregrinantium.

(Ex Con.)

Porcie pielgrzymujących, w którym kiedy stoją,
Już więcej nawałności morskich się nie boją.

Lapis angularis.

(Isaja)

Kamieniu angularny, uważając owo
Twe boskiemu podobne stań się wiary słowo.

Decus pudicitiae.

(S. Ambr.)

Wstyd jest kolorem enoty. Lecz o piękny wstydzie!
I kolor i ozdobę z tejé Panny brać przydzie.

Electrum mysticum.

(Ex Symbolis.)

Bursztynie, ognistego coś w sobie mający,
Boga pono; ach, ogień to pożerający!

Gemma splendens.

(Ex iisd.)

Perło orientalska, której taka cera,
Że krom Boga, inszego nie zna jubilera.

Concha parturiens.

(Ex iisd.)

Koncho perłę rodząca. Ta perła gdy w niebie,
Wzięła z duszą i z ciałem swą konchę do siebie.

Margarita pretiosa.

(Ex iisd.)

Perło nad Kleopatry, co księstwo ważyła,
Tyś wszystek świat szacunkiem swoim przewyższyła.

Unio unionum.

(Ex iisd.)

Perło niepospolita, doświadczona proba,
Niemasz drugiej, któraby porównała z Tobą.

Rubus honoris.

(Ex Cont. Liberii.)

Przy krzaku Moizesza Bóg posłem wysyła,
Krzakiem Panna, przy niej dać honor rzecz mu miła.

Rubus incombustus.

(Brev. Ro.)

Krzak gore a nie zgere, o dziwy nad dziwy,
Znakiem jest Panny czystej i Matki prawdziwej.

Palmes stillans sanguinem.

(Ex Cont.)

Latorośli, z której się to grono zrodziło,
Co miasto wina, kruzem krwi świat urosiło.

Mons asylli.

(Ildephon.)

Góro, na którą jako na azyl bezpieczny
Pan uchodzić rozkazał, w on sąd ostateczny.

Venatrix unicornis.

(Isidorus.)

Łowczyni, jednorożca któraś uchwyciła,
A tegoś dźwiękiem twych cnót aż z nieba zwabiła.

Domus firmiter fundata.

(Cor. Mus.)

Domie na dość warownym zasadzony gruncie,
Bo w samego poczęcia poświęcony punkcie.

Postes caelestes.

(Idem.)

Odrzwia do nieba, dokąd lub zawarte wrota,
Pod odrzwie się tam wciśnie wierutny niecnota.

Fenestra prospectus.

(Fulgen.)

Okno, którem niebieski ekonom wygląda
Na ziemię, a to daje, o co go kto żąda.

Statio Spiritus sancti.

(Ex Cont.)

Stanso Ducha pańskiego, który kochał wodę;
Tyś to wodą, co z twego imienia wywiode.

Creatura nobilior.

(Ibid.)

Czem szlachetniej niewiastę Pan Bóg stworzył w raju?
Bowiem z żeńskiego miał pójść Syn boży rodzaju.

Speculum e cristallo.

(Ibid.)

Zwierciadło krystalowe z słońca ogień bierze;
Kto zwierciadłem? kto słońcem? łotr powie w tej mierze.

Haeres universi.

Świat Maryi dziedzictwem, Bóg go stworzył dla niej,
Ona jego ogólnie królowa i pani.

Sine macula.

(Cant.)

W słońcu skazy dwornością dociekl gwiazdarcz biegłą,
Ja twierdzę, Pannę skazie żadnej niepodległą.

Mater omnium electorum.

(Eph.)

Kto się do macierzyńskiej twej ciśnie obrony,
Znak dobry, na zbawienie że jest przeznaczony.

Lactans Dominum.

(Ex Hym.)

Któż się nadprzyrodzonym łaskom tym nie zdziwi,
Stworzenie Stwórcę rodzi, Boga człowiek żywi.

Adamas umbrae expers.

(Ex Hirog.)

Dyamencie, za którym nie może cień chodzić,
Bo mając słońce w sobie, jakoż masz cień rodzić?

Pixis nautica.

(Ex con. Liberii.)

Kompasem Panna nautom, którym kto się rządzi,
Po morzu świata płynąc, do portu nie zbłądzi.

Fons sanctitatis uberrimus.

(S. Method.)

Jak się w rzekach nie przejmą nigdy wody żywe,
Tak przymioty w panińskim źródle świątobliwe.

Columba sine felle.

(Chrysost.)

Gołębico, z której żółc natura wyjęła,
Wnętrznosci miłosierdziem zato napelniła.

Columba offerens ramum olivae.

(Genes).

Cieszcie się *Corabitaë*, nowiną wam dziwną,
Ta gołębica niesie gałązkę oliwną.

Facilitas veniæ.

(Ex Con. Lib.)

Zbrodniarzu, odpuszczona chcesz być była wina,
Chyba odpust wymoże Maryi przyczyna.

Molestiarum cordis levamen.

(Damasc.)

Już za nie alkiermessy wonne są w tej chwili,
Gdy imie Matki, serce struchlałe posili.

Delectabile Nomen.

(Ex Cont. Certa.)

Kto w imieniu Maryi kocha się i wzywa,
Onego, ten w niezmiernych delicyach pływa.

Mater pulchrae dilectionis.

(Eccl. 24.)

Kto się w Matce kochania kochasz, wiedz odemnie,
Że i od niej odbierzesz kochanie wzajemnie.

Porta orientalis.

(Alphon. Rodrig.)

Maryja bromą na wschód, bromą chrześcijańska,
Ty bromo słumić możesz portę ottomańską.

Flumen Dei.

(Cor. Mus.)

Rzeko boska, takiego skutku mając wody,
 Że Cię błogosławioną z nich zowią narody

Torrens voluptatis.

(Psal. 35.)

Strumieniem woda płynie, raczej rozkosz żywa,
 Która prawdziwiej z raj u niż Ganges wypływa.

Amarantus immarcescibilis.

(Ex Symb.)

Amarancie, który swej młodości nie mienisz,
 Ziemi nigdy nie więdnąc, lecie się zielenisz.

Viola plena venustate.

(Ibid.)

Fijołku, pierwociny wdzięcznej ludziom wiosny,
 Odpadź wonią twą od nas grzechów fetor sprosny.

Mare gratiarum.

(Epiph.)

Morześ; bo jak to wody wydaje sowite,
 Tak łaski wypływają z rąk twych znamienite.

Aurora fugans lupos.

(Ex Conc. Certa.)

Jutrzeńko rannej doby, co świecisz tak pięknie,
 Której się herezya, ród wilczy, przelęknie.

Magisterium Virginitatis.

(Laur. Inst.)

Dar panieństwa zatrzymać która z panien życzy,
U tej Mistrzynie w tej się enocie niechaj ćwiczy.

Juvans pusillanimes.

(S. August.)

Marya utwierdzeniem serc słabych i próbą,
Może nas wziąć jak Jana na Golgotę z sobą.

Mater intemerata.

(Chrisost.)

Matko, z której się rodzi tym kształtem Bóg wieczny,
Jako przez krzyszał promień przychodzi słoneczny.

Materfamilias.

(Idem.)

Gospodyni, u której że Bóg stał gospodą,
Sowitszą niżli Marcie płacił to nagrodą.

Domina reserans caelum.

(Giers.)

Pani otwierająca niebo: źle działały
Panny, że do Pana, nie Pani kołatały.

Exiens in agros.

(Cant. 7.)

Oblubienico, z którą idzie jej kochany
Na wsi, z miasta, zwracając do nieba pogany.

Exultatio Angelorum

(Giers.)

Wesele wszech aniołów, bo jak się nie mieli
Cieszyć, gdy Cię poczętą bez grzechu widzieli.

Fons patens in ablutionem scelerum.

(Epiph.)

Niechaj źródło Syloe chorym zdrowe bywa,
Dość, że Marya źródłem co grzechy obmywa.

Initium nostrae salutis.

(Giers.)

Z Ewy zguba, z Ciebie się zbawienie poczęło,
Ten początek zbawienia, aż nam wspomnieć miło.

Farinula dulcorans omnia.

(4 Reg.)

W mące Elizeusza dziwne były smaki,
Większe w imieniu Panny są słodkości znaki.

Sublevatrix oppressorum.

(Ephrem.)

Któż uciśnionych dźwignie, i kto ich posili?
Marya, jeśli o to będziem jej prosili.

Columna ignis.

(Exodi.)

Słup Pana gorejący, pewne grzesznym hasło,
Bieźmy w skok, by zbawienne znamie to nie zgaśło.

Lucis generatio.

(Ex Con. Liberii.)

Chcesz wiedzieć jak *genesis* światłości pochodzi?
 Bóg światłość, światłość jutrznią, jutrznią słońce rodzi.

Pluvia salutis.

(Ex eodem.)

Deszczu zbawienny, gdzie ty padniesz, grunt szczęśliwy,
 Zaraz się w wonne róże odmienia pokrzywę.

Fulgetra Divinitatis.

(Damasc.)

Ta błyskawica ma ten swój przymiot wiadomy:
 Wprzód ostrzega— niż Bóg ma puścić na świat gromy.

Tubus opticus.

(And. Hier.)

Perspektywo, przez którą gdy Bóg patrzy tubę,
 Już nie tak jest skwapliwym na grzeszników zgubę.

Mons in vertice montium.

(S. Greg.)

Góro na wierzchu wszech gór, ztąd nad wszystkie wyższa,
 Gdyś nad insze stworzenia Boga jest najbliższa.

Mons Oliveti.

(Ex Evan.)

Góro Oliwna, kędy Jezus czynił modły
 Za me grzechy, które go na ten hak przywiodły.

Rosa sine aculeo.

(Ex Sym.)

Róża ma zapach, lecz ma i ciernie co kołą.
Ta nie kole, tę grzeszni rwać ze mną pozwolą.

Domicilium Deo placens.

(Rupert.)

Bogu dom w Pannie świętej jest upodobany;
Sam Bóg jego gruntował przyciesi i ściany.

Supra petram fundata.

(Ex Brev. Rom.)

Kościół na skale stoi, Marya jest skałą,
Której piekła nie ruszą potęgą swą całą.

Abyssus gratiae Dei.

(Damasc.)

Jak w ligustyckiej pełno wód bywa przepaści,
Tyle faworów z nieba w panińskiej jest garści.

Miseratio miserabilium.

(Idem.)

Ta ślepy m wraca oczy, ta niemym języki,
Głuchym uszy, zdrowymi czyniący kaliki.

Multa multis.

(Idem.)

Insze członki stracone, i zdrowie, i siły,
Czy jednemuż się przez Cię Pani przywróciły?

Omnia omnibus.

(Idem.)

Owoś jest wszystkich wszystko, na to żebyś wszystkim
 Wiernym, była zbawienia obfitym pożytkiem.

Singula singulis.

(Idem.)

Tyś po Synu szczególna wszystkich adwokatka,
 Słowem rzekę: patronka, opiekunka, matka.

Zawarcie kwatery IV.

Blask słońca oczy psuje: jaż się siłę, abym
 Samę światłość przeniknął wzrokiem moim słabym?
 Zaniechaj tej imprezy pióro, a ogółem
 Jednym określ panieńskie tytuły tytułem.
 Chwały twe Matko boska widząc, oczywiście
 Liczbą swoją przechodzą rozlicznych drzew liście.

KWATERA V.

Żyję ja (mówi Pan) ze tem wszystkim jako ubiorem przybrana
będziesz, i obłożysz się nim jako oblubienica.

(Isaja 49.)

Bajulatrix misericordiae.

(Ex Con. Cert.)

Piastunko miłosierdzia; to gdy na twem łonie,
Łaskawie na nas patrzy; jak go Symeonie
Z rąk macierzyńskich weźmiesz pieszcząc się z dzieciną,
Aż ta dziecina grozi siłom nam ruina.

Exaltata humilitas.

(Ex eodem.)

Pokoro, wywyższeniem opłacona drogo,
Jakie tu nie potkało na świecie nikogo.

Sigillum Deo gratum.

(Galatinus.)

Pieczeni, która oko boskie uwesela,
A bez niej przywilejów ludziom nie udziela.

Speculum furorem mitigans.

(Idem.)

Zwierciadło, w którym się Bóg przezierając miękczy,
I na ziemię piorunów już nie strzela więcej.

Umbra refrigerans.

Obłoku, od którego pątnik uznojony,
Szuka w słońca srezodze cienia i zasłony.

Dispensatrix donorum.

(Cor. Mus.)

Szafarko Parakleta, bo słuszna u Matki
Boskiej, iże są boskie w szafunku dostatki.

Palatium Verbi Incarnati.

(S. Germ.)

Pałacu słowa Boga, która mu facyata
Milsza, niż wsze budynki i nieba i świata.

Pelagus gaudii inexhausti.

(Idem.)

Radości nieprzebrany nigdy oceanie,
Gdyż wprzód w nim wód, niż w Tobie wesela nie stanie.

Miraculum mundi.

(Ephrem.)

Dziwie świata, bo któreż ma świat większe dziwy,
Jak ten, że Cię nad wszystko Bóg wyniósł prawdziwy.

Sublimior Caelicolis.

(S. Ansel.)

To miejsce święci biorą z kąd Lucyper spada,
Lecz i nad świętych wyższe Marya osiada.

Civitas Regis Magni.

(Psal. 47.)

Komu przystępu trzeba, teraz ludzie biecicie:
Król chwały teraz w swoim rozgościł się mieście.

Dulcedo ineffabilis.

(Ex precat.)

Zwykle język z słodkości wielkiej cierpnąć musi,
Tak i z twej, bo wymówić trudno, kto jej skusi.

Christi sepulchrum gloriosum.

(S. Hieronim.)

Proroctwa o chwalebnym były pańskim grobie,
Bardziej kwadrują, gdyż on żywy spoczął w Tobie.

Thesaurus desiderabilis.

(Ex Roso Coroneto G.)

Na cóż pragniecie złota ludzkie apetyty?
Jeśli mieć tego skarbu możem depozyty.

Urbs fortitudinis nostrae.

(Isajac.)

Panna miastem jest, miasto to że jest potężne,
Czyni obywatele swe możne i mężne.

Mons, in quo placitum est habitare Deo.

(Psalm. 67.)

Na Synai przebywał Bóg i na Orebie,
Lecz góro święta, bardziej upodobał Ciebie.

Scala ascendentium.

(Genesis 28.)

Wysokie piętro nieba podobno nas minie,
Jeżeli się nie zdarzy po tej wleźć drabinie.

Sedes in sole posita.

(Psalm. 18.)

Stolec to jest na samem słońcu założony,
Wspanialszy nad monarchów izraelskich trony.

Vas condens manna.

(Exod. 25.)

Pięć koszów Żydzi chleba na puszczy strawili,
Z tej tajstry Panna wszystko stworzenie posili.

Obtatrix omnium bonorum.

(S. Ambr.)

Referendarką Matka, co nasze zanosi
Supliki, a nam więcej niż chcemy uprosi.

Exaltatrix cornu nostri.

Tomirys amazoński sławy nabawiła,
Tyś nasz naród pokorą twoją wywyższyła.

Mater salutis.

(S. Bernardus.)

Chwalić matki z płodności i z dziełek się godzi,
Dopieroż tę, która nam Matka zdrowie rodzi.

Terra viventium.

(Idem.)

Matce z Synem zasięgam tytułów służących:
Chrystus żywotem, Matka jest ziemią żyjących.

Psalterium mirae dulcedinis.

(Idem.)

Psalterzu niewymownej słodkości i cnoty,
Którego sam Duch święty wynajdował noty.

Palatium Regis Angelorum.

(Idem.)

Pałacu arcydziwny, którego pokoje
Kocha Bóg, i w nich miłe ma zabawy swoje.

Basilica augusta.

(Leo Impe.)

Kościele najwspanialszy, albo bazyliko,
Jako kosztu, tak kunsztu przedziwna fabryko.

Canticum laeticiae.

(Ex precatone.)

Piosnko, której Izrael wyśpiewywał rymy,
Z Babilonu wracając do Hierozolimy.

Unguentum salutis.

(Ex Con.)

Zastarzałych nalogów kogo kancer psuje,
 Życzę, niech się tą maścią zbawienną kuruje.

Nata Filii.

(Gerson.)

Córo Syna twojego nadewszystkie córy,
 Której nie miał świat pierwszej, nie będzie miał wtórej.

Opus cui non est simile.

(2. Reg. 10.)

Dzieło cudowne, gdyż Bóg słowem ten świat tworzył,
 Tworząc Pannę, pracy rąk obydwu przyłożył.

Fabrica firmamenti.

(Osorius.)

Fabryko firmamentu przedziwnej struktury,
 Od złota, chryzolitów, świetne mając mury.

Puerpera sublimis.

(S. Augusti.)

Niewiasto ciężarna, płaszcz ze złota mająca,
 Koronę z gwiazd dwunastu, obuwie z miesiąca.

Aula Regis aeterni.

(Idem.)

Boski, upodobany nad sam Olimp dworze,
 Który nieba przechodzisz w przedziwnym splendorze.

Lectulus sponsi.

(Greg. Nic.)

Łoźnico, której szylwach strzeże w każdej dobie,
Zwłaszcza gdy Oblubieniec w niej spoczywa sobie.

Stella matutina.

(Eccl. 5.)

Panna gwiazdą zaranną, gdyż ona przed słońcem
Poprzedza, i jego jest marszałkiem i gońcem.

Manna omnium saporum.

(Exod.)

Manno nie z puszczy, ale w której się zawiera
Ten smak, że kto jej skusi, wiecznie nie umiera.

Via egredientis.

(Bernard.)

Drogo z nieba, po której zbawienie na ziemię
Przyszło, i tam zbawiło Adamowe plemię.

Porta Syon.

(S. Methodius.)

Bramo Syońska, sama jedyna nad wszystkie
Bogu jerozolimskie najmilsza przybytki.

Promptuarium divinae charitatis.

(Idem.)

Jakie dary Duch święty do tej swej szpiźarni
Poskładał, któż to ludzkim dowcipem ogarnie!

Haereditas justorum.

(Ex prec.)

Pannę dziedzictwem biorą wszyscy sprawiedliwi,
Jeśli złych odstrzygniono, sami sobie krzywi.

Regina beatorum.

(Ibid.)

Szczęśliwe panieńskiego wsze królestwa strony,
Bo mieszkaniec w niem każdy jest błogosławiony.

Sal Prophetarum.

Prorocką Panna solą, po której snąc soli,
Słodkość się w wodzie stała, obfitość na roli.

Mensa aurea.

(Ex Symb.)

Stół to złoty, a złoto w nim jest takiej proby,
Iżę chorów anielskich przechodzi ozdoby.

Numerus decenarius.

(Reg.)

Liczbo dziesiąta, ryta na onym kompasie,
Na którym retrogradem słońce wzd cofa się.

Abyssus bonitatis.

(Damasc.)

Przepaść ta obfituje w dobroć nieprzebranie,
Bo w niej łask więcej, niżli wody w oceanie.

Miraculum Miraculorum.

(S. Bernardus).

Cudo nad cuda, z wielkiem podziwieniem świata,
 Jaki nie jest, nie będzie, nie był po wsze lata.

Umbo protegens.

(Ex Symb.)

Tarczo, która odbijasz nieprzyjaciół razy,
 Kogo zasłonisz, wszelkiej wolen od obrazy.

Porta speciosa.

(Ex Actis.)

Śliczna kościoła bramo, u której snać bramy,
 Otrzymał on od Piotra człowiek zdrowie chramy.

Renata antequam nata.

(Ex Symb.)

Panno, której się jednej tak wielce powiodło,
 Wprzód poświęcenia mając, niż rodzenia godło.

Thesaurisans divitias caeli.

(Ex Concio.)

Podskarbinas niebieska, boś syny i córki,
 Co bogactwa zbierali, ludzkie przeszła wciórki.

Diaphanum Dei.

Zwierciadło boskie, w którym on sam widzi siebie,
 I wszystkie rzeczy co są na ziemi, na niebie.

Diaphanum hominis.

Zwierciadło, w którym człowiek kiedy się przegląda,
W niem co widzi niech prosi, otrzyma co żąda.

Receptaculum fugitivorum.

(Beda.)

Uciezko od czartowskiej bezpieczna pogoni,
Jeżeli nie do Ciebie, gdzież się grzesznik schroni?

Consilium in novissimis.

(Rupertus.)

Rado zgubionych, której że nie zasiągnął rady
Judasz, na wieki przepadł desperat szkarady.

Merces copiosa nimis.

(Ex Evan. Luc.)

Nagrodo sługom twoim, gdy za pozdrowienie
Ciebie, odpraszasz czleku wieczne potępienie.

Porta aurea.

(Ex Symb.)

Bramo złota, o której te wieści prawdziwe:
Kto jej dojdzie, otrzyma lato miłościwe.

Jubilaem paenitentibus.

(Ibid.)

Prawy pokutujących wszech jubileusie,
Prezerwatywo pewna przeciwko pokusie.

Murus inconcussus.

(Ex Roso. Cor.)

Murze nieprzełomiony, którym miasto ono
Ziemskiego Jeruzalem w koło obtoczono.

Fax sedentium in tenebris.

(Ex eodem.)

W cieniu grzechu siedzących pochodnio jedyna,
Utrapionym w kłopotach pociechy dawczynia.

Elixir consolationis.

(Ex Conc.)

Elixirze chimicki, którego ten skutek,
Że w pociechę obraca by najcięższy smutek.

Tutela miserorum.

(Ibid.)

Opieko wszystkich nędznych, fortuno w kłopotcie
Desperatów, straszliwy samych czartów młocie!

Succursus victorum.

(Ibid.)

Sukkursie zwyciężonym, zwątpionym posilku,
Jakoż na nogi stawiasz po przegranej silku.

Fraenum desperationis.

(S. Ephrem.)

W złej rozpaczcy munsztuku i dobra otucho,
W zastarzałym nałogu instynkcie i skrucho.

Spes mortalium.

(Philesphus.)

Statut boski: że wszyscy ludzie przez śmierć giną;
Zyją ci, którzycheś Ty nadzieją jedyną.

Decus Ecclesiae catholicae.

(S. Cyrill.)

Nie szumne aparaty które z kosztem robią,
Lecz twe cnoty o Panno, kościół boży zdobia.

Atrium omnium virtutum genere abundas.

(Idem.)

Przy pałacu wspaniałym się przestrona stoi;
Dostaniesz tam rynsztunku, i wszelkich cnót zbroi.

Pulcherrima mulierum.

(Cant. 16.)

Nad obrazem Dyanny Zeuxis nie psuj głowy,
Bo Marya piękniejsza nad wsze białogłowy.

Caelum vivum.

(Magn. Albert.)

Niebo żywe, przymiotem uraczone takim,
Że kiedy Chrystus słońcem, toś Ty zodyakiem.

Depositorium laeticiae.

(Idem.)

Składzie wszelkiej radości, bez końca, bez miary,
Fancie przeciwko Bogu prawowiernej wiary.

Janua Filii Dei.

(S. August.)

Nie wynoście broń waszych książęta: nie brona,
Lecz fórtą idzie boski Syn upokorzona.

Exordium nostrae redemptionis.

(Damian.)

Tyś jest poczynająca odkupienia sprawa,
Nie będzie płótna, jeśli nie będzie postawa.

Singulare post Deum gaudium.

(Osorius.)

Mizernych synów Ewy, w błędnym świata progu,
Tyś jest szczególnem naszym weselem po Bogu.

Porta soli Deo patens.

(Ezechiel.)

Bramo, co Cię przestąpić nikomu nie godzi,
Iżę przez Cię Jehowa sam straszny przechodzi.

Magnalia Dei.

Wiemy, że wielmożności boskiej pełno w niebie,
Lecz tej najwięcej, która poszła Panno z Ciebie.

Virgo sole vestita.

(Apocal. 21.)

Panno w słońce ubrana: bo gdy Boga rodzisz,
Na słońce święci patrzą, a Ty w słońcu chodzisz.

Virginitas tempore indefinita.

(Ildephon.)

Panięstwa twego rozum nie pojmie, ni zmysły,
Gdyś Panną w czas terajszy i przeszły i przyszły.

Medium inter Deum et hominem.

(S. Bernard.)

Środku między człowiekiem a strasznym Jehowa,
Ty błagasz, Ty odmieniasz twarz jego surową.

Haereditatis Domini vindex.

(Ex precat.)

Mężna niewiasto, coś leb Lucyperów starła,
A dziedzictwoś mu pańskie z paszczeki wydarła.

Terra dans fructum.

(Psalm 66.)

Ziemio pieczętowana damasceńskiej gliny,
Przedniejsza niż co z niej Bóg ludzkie tworzył syny.

Cithara David.

(1. Reg.)

Dziwny arfa głos miała w Dawidowych rękę,
Lecz i panięskiej cytry szatan chroni dźwięku.

Hasta salutis.

Darmo insze orężę mieczy pogotowiu,
Jeśli tą włócznią, swemu nie poradzim zdrowiu.

Gaudium generis humani.

(Osorius.)

Im się Pan Bóg jednoczy przez swą Matkę ścisłej
Z nami: tem niechaj będzie człowiek lepszej myśli.

Inventrix gratiae Dei.

(S. Bernar.)

Ewa zgubiła żywot, gdy po owoc laźła,
Marya przez owoc go żywota znalazła.

Magistra religionis.

(Ruppertus Abbas.)

Syn Matkę, Matka uczy wiary Apostoły,
Tak ja teologia z tej pochodzi szkoły.

Porta proferens ex se Sanctum Sanctorum.

Gdy się w tej rozpościera świętej świętych bramie,
Moc piekielna tej bramy wiecznie nie przełamie.

Restauratrix ruinae angelorum.

(Ex Conc.)

Lucyperowa pycha w niebie pustki czyni,
Ta osadza te pustki nieba gospodyni.

Domina regum.

(I. Idefonsus.)

Gdy się królowie znają chlebojedzcy twemi,
Przyznać muszą, żeś Panno panią jest nad niemi.

Meta beatitudinis.

(Ex Roso Coron.)

Celu błogosławieństwa, gdzie wyznaję oraz,
 Że luboś nie jest Bogiem, ale bóstwa obraz.

Collum Ecclesiae.

(Georgius Venet.)

Szyjo kościoła, która od Chrystusa głowy
 Wypływa, kanał łaski na zbór Chrystusowy.

Velum Summi Tonantis.

(Ex Concione.)

Velum oczu Jehowy i jedna zasłono,
 Przez którą na grzech patrzy, jak przez szpary pono.

Dulcedo prophetarum.

(S. Bonav.)

Z mocnego słodkość wyszła; o któż tej słodczy
 Z starenych ojców w Limbie skosztować nie życzy?

Magistra prudentum.

(Idem.)

Mądrość tej Panny, mędrców pokonała dумы,
 Gdy przeciw jej mądrości głupstwem ich rozumy.

Domina omnis creaturae.

(Damasc.)

Niebo Cię czci, świat kocha, boją się otchlani,
 Temes prawem stworzenia wszelkiego jest pani.

Mater sanctae spei.

(Eecl. 24.)

Jak wiele z Matki Boskiej macierzyństw pochodzi,
Osobliwie nadzieja z niej się świata rodzi.

Per te ineffabilis Trinitas sanctificatur.

(Cyrillus Alex.)

Przez Ciebie, Bogu w Trójcy, tajemnicę skrytą,
Chrześcijaństwo oddaje chwałę należytą.

Crux adoratur.

(Idem.)

Za twym Panno powodem, przed zbawiennym krzyżem,
Wszystcy wierni niziuchno karki swe uniżem.

Exultat caelum.

(Idem.)

Tyś wielkiego wesela niebios nabawiła,
Gdyś w nich pustki zbawieniem człeka osadziła.

Fugantur daemones.

(Idem.)

Twojej się ręki srodze lękają niezmiernej,
Przeklętych duchów zgraje i piekielne lerny.

Homines ad caelum revocantur.

(Idem.)

Lubo człowiek niegodny wnijść w nieba dziedzinę,
Niech ma ufność, że wnijdzie przez Panny przyczynę.

Post Deum vivit orbis terrarum.

(Idem.)

Jużby pono świat przepadł w te dni swych ostatki,
Gdyby go nie trzymały ręce tejto Matki.

Zakończenie kwatery V.

Pióro stój, z taką chucią, nie rozwódź się dworna,
Raczej uniżonością narabiaj pokorną.
Euryp to niepojęty, w którym pornać snadnie,
Bo czyżże dowcip chwały Matki boskiej zgadnie?
Prędzej komput atomów pojdziesz w rannym Febie,
Niż chwały jej, które są na ziemi, na niebie.

Post Deum sicut orbis terrarum.
(Idem.)
Jusby pono avarit prepedi w re dai swych osalaki jak
Gdyby go nie trzymaly rzes tego malki. and swidobos
Per te ineffabili...
Zakończoncie kwatery V.
Piotr stoł z tak...
Raczej uniońość...
Kunty to nie...
Przedaj komput atomów...
Nis chwały jej...
42...
Kwaterny V.
Piotr stoł z tak...
Raczej uniońość...
Kunty to nie...
Przedaj komput atomów...
Nis chwały jej...
42...

KWATERA VI.

**Wiele córek nagromadziło bogactw, aleś Ty przewyższyła
wszystkie.**

(Proverb. 31.)

Ante saecula creata.

(Eecl.)

Mądrości wieczna, któraś snać obecna była,
I owszem, piękneś niebo wraz z Stwórcą tworzyła.
Przez której jeżeli Bóg niechciał nieba tworzyć,
Pewnie go nie będzie chciał nam bez niej otworzyć.

Secretum verecundiae.

(Jldephon.)

Pannie aniół w zawarciu zwiastuje zbawienie,
Bowiem wstyd jej ukochał głębokie milczenie.

Emporium caeleste.

(Idem.)

Jerozolimo górna, i miasto stołeczne,
W którym to rezyduje sobie Słowo wieczne.

Regina clemens.

(Ex Roso.)

Lub pobożność królowej niezmiernie świat cieszy,
Czemuż do łaskawości wprzód się kościół spieszy?

Ferculum de lignis Libani.

Cedr roście na Libanie, cedr jest drzewem ciężkiem,
Panna cedrem, Panna nam jest łupem zwyciężkim.

Lectulus veri Salomonis.

(Cant 3.)

Pismo chwali misterne Salomona łoże,
Kosztowniejsze być musi twoje, wieczny Boże.

Consolatrix infirmorum.

(Griselber.)

Schorzałego śmierć straszy, że mu się wiek króci,
Ciesz Panno, do wieczności niech oczy obróci.

Dies septimus.

(Genes.)

Dniu siódmy, lub Soboto, w dzień której Soboty,
Odpoczął Bóg od pracy i dzieł swych roboty.

Mons umbrae nescius.

(Ex Symbolis.)

Góro święta, mgłą grzechu nigdy nieprzyémiona,
A nad wszystkie pagórki świata wywyższona.

Typus Ecclesiae.

(S. Augustin.)

Tryumfując ma chwałę, łaskę wiodąc boje
 Kościół boży: w Pannie to znajdzie się oboje.

Urbs asylli.

(Damasc.)

Miasto z onych miast sześci, tej prerogatywy,
 Kędy z zdrowiem ujdzie łotr, zostawa żywy.

Altare odorum.

(S. Ambr.)

Na ołtarzu ofiara, wonia przy ofercie,
 Jak wdzięcznie Bóg ofiarę wraz i z wonią bierze!

Terribile inferis nomen.

(Ex Conc. Cert.)

Jest przyjemne, jest straszne imie Pani naszej,
 To imie ludzi cieszy, to i czarta straszy.

Cubiculum ortus Christi.

(S. Chrysos.)

Ziemię, pańskąś się zwala, lecz w tcm rozumieniu:
 Ustap tej, co łożnicą, pańskiemu rodzeniu.

Reclinatorium sapientiae.

(Ephrem.)

Domie mądrości, takiej w strukturze roboty,
 Siedmiorakie kolumny mając i stół złoty.

Signum magnum.

(Apoc. 12.)

Znaku wielki i światło firmamentu nowe,
Przed ktorem gasnąć muszą pochodnie Febo we.

Fenestra Danielis.

(Daniel.)

Okno na wschód, z modłami gdzie Daniel staje,
Któż Bogu modły, jeśli nie przez Cię, oddaje.

Speculum fulgidum.

(Ex Roso.)

Zwierciadło, w którym kto się przejrzy dyfanie,
Martwe świata porzuci zaraz zakochanie.

Lilium aureum.

Złota ona na złotym lilio lichtarzu,
Czyli świeco świecąca na pańskim ołtarzu!

Regeneratrix.

(S. Athanas.)

Ewa nas źle zrodziła, Panna odrodziła,
Tamta śmierci, żywota ta nas nabawiła.

Hera.

(Idem.)

Gdy sług z barwą i z mytem nie odwłóczysz w długą,
Znam się, o Pani, twoim (acz niegodnym) służą.

Clibanus intellectualis.

(S. Epiph.)

Piecu (pojmuj rozumem sens słowa człowiecze),
W którym się chleb anielski snąc dla ciebie piecze.

Gloria prophetarum.

(S. Ephr.)

Że z korzenia Jessego święta Panna wyszła,
Na tem największa chwała proroków zawisła.

Patrum spes.

(Idem.)

Starych ojców nadzieja zbyt tęskliwa była,
By czempredzej począwszy, Panna porodziła.

Vitis non vindemiata.

(S. Epiph.)

W tym winogradzie świecka kozo nie czyni szkody,
Bo Bóg sam z tej macice ma zrywać jagody.

Liber incomprehensus.

(Idem.)

Księgaś Panno najświętsza, ale tu sęk tęgi,
Że sam Bóg chyba pojmie kontenta tej księgi.

Remora, furoris mora.

(Ex Conc.)

Remoro, szczupła rybko, na jedno pół piędzi,
Jednak okręt utrzymasz, kiedy się rozpędzi.

Eurippus gratiarum.

(Ibid.)

Nurcie łask boskich, czyli głęboki Abysie,
W tych niezbrodzonych nurtach grzeszni ochyńmy się.

Acus magnetica.

(Ex Con.)

Przez burzliwe żeglarzów igła wiedzie morze,
Ty przez świata ocean mnie mój dyrektorze.

Fons consolationis.

(S. Bernardus.)

Panna wytryskujące źródło wody w skale;
Więcej pociech, niż wody mamy w tym kanale.

Columba speculatrix.

(Cluniace.)

Gołębico, coś różeczkę oliwną przyniosła
Do korabia, dając znać że już ziemia oschła.

Rorans coelum.

(Ex Roso. Cor.)

Niebo, które nam rosę wydało najdroższą,
O którą w Limbie rosę cni ojcowie proszą.

Novemestre diversorium Verbi.

(Gver. Ab.)

Rezydencyo królestwa, w której przemieszkało
Dziewięć miesięcy Słowo, gdy się Ciałem stało.

Camera Altissimi.

Kamero wymierzona w serzyzną tak spora,
 Że w niej dziedzie niebieski przemieszkał komorą.

Tronus suffumigatus.

Tronie wonny; bo jak ten tron nie miał mieć woni,
 Na którym się Jedynak boski usieść skłoni.

Opus Operum.

(S. Bonav.)

Dzieło nad dzieła boskie, których trzy na świecie:
 Chwała wieczna, człeczeństwo pańskie, a Ty trzecie.

Sculptura insignis.

(Ex Symbolis.)

Na achacie kosztownie Apollo wryty,
 Na Tobie Trójce świętej obraz znamienity.

Adamas infractus.

(Ibidem.)

Dyamencie przedziwnej trwałości i cnoty,
 Bo cię gwarków Erebu nie ukruszą młoty.

Aerarium spirituale.

(Ibid.)

Żadnej nie rozsadzając dla złodziejów warty,
 Skarbiec ten, jako dobrym, tak i złym otwarty.

Compendium mysteriorum.

(S. Ansel.)

Bóg Pannę stworzył; Pannie Matką się być godzi:
Człowiek Panna i Matka, Boga Człeka rodzi.

Dies quietis.

(Genes.)

Dniem siódmym Panna, jego ta powaga bywa,
Ze weń sobie najwyższy Stwórca odpoczywa.

Circulus incomprehensus.

Cyrkuł jest niepojęty, którego to koła
Centrum wszędzie, okręgu nie znajdzie nikt zgoła.

Quadratum perfectum.

Kwadracie doskonały, na kostkę robiony,
Przeciw któremu piekła nie przemoga brony.

Mensa caelestis.

(Ildephon.)

Póź sam człecze, niżelić głód duszny dokuczy,
Paniński stół pokarmy rozkosznymi tuczy.

Lucerna inextincti luminis.

(Cyrillus.)

Nie tak Faros rodejska świeci nautom błędnym,
Jak nam ta śliczna lampa światłem nieoszczędnym.

Candelabrum aureum.

(Greg. Nic.)

Czemu Pan Bóg w kościele chciał mieć lichtarz złoty?
Przedni kruszec panięskie znamienował enoty.

Antemurale Christianitatis.

(Idem.)

Bóg jest murem, a Panna przymurkiem potężnym
Chrześcian; tuby uledz trzeba niedołącznym.

Petra stagnans.

(Psalm. 113.)

Opoko, z której woda prysnęła sownicie,
A ta, grzechów wszystkiego świata na obmycie.

Bezoar agonisantibus.

(Ex Symb.)

Bezoarze pomocy truchlejących członków,
Co się rodzisz z płynących łez z oczu jelonków.

Purpura regia.

(S. Epiph.)

Nie w sydońską się Pan Bóg purpurę rad stroi,
Ale w tę, którą bierze krwawą ze krwi twojej.

Gradus caeli.

(Idem.)

Lecieć w niebo skrzydeł mi Dedala nie trzeba,
Mogąc pewnie po tych wniść gradusach do nieba.

Foeminarum restauratio.

(S. Fulgen.)

Który Ewa straciła honór wasz matrony,
Ten przez tę wtórą Ewę wam jest naprawiony.

Delinquentium Spes.

(Rodrig.)

Gdy ojciec karze dzieci występne surowie,
W Matce nadzieję kładziem obrony zbrodniowie.

Clypeus Martyrum.

(S. Ephrem.)

Męczenników puklerzu, zkańd z wielką nadzieją,
Który za nich krew wylał, krew dla niego leją.

Anachoretarum propugnaculum.

(Idem.)

Niech okropne jaskinie pustelników kryją,
Mają i tam warowną swą twierdzę Maryą.

Sanctitatis speculum.

(Ex Roso Cor.)

Nie żaden człowiek grzeszny, choćby stanął wedle,
Ale sam Bóg upatrył światłość w tem zwierciadle.

Fons irriguus.

(Ex. eod.)

Już teraz sucha ziemi krzep się jak najrzeźwiej,
Kiedy cię z panieńskiego strumień źródła trzeźwi.

Virginum gemma.

(Ex precat.)

Pannom perły należą, perła tę pleć zdobi,—
Dość niech każda tę perłę sobie przysposobi.

Pretiosa coelestis regni margarita.

(S. Method.)

Niebieskiego ta perła kiedy jest gatunku,
Jubilera jej z nieba potrzeba szacunku.

Opes supernae.

(Ex Roso Cor.)

Skarbiec Panna niebieski, skarbiec znamienity,
W którym wszelkie złożone bóstwa depony.

Virgula fumi.

(Canti. 3.)

Rószeczko dymu, która tak zakurzysz łagodnie,
Że niesurowie patrzy Bóg na nasze zbrodnie.

Cedrus draconi infesta.

(Ex Symb.)

Cedrze, którego widok smok zdaleka mija,
Dopieroż Ciebie Panno, Awernu bestya.

Palma procerior.

(Ibid.)

Palmo piękna na podziw i wyniosła w górę,
Do której Oblubieniec twą równa stature.

Fidei magisterium.

(Rupertus Abbas.)

Zasię, z twą heretyku chępliwą nauką,
W wierze Mistrzynie *theses* wasze błędą tłuką.

Divini archetypi imago.

(Andr. Cr.)

Człek lichy, pędzłem Boga potrafić nie może,
Lecz w Pannie trafić obraz mogłeś swój, o Boże.

Cathedra cherubica.

(Esilius. Hier.)

Ognistej tej katedry uczenie Cherubini,
Ale się sam Najwyższy mistrzem w niej uczyni.

Lignum fructificans.

(S. Bernardus.)

Drewno żywota, liściem okryte szeroce,
Nam na zbawienie grzesznym wydając owoce.

Cadentium fulcrum.

(Idem.)

Lasko na gołoledzi pośliznionych skoro,
A świata lecącego na zgubę podporo.

Cisterna scaturiens cunctis.

(Hugo.)

Cysterno warowana mnogimi pieczęci,
Z której czerpają, jako grzeszni tak i święci.

Piscina probationis.

(Richardus a S. Laur.)

Probatycka sadzawko, w której kiedy chory
Omyje się, za wszystkie stanie mu doktory.

Aquaeductus a Christo fonte.

(Galatin.)

Rurmusie, którym z źródła żywa woda ciecze,
Tą grzechem upalony ochłódź się człowiecze.

Mirificus ager.

(Idem.)

Roli, którą niebieski gdy gospodarz sprawi,
Jakoż świat urodzaju hojnego nabawi.

Laeticiae instrumentum.

(Andr. Hier.)

Mieć nas synami płaczu matka Ewa chciała;
Panna się instrumentem radości nam stała.

Divinae gloriae templum.

(S. Bernar.)

Pełen świat chwały pańskiej, lecz jej stek największy,
Jako w jednym kościele, w Pannie przenajświętszej.

Domicilium caelo praestantius.

(Idem.)

Ciasne niebo, ciasny świat, morze i otchłani,
Tyś Bogu najprzestrzeńszym przybytkiem, o Pani.

Columna nubis.

(Exod.)

Słup, który to w obłoku zda się być ognisty,
Ten do ojczyzny wiedzie grzesznych wiekuistej.

Sphaera sphaerarum.

(Ex Sym.)

Sfera inszych sfer wyższa, na której to sfery
Okoliczności, pisał Bóg swe charaktery.

Fons perennis.

(Esichius. H.)

Źródło nieustające, źródło łaski pełne,
Paktoł złoto, Ty dary masz nieskazitelne.

Compendium virtutis.

(Idem.)

Pandoro, wszech cnót zbiorze, jak wierzył wiek stary,
Tak w Cię boskich przymiotów wlał Duch ś. dary.

Sancta tellus.

(Andr. Hier.)

Święta ziemia, któryż grunt ma być przyrównany,
Gdy z Ciebie wtóry Adam jest uformowany.

Caelum, in quo sol gloriae splendet.

(Idem.)

Słusznie Cię przyrównano snąc do zodyaku,
Panno, słońce w panińskim najcieplejsze znaku.

Propugnatrix fidelium.

(Idem.)

Gdy przeciw chrześcijaństwu poganie się zbliża,
 Bądź nam Panno zaszczytem i mocną paizą.

Sanctitatis thesaurus.

(Andr. Cr.)

W skarbach waszych królowie klejnoty chowacie:
 W skarbie świątobliwości wszystkie skarby macie.

Gloria Confessorum.

(Idiota.)

Chwałą Cię kładą swoją wielebni Wyznawce.
 Jakże nie chwalić Matki wszego dobra Sprawce?

Doctorum Ecclesiae schola.

(Idem.)

Tyś jest akademia, palestra i szkoła
 Chrystusowego wszystkich doktorów kościoła.

Purificantis carbones forceps.

(S. Method.)

Wągłem Bóg palającym gdzie zasięże, parzy,
 Alboż się go w panięskie kleszcze ująć zdarzy.

Sequens Agnum quocunque ierit.

(Apocal.)

Gdzie się tylko Baranek obróci i pasie,
 Luba go nie odstąpi Matka w każdym czasie.

Latibulum reorum.

(Ex Cont. Certa.)

Sędzia groźny, rzeczników obrony ustały,
 Żle o nas: Ty nas Matko przykryj na czas mały!

Penetrare Numinis.

Antykamero jedna Trójce przenajświętszej,
 Której ambit niż okrąg nieba z światem większy.

Aurora solem pariens.

(Canisius.)

Jutrzenko, z której się to słońce urodziło,
 Które ożywia co jest, co będzie, co było.

Pharos lucida.

(Ex Symb.)

Jasno świecąca pharos, która swą pochodnią,
 Pewnąś jest marynarzom do brzegu przewodnią.

Declaratio occultorum et profundorum.

(Andr. Creten.)

Niezbrodzona głębina, sekret niepojęty,
 Światu jest oznajmiony łaską Panny świętej.

Divinae incomprehensibilitatis summa.

(Idem.)

Jako liczba największa w summaryusz wchodzi,
 Tak boską niepojętość ta Matka wywodzi.

Arca illustrior Noë.

(S. Augustinus.)

Architekt, materya, i miejsce zdołilo
Arkę: wszystko to w Pannie mej celniejsze było.

Sanctissimae Trinitatis complementum.

(Hesich. Hierosol.)

Kościół mówi, ja wierzę, idąc jego śladem,
Żeś Panno przynajświętszej Trójcy jest dokładem.

Virgo regia.

(S. Bernardus.)

Niebo, ziemia, otchłani, już o siebie czujcie:
Córka królewska idzie, podarek gotujcie.

Tabula naufragantibus.

(S. Bonav.)

W rozbiciu najpewniejsza deszczko albo dylu,
Tonących ostateczne Rata i Azylu.

Per quam caelum repletum.

Nie dziw iż niebiosa Pannie służą rady,
Bo wiedzą, że w nich puste napelnia osady.

Infernus evacuatus.

Aczi to według wiary mówić rzeczy trudne,
Mówię jednak: przez Pannę piekło nie tak ludne.

Homines in spem erecti.

Ludzie, dziękujmy Pannie ze wszystkiego garła,
Pustki w niebie osadza, a piekło zawarła.

Zawarcie kwatery VI.

Któż kiedy świat mógł obejść? bywszy tam, gdzie osi
Antarktyckiej się szynkiel na zodyak wznosi.
Kto zwiedził antypody? Ludzkie jednak nogi
I za same natury prędzej zajdą progi,
I łatwiej ten świat obejść, jako jest niemały,
Niż niezliczone liczyć Matki boskiej chwały.

Maria canticum Deo promens.

(Exod. 15.)

Tamta śpiewa, że morze nogą przeszła suchą,
Nasza zaś, że płód nosi z zbawienną otuchą.

Opulentior Sabba.

(3 Reg. 10.)

Dworna Sabbo, królowi ofiarujesz dary,
Lecz z Maryi nie mają w porównaniu miary.

Rebecca beatior.

(Gen. 26.)

Rebeko, której Pan Bóg dziwnie błogosławi!
Tamtę synów, wszech ludzi Ciebie matką sławi.

Jacob praeparans ad benedictionem.

(Genes 27.)

Już nie ręce skórkami, lecz kryj nasze zbrodnie,
Byleś błogosławieństwo zjednała dowodnie.

Laboriosa Rachel.

(Gen. 29.)

Służono dla Rachele i Rachel służyła,
Tyś wprzód pokorna, niżli wywyższona była.

Celebris Puerperio.

(Gen. 30.)

Ta Jozwa na egipskie wielkorządy rodzi,
Z Maryi wszego świata Zbawiciel wychodzi.

Debora fortis.

(Jud. 4.)

Deboro, mężnych hufców najmężniejsza pani,
Ty Jabina, Marya wojuje otchłani.

Hester venustissima.

(Ester. 15.)

Hestero, której gładkość Aswera weseli,
Z nią połową królestwa, z Tobą nie nie dzieli.

Abigail prudens.

(Reg. 1.)

Mędrszaś nad Abigail, co Nabala męża
Od gniewnego ukryła Dawida oręża.

Demissionis exemplum.

(Ibid.)

Siłę uniżonością ta wymogła zgola,—
Więcej Ty, gdy się sługą mienisz przez anioła.

Veneranda Bersabea.

(Ibid.)

Bersabeo poważna, coś się godną stała,
Byś obok po prawicy królewskiej siedziała.

Mater Cyri.

(Esdra. 1.)

Matko onego Cyrusa, onego to, który
 Kościół Salomona restaurował mury.

Judith Holophernis victrix.

(Judit. 23.)

Judyto z izraelskich heroin zład wzięta,
 Ześ głowę Holoferna przyniosła uciętą.

Jachel interimens Zizarum.

(Judit. 4.)

Jachelo, twem zwycięstwem chwalebna bez miary,
 Gdy gwoździem głowę ranisz wiecznego Zyzary.

Eripiens de aquis.

(Exod. 23.)

Córka Faraonowa Mojżesza wyrwała
 Z wody; o, niezliczonym Tyś to udziałła!

Ruth strenua.

(Ruth. 1.)

Ruth gospodarna, któraś zwykła kłosa zbierać,
 Nie daj się, proszę, grzesznym wiecznie poniewierać.

Prophetissa sterilis.

(Reg. 1.)

Iżę syna odbierasz, Anno, zwać się sługa;
 Pierwszaś: ale po tobie większa co jest druga.

Plusquam sareptana mulier.

(3 Reg. XVII.)

Wskrześ proroku proszącej Sareptance syna;
Maryi, by świat wskrzesić, sili się przyczyna.

Abisag Sunamitis.

(3 Reg)

Abisag Sunamitka w zimnie króla grzeje,
Przez Pannę upał gniewu boskiego chłodnieje.

Facunda Tecuitis.

(2 Reg. 14.)

Tekuito, co nasze prokurujesz sprawy,
A ostry dekret mienisz sędziego w łaskawy.

Mater Samsonis.

(Judith. 12.)

Matko Samsona, której Syn nietylko judzki
Lud wybawił, lecz zbawił wszystek naród ludzki.

Sara ridens.

(Genesis 17.)

Saro, co rodząc syna śmiejesz się w starości,
Nie Tobie, lecz nam trzeba rozśmiać się z radości.

Decora Noëmi.

(Ruth. 1.)

Luboś Ty w mękach gorzką Syna Twego była,
Przecież śliczna Noemi cery nie zmieniła.

Sara soror.

(Gen. 12.)

Sara Abrahamowi siostrą. Gdyś Ty w niebie
Siostra nasza, niech się nam powodzi dla Ciebie.

Rahab coccinum expandens.

(Jozua 6.)

Rahabo, coś dodała Panu krwawej sznury,
To jest, którą nas zbawił, człowieczej natury.

Rebecca potans asinos.

(Gen. 24.)

Rebeko, nieme pojąc wielbłądy i osły,
Nam zaś w pragnieniu, napój ręce Twe przyniosły.

Eva aure concipiens.

Ewo, lecz nie jak pierwsza: boś uchem poczęła,
I tamta stara leżąc, Tyś klęcząc rodziła.

Mater supra Machabaeam.

(2 Macchab. 7.)

Matko nad Machabejską z Syna sławna teżej,
Bo tamci śmiercią gardzą, a twój śmierć zwycięży.

Templum Salomonis.

(3. Reg. 6.)

Kościele Salomonów, z alabastru świetny,
Tyś nim, w Tobie prośbom Bóg zawsze naszym chętny.

Solatum ex nomine.

(Genes. 5.)

Noe pociechą ochrzczon od ojca Lamecha,—
Większa nam w twem imieniu, o Panno, pociecha.

Filum Zares.

(Genes. 39.)

Nici Zaresa, czyje nanotujesz ramie,
Na żywot przeznaczenia pewne bywa znamie.

Haedera Jonae.

(Jonae.)

Błuszczu Jonasza, który okrył go swym cieniem,
Zasłoń nas Ty przed strasznem piekła upaleniem.

Triclinium Asveri.

(Hester.)

Nie chwal się tak dalece z salą twą Aswerze,
Twey sali i przestrzeństwo i kształt Panna bierze.

Mensa de lignis Sethim.

(Exod 15.)

W palestyńskich to gajach drzewo rośnie nie tu,
Lecz ja Maryą kładę wyżej nad stół z Setu.

Ignis Samsonis.

(Judic. 15.)

Ogień Samsona zbożom filistyńskim szkodny;
Tak i Ty herezyi nie dasz rósć niegodnej.

Sabbatum delicatum.

(Isajae 52.)

Sobotę odpoczynku dniem Bóg postanowił;
Dawną ustawę Panno w Tobie Bóg odnowił.

Arca Noë.

(Genesis.)

Arko Noego, któraś pływala w potopie,
Ni wód Dewkaliona przepuściłaś kropie.

Arcus aetheris.

(Gen. 9.)

Tęczu, lubo barwista na obłoku pręgo,
Boskiego z ludźmi miru hasło i przysięgo.

Scala Jacob.

(Gen. 28.)

Drabino Jakóbową przedziwną, po której
Aniołowie schodzili z góry i do góry.

Fiscella Moyzis.

(Exod. 2.)

Łódka Mojżeszowa, w której przez Nil płynię
Prorok; aleć i grzeszny w tej płynąc nie zginie.

Tabula legis.

(Exod. 20.)

Tablica na której Bóg palcem swej prawice
Pisał zakon, o dziwnej cudo tajemnice!

Arca prosternens Dagon.

(1. Reg. 5.)

Arko, coś straszna niegdy Dagonowi była,
I Tyś lucyperowi hardy łeb skruszyła.

Arbor vitae.

(Gen. 2.)

Tyś jest drzewem żywota wśród szczepionem w raj, u
Na którym żywot zawisł ludzkiego rodzaju.

Ficus frondosa.

(Gen. 3.)

Drzewo wyniosłe wielce, pod którym to drzewem
Pierwszy rodzic przed boskim utaił się gniewem.

Arbor convivii.

(Gen. 18.)

Drzewo, pod którym on to Radogost wesoly,
Abraham, bankietował goszczące anioły.

Baculus Jacob.

(Gen. 31.)

Lasko Jakóba, z którą wiele dróg pochodził,
I przez wody głębokie Jordanowe brodził.

Rubus ardens.

(Exod. 1.)

Krzku ognisty, przed którym gdy Moïzesz stawa,
Z niemowy oratorem przedziwnym się stawa.

Virga Aaron.

(Num 17.)

Różga Aaronowa, która będąc suchą
Owoc dała, zbawienia z ludzkiego otuchą.

Virga Jesse.

(Izajae 11.)

Różga Jessego, z której wyniknął korzenia
Kwiat jedyny, Pan, sprawca naszego zbawienia.

Vellus Gedeonis.

(Jud. 6.)

Runo Gedeonowe, na które przyniosą
Nieba wilgoć, dziwną je napuszczając rosa.

Samsonis dextera.

(Jud. 14.)

Ręko Samsona, co lwom paszczyki na dwoje
Drzesz: a nam z nich wywodzisz pszczolne z miodu roje.

Funda David.

(1. Reg. 17.)

Proco Dawida, któraś Goliata zbiła,
A zbrojnego pożywszy, Judęś ożywiła.

Cete Jonam capiens.

(Jona.)

Wielorybie, któryś nie proroka Jonasza,
Aleś dziewięć miesięcy nosił Messyasa.

Aqua Bethleemitica.

(2. Reg. 28.)

Wodo z Betleemskiego stoku, której wody
Zaciągnął upragniony Dawid dla ochłody.

Leviatan capiens.

(Job.)

Rybitko, której ręka tak potężnie chwyci
Lewiatana, że drga jako wróbl na nici.

Propitiatorium.

(Exod 15.)

Błagalnio, którą z złota lud szczerego czyni,
A ogniści skrzydłami kryją Cherubini.

Virga Angeli.

Rózgo anielska, którą jak włożą dogodnie
Na ołtarz, wnet ofiarę zapalają ognie.

Volumen foederis.

(Exod 14.)

Spisku jeden przymierza z człowiekiem Jehowy,
W Tobie trwa wieczny traktat zbawiennej rozmowy.

Nubes tegens Deum.

(Exod 13.)

Obłoku, w którym się Bóg taił, gdy do ziemi
Obiecanej prowadził izraelskie plemię.

Virga Moysis.

(Exod 17.)

Lasko Mojżeszowa, za pomocą której,
Amaleh mylił szyki, jak ją wznosił do góry.

Clava Jozue.

(Jozue. 8.)

Buławo Jozuego, za której snąc sprawą,
Potyczką Moabici porażeni krwawą.

Clypeus ejusdem

(Jozuae 8.)

Puklerzu jegoż, który jak do góry wzniesie,
Miasto Hay, z mury mu swemi poddaje się.

Lignum interimens serpentes.

Krzyżu węża na puszczy, na który kto wejrzał,
Ukaszony od niego wnet zdrowie odzierał.

Clavis David.

(Brev. Rom.)

Kluczu Dawidów, w którym tę ufność mieć trzeba,
 Że dla pokutujących otwierasz do nieba.

Postes sanguine signati.

(Exod.)

Podwoju krwią znaczony, co bronisz zaboju,
 I w którym domu jesteś, zostawa w pokoju.

Stella ex Jacob.

(Num. 24.)

Gwiazdo dziwnej śliczności, gwiazdo Jakóbowo,
 Któraś zaświtła, podług Balaama słowa.

Arca portitoris liberatrix.

(14. Reg.)

Arko, którą że kapłan Abiatar nosił,
 Królowi się od śmierci z dekretu wyprosił.

Psalterium Decachordos.

(Psal. 143.)

Arfo Dawida, która ulżyć umiesz troski,
 Tamta Saulowy, a Ty gniew odpraszasz boski.

Virga multicolores foetus producens.

(Gen. 30.)

Rózgo, Jakóba trzodzie włożona do wody,
 By na nią patrząc także wydawały plody.

Mons Syon.

(Psal. 63.)

Góro ulubionego Jehowie Syonu,
Któraś mu jakby naksztalt jest ziemskiego tronu.

Mons Synai.

(Ibid.)

Góro Synai, gdzie Bóg zakonne dał prawa,
Aleć i w Tobie była zakonna ustawa.

Telum Jonathae.

(Reg.)

Strzało Jonaty, której tak mierne żelezce,
Iże w które zamierzy, w to ubije miejsce.

Arbor tumuli.

Drzewo, gdzie pogrzebiona mamka jest Rebeki,
To jest zła synagoga żydowska, na wieki.

Virga producens aquas.

(Exod. 14.)

Rózgo, coś z arcytwardej niekiedy opoki
Zimnej wody wywiodła Hebrajczykom stoki.

Cupressus de monte Syon.

(Eecl. 24.)

Cyprysie z góry Syon, nie ów pogrzebowy,
Lecz duszy katolickiej przy skonaniu zdrowy.

Tuba Josue.

(Josue.)

Trąbo cna Jozuego, głosu dźwiękiem której,
Do gruntu Hierychunta obalone mury.

Subcinericius.

(Judii 17.)

Podpłomyku popielny widziany na łożu,
Zjadłych Madyanitów ruino obozu.

Ensis Gedeon.

(Ibid.)

Multanie Gedeonów, którym kiedy błysnie,
Synmi Amon o ziemię jako snopy ciśnie.

Arca ditans Obededom.

(2. Reg. 6.)

Arko, którąś kiedyś miał cny Obededomie,
Wszelka szczęścia ofitość w twoim była domie.

Mons Oreb.

(Exod. 32.)

Góro Oreb, z której był niegdy prorok święty
Eliasz, na ognistym wozie w niebo wzięty.

Sceptrum Asveri.

(Ester. 3.)

Berło złote niekiedy onego Aswera,
Z którego na straceńców szła żyjących cera.

Porta Ezechielis.

(Ezech. 4.)

Bramo Ezechiela, której święte progi,
Ni od czyjej nie technione, krom od pańskiej nogi.

Arca praecedens.

(Jozue 3.)

Arko, co kredensujesz wojskom. Na co? żeby
Byłaś im tarczą, podczas wojennej potrzeby.

Arca Philistiim victrix.

(2. Reg.)

Arko, od Filistynów coś lub wzięta była,
Przecież swoje zwycięzce Panno poraziła.

Virga vigillans.

(Hierem. 5.)

Różgo Jeremiasza czujna, co zapaly
Gasisz, które od Boga na nas padać miały.

Turris David.

(Cant. 4.)

Baszto Dawida, w której armaty i zbroje
Tysiącem kościół chowa na obrony swoje.

Thronus grandis.

(3. Reg. 10.)

Tronie wielce ogromny Bogu wystawiony,
Złotem przedniem i kością słoniową sadzony.

Securis.

Siekiero jedna taka, coś nad tryb natury,
Nie tonęła, lecz ze dna brałaś się do góry.

Auroa confortans.

(Gen. 31.)

Jutrzenko, której światło jak wschodzi na niebie,
W swej się Jakób posila z Jehową potrzebie.

Scirpea navicula.

(Exod 2.)

Łódka Mojżesza, która choć z sitowia była,
Przecie w się nieprawości wód nie przepuściła.

Lapis de monte abscissus.

Skąło, od której skały on kamyczek mały
Spadł i tak urósł, iż świat zaprzątnął cały.

Mons refugii.

(Psal. 103.)

Góro ona ucieczki, do której wesoly
Uszedł Dawid, swojemi przed nieprzyjacioly.

Aquila grandis.

(Ezechiel.)

Orlico nader rosła, i zarosła pióry,
Coś nam cedru przyniosła drzeń z Libanu góry.

Aenigma Samsonis.

(Jud.)

Gadko Samsona, sensu zawilego gadko,
Którą chyba Bóg, człowiek zgadnie bardzo rzadko.

Carmelus privilegiatus.

(Reg.)

Karmelu, na którym kto z występnych uleże,
Tam go gniewu boskiego srogość nie dosięże.

Gloria Hierusalem.

(Judit. 13.)

O jakąż z Ciebie chwałę ma Jerozolima,
Niech na nią wszyscy swemi patrzymy oczyma.

Laetitia Israël.

(Ibid.)

Zdobądź się Izraelu dziś na nowe pienie,
Kiedyć Panna radosne niesie pocieszenie.

Honorificentia populi nostri.

(Ibid.)

Czi wszego chrześcijaństwa, zkađ poganie prości,
Dla Matki boskiej, mają wiernych w ucziwości.

Indumentum Dei.

Zawarcie kwatery VII.

Któż mógł ludzi policzyć co byli, są, będą,
 Z ciekawą uniosłszy się niepotrzebnie zrzęda?
 Idą jak pasmem jednym z rodzajów rodzaje,
 A na wieki idący potomności staje:
 Licząc jednak tej Panny chwały, głowę strudzi
 Bardziej, gdyż ich więcej ma, niż na świecie ludzi.

KWATERA VIII.

Piasek morski, i krople deszcza, i dni wieku któż policzy?
Wysokość nieba, szerokość ziemi, głębinię przepaści, któż
pomierzył? Mądrości boskiej wszystko uprzedzającej któż
dociecze?

(Eccles 1.)

Virgo inter Libram et Leonem.

(Ex Symb.)

Panno na Zodyaku między Lwem a Wagą,
Lwa pokorą hamujesz, a Szale powagą;
Przez Ciebie ten Lew Judy ubłaganie bierze,
Przez cię sprawiedliwości Szala stoi w mierze.

Receptaculum Divinitatis.

(S. Sergi. Patr.)

Czyć świat ciasny mój Boże? i ziemia i wody,
Żeś krom żywota Panny niecheiał mieć gospody.

Indumentum Dei.

(S. Method.)

Któż mógł kiedy wymyślić Bogu szatę drogą?
Tyś go ciałem okrywszy, okryłaś go togą.

Glorificata, Deoque digna sedes.

(Idem.)

Na niebie niebów stolec Bóg sobie wystawił,
Daleko chwalebniejszy w Matce sobie sprawił.

Incircumscripti circumscriptio.

(Idem.)

Ten tytuł, nad rozliczne tytuły ma siła,
Gdyś nieokreślonego Panno określiła.

Comprehensio omnia Comprehendentis.

(Idem.)

Na którym niebo, morze i ziemia się wsparła,
Tegoś Ty Panno w twoim żywocie zawarła.

Palma insurgens altius.

(Ex Symb.)

Palmo dziwnej natury, co dzwigając brzemię,
Tem się bardziej ku niebu podnosisz od ziemi.

Terebintus frondosa.

(Ibid.)

Rozszerzaj terebincie krzewiste gałęzi,
W tym cieniu czleka tyran piekielny nie więzi.

Fons universo orbi salutaris.

Zródło, sławniejsze niżli niewiem jakie owe
Termy, boś jest wszystkiemu światu arcy zdrowe.

Cornu rhinocerotis.

(Ex Symb.)

Jednorożcu, którego róg broni od jadu,
I z Ciebie jest *praeservans* przeciw grzechów gadu.

Ara Caeli.

Piastunko, od Sybille dawniej pokazana
Augustowi; i nieba oltarzem nazwana.

Radius fimeta illustrans.

(Ex Con.)

Promienie słońca czyste, choć oświeca błota,
Tyś niem, bo na Cię grzechu nie padła sromota.

Solis aemula.

(Osorius.)

Przechodzisz światłem słońce, gdyś jest tego słońca
Światłem, które w ciemnościach świeci nam bez końca.

Circulus infinitus.

(Idem.)

Cyrkule, obwiedziony koło takiej sfery,
Której centrum jest wszędzie nigdzie peryfery.

Caelum Caelorum.

(M. Aber.)

Niebo niebiosów, miłsze Bogu; gdyż on w niebie
Bywszy, niebo opuścił, a spieszył do Ciebie.

Porta lucis.

(Ex Hymn.)

Bramo światłości jasna, tak się bowiem godzi
Być jasną, sama przez Cię gdy światłość przechodzi.

Piscis maris mundi.

(S. Damas.)

Rybo z morza wielkiego wód słonych niesłona,
Gdyś święta, lub z rodziców ludzi urodzona.

Fons signatus.

(Cant.)

Zdroju pieczętowany, w którym to są zdroju
Wody żywe, dla grzesznych w upale napoju.

Fluvius rejuvenescentis.

(Ex Symb.)

Rzeko, w której się orzeł król ptaków umywa,
Tem lat starych zbywając, młodości nabywa.

Vitae Parens.

(Ex precat.)

Ewo, najpierwsza maci, śmiercieś nam powiła,
Nic to, gdy wtóra Matka żywot urodziła.

Fax fidelium.

(S. Method.)

Kto w cieniu śmierci siedzi i w ślepotcie zbrodni,
Życzę i radzę, ku tej niech się ma pochodni.

Radix floris speciosissimi.

(Idem.)

Korzeń z kwiatem ma jedną własność, herbarz powie,
Kwiat pański śliczność niesie, korzeń jego, zdrowie.

Nutrix omnia Nutrientis.

(Idem.)

Ten który opatruje najmniejsze bydlatko,
Mlekiem żyje z panięskich piersi niewiniątko.

Concha rore caelesti plena.

(Damasc.)

Macico, coś niebieską napelniona rosą,
Urodziwszy perelkę nad perły najdroższą.

Proles turturum.

(Gennadius.)

Cichych synogarliczek nierusz ręko chciwa,
Gdy się Panna potomstwu gniazda ich odżywa.

Theotocos.

(Damasc.)

Jako świat jest szeroki, wyznaje to zgodnie,
Iżes Bogarodzią Panno jest dowodnie.

Mater supra Matres.

(S. Bonav.)

Lub chwalebnych na świecie było matek siła,
Tyś przecie wszystkie matki Matko przewyższyła.

Mater supra possibilitatem majoris.

(S. Bonav.)

Wszemmocna ręka może stworzyć cud wszelaki:
Większej matki nie może, ani drugiej takiej.

Thalamus odoratus.

(S. Bern.)

Talamie, który wdzięczną wonnością opływa,
A w nim nieba monarcha sobie odpoczywa.

Mons excellentissimus.

(S. Greg.)

Najprzedniejsza Oliwna ze wszystkich gór świata,
Bo na niej nas zwątpionych leży Adwokata.

Balsamum sanans.

(Ex Symb.)

Balsamem Panna, który wszelkie rany goi,
Przyłóż grzeszniku, doznasz go na duszy swojej.

Arbor malgranati.

(Exod. 39.)

Drzewo pomaganatu rozrosło wysoce,
Twe nie rosną jeno co w koronach owoce.

Aquaeductus caelestium gratiarum.

(Ex Concio.)

Niech naczynie sere naszych pogotowiu bywa,
Tym rurmusem nie woda, ale łaska splywa.

Circulus caelestis.

(Rychłovius.)

Okrągłych wizerunkiem cyrkuł sfer i znakiem,
Ten cyrkuł Boga zawarł w sobie z Zodyakiem.

Navis portans panem.

(Eecl.)

Floto, która chleb wieziesz z krainy dalekiej,
Który kto je, ten nigdy nie umrze na wieki.

Illustrissima.

Jaśnieść jest oświecona, te masz ztąd pochwały,
Że w Tobie światłość, żywot, z prawdą wraz mieszkały.

Arca novi Testamenti.

(S. Method.)

Arką nowo-zakonną, wspanialsza jest Panna,
W niej Bóg taił się, w tamtej tablice a manna.

Gestatrix Verbi.

(Idem.)

Słowo wieczne na ten świat spuściwszy się mało,
Na twoich osicielko rękach spoczywało.

Dilectionis thesaurus.

(Idem.)

Kochanie twe i miłość, o śliczna królowa!
W skrytościach skarbcu swego Oblubieniec chowa.

S. Spiritus umbraculum.

(Idem.)

Niech w ogrodach Lukulla bluszez chłodniki rości,
Wspanialszy to, gdy się w nim Duch święty rozgości.

Humanae festivitatis principium medium et finis.

(Idem.)

Ty wesołości naszej najpierwszymeś gońcem,
Onejże środkiem jesteś, da Bóg, będziesz końcem.

Via lucis.

(Laur. Just.)

Już się nie pytam Joba jako światłość chodzi,
To wiem, granicą świata, przez Maryą wschodzi.

Regnatricis caeli potestatum.

(Idem.)

Jedynowładna wszystkich Chórów monarchini,
Bowiem Cię nią przywilej Syna twego czyni.

Elisium delectabile.

(Ex Symb.)

Pełen świętych rozkoszy niebieski Elizie,
Czyli po chrześcijańsku mówiąc: Paradyzie.

Desiderium Patriarcharum.

(S. Ephrem.)

Czegóż starcowie chcecie zawarci w otchłani?
Zwycięskiego czekamy płodu twego Pani.

Prophetarum meta.

(Idem.)

Prawdomowni dokądże prorocy zmierzacie?
Pannę niechybnym celem proroctw waszych macie.

Aurum elutum.

(Avancin.)

Złoto wyborne, żadnej niemające wady,
Tak Panna pierworodnej nieznając przysady.

Rosa mystica.

(Ex Litan.)

Rózo, co w nocną dobę zawierasz się liściem,
I Tyś malušką była przed synowskiem przyściem.
Ale sprawiedliwości jak słońce błysnęło,
Tobie najwdzięczniejszy kwiat, bujno rozwinęło.

Animatum altare.

(S. Method.)

Nacóż grubych dobywać na ołtarz kamieni?
Gdy się żywym ołtarzem Matka Boska mieni.

Divinae charitatis promptuarium.

(Idem.)

W spiżarni dość wszystkiego, pełne stoją statki,
Miłości jednak boskiej największe dostatki.

Mons umbrosus.

(Idem.)

Ta góra swym wierzchołkiem lube cienie rodzi,
W których Bóg nieskończony miluchno się chłodzi.

Aeterni Patris sponsa.

(Rupertus.)

Chcąc się Ojciec przedwieczny z człekiem skrewnić grubym,
Dziwnym tę oblubiencę sobie zręczył ślubem,

Virtutum Operatrix.

(Idem.)

Wszystko co przez żywot swój Marya poczęła,
Wszystko były wspaniałe wysokich cnót dzieła.

Magistra Magistrorum.

(Idem.)

Przenikali uczniowie tajemnice bystrze,
Lecz Marya mistrzynią była nad te mistrze.

Regis caelestis domus immaculata.

(Origenes.)

Przepadł na podziw światu dom Neronów szklany,
Trwa króla niebieskiego dom niepokalany.

Thesaurus Deitatis.

(Idem.)

I Pan Bóg skarby zbiera i pilnie ich chowa,
A te wszystkie zawarte w Tobie, o królowa!

Columba in medio accipitrum.

(S. Chrisolog.)

Insze rodzaje ptaków drapieżny ptak gnębi,
Tej gołębice skrzydeł boją się jastrzębi.

Congeries lapidum.

(Exod. 39.)

Którmi racynał kamieniami haftują,
Tych własności dowodnie w Pannie się znajdują.

Sardius Policrataeo praestantior.

(Ibid.)

Sardonichu, wspanialszy niż on Polikrata,
Tamten morzu korzyścią, Tyś ozdobą świata.

Topasius caelaturae capax.

(Ibid.)

Topazynie, płatniejszy niż statua ona,
W którym się wyrzuć dała Filadelfa żona.

Smaragdus in aqua grandior.

(Ibid.)

Smaragdzie, któryś większy gdyś w wodę włożony,
Gdy morzem Panna, ztąd jest większa z każdej strony.

Carbunculus fulgidus.

(Ibid.)

Jako karbunkul światłem błyszczy w sobie skrytem,
Tak Panna ogniem boskiej miłości sowitym.

Saphirus caelestis.

(Ibid.)

Safirze, niebieskiego co nam jedynaka
Znaczysz, z przeświętej Trójce wyjęty kanaka.

Tricolor jaspis.

(Ibid.)

Jaspiszu, ze troistych kolorów złożony,
Który znaczysz najświętszej Trójce trzy persony.

Lyncurium attractivum.

(Ibid.)

Bursztynie, słomy, plewy co ciągniesz do siebie,
A Ty zasię grzeszniki w ostatniej potrzebie.

Achates futuri praesagus.

(Ibid.)

Achatku, który się rad przed nieszczęściem przyska,
Tak i Panna ostrzega człeka, gdy śmierć bliska.

Amethystus contra deliquium.

(Ibid.)

Ametyście, którego moc zemdlonych trzeźwi,
Posil w ostatniej mdłości grzesznych jak najrzeźwiej.

Chrysolitus stellatus.

(Ibid.)

Tego tytuł kamienia służy Pannie czystej,
Ona ma z gwiazd koronę, chryzolit gwiazdzisty.

Candicantis venae onyx.

(Ibid.)

Onychu, wskrós po sobie białe mając żyłki,
Litość znaczące, daj nam po śmierci posiłki.

Berillus contra pestem.

(Ibid.)

Beryllu, antydotem coś na mór okrutny,
Z wesołem niebem wesół, a z posepnem smutny.

Incisio lapidum.

Na tych kamieniach registr był litermi rznięty,
Pokolenia judzkiego z przedniemi książęty;
I my się grzeszni wpisamy sposobem wszelakiem,
Gdyż kto tam wpisany, pewnym to zbawienia znakiem.

Virtutum omnium mare.

(Richard.) 8

Co w morzu wód, a w wodzie drobnych kropel bywa,
Daleko większą liczbą cnót Panna opływa.

Cythara Spiritus sancti.

(Ex Liber.)

O dziwnej harmonii niepojęty dźwięku!
Gdy ta cytra w świętego Ducha będzie ręką.

Collegium gratiarum.

(Ex eodem.)

Jak różnych nauk mistrzów kollegium zbiera,
Tak w Pannie rozmaita łaska się zawiera.

Virginitas illibata.

(Richard.)

I sama przez się czysta Matka boska była,
I kto na nią patrzeć mógł, czystym go czyniła.

Humilitas profundissima.

(Idem.)

Im ambasador z nieba większą godność niesie,
Tem Marya w pokorę głębszą podaje się.

Vini in nuptiis promiconda.

(Ex Evang.)

Pijcie ochotnie goście proszeni na gody,
Panna obmyśli, iż będzie wino z wody.

Honorabilior Cherubim.

(S. Jacobus Apost.)

Ztąd cześć jest Cherubinów, że są Boga bliscy;
Że Panna nad nich wyższa, przyznawają wszyscy.

Gloriosior Seraphim.

(Idem.)

Lub Serafim osiada firmamentu brzegi,
Panna jest wywyższona nad te ich szeregi.

Omnis puritatis receptaculum.

(S. Ger. Patr.)

Jak rzeki w morze idą, a morze nie zbiera,
Tak Panna wszelką w sobie czystotę zawiera.

Tenebrarum expultrix.

(S. Serg. Patr.)

Precz chmury cymeryjskie i najgrubsze cienie,
Ta światłość co się z Panny rodzi, was rozżenie.

Hyacinthus favorabilis.

(Ex Symb.)

Hyacyncie skuteczny, ten który człek nosi,
Wszystko od Boga snadnie i ludzi uprosi.

Clenodium superans praetium mundi.

(Ex Con.)

Klejnocie gazy nieba, takiego gatunku,
Że i niebo i ziemię przechodzisz w szacunku.

Fons perrennis curationum.

(Ibid.)

Nie znam badeńskich cieplic, lecz to śmieie powiem:
Z tych cieplic, nie jeden się z dusznem wrócił zdrowiem.

Virga sine nodo.

(S. Bernardus.)

Różgo pierworodnego, coś nie znała sęku,
Godna jednym być berłem w Najwyższego rękę.

Fasciculus mirrhæ.

(Idem.)

Snopku miry, lub gorzkiej wewnątrz pełen treści,
Co znaczył serca twego smutek i boleści.

Cynosura caelestis.

(Osorius.)

Cynozuro niebieska, którą nauta błędny
 Jak obaczy, Neptunus nie szkodzi mu zrzedny.

Nubecula solem mitigans.

(Idem.)

Mgło, co upał słoneczny swą miarkujesz chmurą,
 By nie paliło, ludzką zakryte naturą.

Mansio imperatoris.

(Ildefon.)

Rzym opuszcza Konstantyn, Bizancyum bierze,
 Tak Chrystus niebem gardzi, spiesząc do Macierze.

Cordis medicina.

(Damasc.)

Gdy Chryste z boku twego krew i woda kanie,
 Serc grzesznych alk ermessem przez Matkę się stanie.

i

Clastrum pudoris.

(Idefonsus.)

Żadna panna w klauzurze tęskniący nie miała,
 Gdy wzór wstydu, Marya, osobność kochała.

Incola Libani.

(Ex Conc.)

Mieszkanico libańskiej pagórzystej strony,
 Z której Cię oblubieniec woła do korony.

Moribundis medella.

Szczególny konających ludzi antydocie,
Przy nadziei umarłych porcie i żywocie.

Favonius dexter.

Zręczny Fawoniuszu, który kiedy wieje,
Żeglarz się z nieprzyjaznych Euronotów śmieje.

Aurora Orco gravis.

Jutrzenko, która gdy się podniesiesz na niebie,
Zaraz księżę ciemności trwoży się w Erebie.

Concursus patrocini.

(S. Bern.)

Gdzie poważni patroni i wymowni staną,
Jeszcze choć zły, nie kładę sprawy za przegraną.

Mater Filio pectus et ubera.

(Idem.)

Matka mówi: I rzez piersi z których pokarm brałeś
Synu, trzeba by ludzi grzesznych ratowałeś.

Filius patri pectus et vulnera.

(Idem.)

Syn zasię: Przez te srogie katownie i rany,
Odpuść Ojczy człękowi, słusznie rozgniewany.

Pater peccatoris veniam et misericordiam.

(Idem.)

Ojciec widząc rzetelne dowody miłości,
Sklania do miłosierdzia od sprawiedliwości.

Mitigatio rigoris justitiae.

(Idem.)

Gdy tak słuszną sędziego mitygują szalą,
 Dekret zguby od człeka przyczyną oddalą.

Zawarcie kwatery VIII.

Niezliczone po bujnej widać kłosa niwie,
 A kłosa zarodziły ziarnami szczęśliwie.
 Rzęsisty kłos z zbytniej się obfitości chyli;
 Prędzej jednak ziarna człek rachując nie zmyli,
 Niż chwały Matki boskiej, które snąć przechodzą
 Liczbą ziarna, które się w mnogich kłosach rodzą.

Tabernaculum sanctificatum.

(Metaphis.)

Pokój w mieście przyszedł, nie kłótniem woli, ale tem, że się wewnątrz skłoni.

Terrā benedictā.

(Atriodius.)

Porządek w niem, i miarę, i prawo, i Bóg, i Prawa Bóg, i Błogosławiona da.

KWATERA IX.

Miasto jest zbudowane i położone w miejscu pełnem, jest też napełnione wszelkimi dobrami.

(Esdra 7.)

Sedes Dei.

(Hdefon.)

Gdy Bóg ogniem trawiącym, pono mu się zgodzi Krzesłem krzak on, co ogień najmniej mu nie szkodzi.

Thesaurus immortalis.

(Damas.)

Ma swe dostatki niebo i wieczne bez mała, Lecz skarbem (którym Panna) ziemia z niem zrównała.

Civitas refugii.

(Gen. 6.)

Gdy co raz niebezpieczeństw następuje więcej, Do tej się retyrnijmy w tych trwogach fortecy.

Tabernaculum sanctificatum.

(Methodius.)

Poświęcony przybytku, nie kadzeniem woni,
Ale tem, iż się weń sam Najwyższy skłoni.

Terra benedicta.

(Arnobius.)

Przeklęta ziemia, zrazu rodziła pokrzywy,
Błogosławiona daje ta owoc szczęśliwy.

Terra melle et lacte fluens.

Ziemia to jest bogata niezmiernym dochodem,
Prawdziwie obfitując i mlekiem i miodem.

Civitas gloriosa.

(Psalm 26.)

A małożeś mój Boże miał przestrzeństwa w niebie?
Gdyś to miasto chwalebne zakładał dla siebie.

Ipsę fundavit Eam Altissimus.

Darmo przeciw fortecy tej się piekło sroży,
Którą nie człek, ale sam Najwyższy założy.

Civitas libera.

(Cornel. Musus.)

Miasta wolnego ztąd jest Pannie tytuł zgodny,
Że najmniej nie podpadła skazy pierworodnej.

A bello immunis.

(Idem.)

Pokój w tem mieście zawsze, gdyż dusza i ciało
Panięskie, grzechowej nie podniaty nie znało.

Bene ordinata.

(Idem.)

Porządek w niem, o jakim nikt nigdy nie słyszał,
Prawa Bóg swemu miastu prawodawca pisał.

Virtutum varietate populosa.

(Idem.)

Nie tak bogaty Tyrus ludne ma osady,
Jak cnoty w tem panięskim mieście bawią rady.

Donis Spiritus sancti opulenta.

(Idem.)

To miasto jest bogate, nie z Indyj towary,
Ale Ducha świętego rozlicznemi dary.

Gratius et meritis pulchra.

(Idem.)

I łaski i zasługi niedościgłej próby,
Temu miastu niezwykłej przyczynią ozdoby.

Privilegio gratiarum in alto sita.

(Idem.)

Gdzie żadnemu stworzeniu wnieść się nie zdarzyło,
Na tej górze to miasto bóstwo założyło.

Super humilitate fundata.

(Idem.)

Założone to miasto na pokory gruncie,
Którego trudno ruszyć, pyszny Acheroncie.

Castitate ut muro cincta.

(Idem.)

Semiramis Babilon murem obwaruje,
Panna czystością miasto swe fortyfikuje.

Vigilantia custodita.

(Idem.)

Darmo sadząc na miejską straż, mury i wieże,
Gdy Pan miasta pilnuje, warta darmo strzeże.

Panem vivum habens.

(Idem.)

Chrystus chlebem żywota, Panna ten chleb piecze,
Do niej po posilenie pospiesz się człowiecze.

Fontem aquae vivae.

(Idem.)

I inszy tu kommeat znajdziesz dostateczny,
Syn Matce źródłem będzie, napój w żywot wieczny.

Nymphaeum deliciarum.

(Idem.)

Tu jest łaźnia rozkoszna, w której kto obmyty,
Z grzechem i złym nałogiem stare drapie kwity.

Vino charitatis plena.

(Idem.)

Tu win smacznych dostatkim, których kto utoczy,
Serce miłością pali, oko łzą omoczy.

Sale sapientiae referta.

(Idem.)

Więc, by się prowianty w sklepach nie psowały,
Wszędzie soli mądrości dostatek niemały.

Oleo compassionis abundans.

(Idem.)

Cheesz oleju? tego Syn, lubo gdy się wcielił,
Lubo gdy cierpiał, spólnie Matce swej udzielił.

Agni immaculati carnes habens.

(Idem.)

By żywności w tem mieście wszystkim wystarczało,
Jest czystego Baranka w pokarm ludziom Ciało.

Vestimenta honoris.

(Idem.)

Żeby lud w tej fortecy chodził w barwie świeżej,
Czci i honorów Panna rozdaje odzieży.

Aurae suavis flatus.

(Idem.)

Tu wietrzyk wojny wieje, lube czyniąc chłody,
Za uśmierzeniem nieba znak przyszłej pogody.

Cisterna refrigerii.

(Idem.)

Źródła chłodzące płyną, woda pociech ciecze,
W upale trzeźw się, w smutku pociesz się człowiecze.

Turris contemplationis.

(Idem.)

Wśródtku wieża, wspaniale wierzch ku niebu rości,
A ta teatrum jednej jest bogomyślności.

Arma justitiae.

(Idem.)

Po wewnętrznych jej pałacach wiszą każdą stroną
Zbroje, sprawiedliwości które są obroną.

Ignis aeterni Luminis.

(Idem.)

Jest ogień, co z światłości zapala się wiecznej,
Czyniący w cieniu śmierci widok dostateczny.

Lucerna in nocte.

(Prov. 31.)

Po nocy niewidomej kto omackiem błądzi,
Stępiony wzrok niech światłem tej latarnie rządzi.

Castra Dei.

(Gen. 32.)

Gdy obóz Najwyższego pod tem miastem leży,
Wstrąci się nieprzyjaciół, choć z impetem bieży.

Mons Armeniae.

(Genes. 8.)

Na górze Noe korab przed potopem stawi,
Panna górą, na której Bóg zbawienie sprawi.

Civitas privilegiata.

(S. Ambr.)

Miastem jest przywilejów, na wyścigi bieście
Ludzie, różne daniny rozdają w tem mieście.

Quasi mons Syon.

(S. Greg.)

Syonie, któryś przedtem Moryach był zwany,
Na Tobie twój Izaak jest ofiarowany.

Petra.

(Ex Symb.)

Zdrajców w Rzymie zrzucano z Tarpejowej skały,
I z tej nie jeden strąci kark heretyk śmiały.

Puteus dulcoris.

(Ex Roso.)

Gdy Zbawiciela mego krew hojnie kapala,
Wtenczas żeś się słodkości studnią Panno stała.

Humanitatis Filii Dei fons.

(S. Method.)

Jako z źródeł początki wielkie rzeki biera,
Tak z Panny Jezus, ludzką zasłoniony cera.

Illibatae virginitatis thesaurus.

(Idem.)

Darmo zbior Awernowy na ten skarbiec waży,
Sam Bóg nigdy niechnionej czystości na straży.

Ornamentum 2di Adam.

(S. Proclu.)

Tę twą nagość okrywa Marya człowiecze,
Kiedy Boga śmiertelną naturą oblecze.

Unitarum naturarum officina.

(Idem.)

Kuźnią Panna, w której się dwie naturze były,
Hypostatycznie boska z ludzką zjednoczyły.

Pons per quem Deus descendit.

(Idem.)

Nagotuj się przyjmować świecie zacne goście,
Bóg z Panny zrodzon, idzie na świat jak po moście.

Aeternitas virginitatis.

(Ildefon.)

Wieczność pierścien, azaś jest panieństwo rubinem,
Ten pierścien chyba Boga samego jest czynem.

Mare gemmiferum.

(Ex Symb.)

Morzem Panna, bo jak to w perły i korale
Obfituje, które nam wyrzuca przez fale,

Tak Ona ublagawszy gniew boski straszliwy,
Jakie wymoże, daje nam prerogatywy.

Vinea caelesti rore imbuta.

(Ex Lib.)

Winnico rosą z nieba przedziwną skropiona,
W której się nad cypryjskie słodsze rodzą grona.

Arbor sublimis.

(Ex Con.)

Drzewo na świecie jedno, któreś tak urosło
Nieba wyższe, a tronuş Najwyższego doszło.

Pomarium caeli.

(Ibidem.)

Kto ujrzy, jak w niebieskim drzewa idą sadzie,
Ten ogród hesperyjski cyfrą jedną kładzie.

Purificatrix posterorum.

(Bernard.)

Uprzedzałaś czystością, co przed Tobą byli,
Lecz co po Tobie, ci się Tobą oczyścili.

Syon sancta.

(Greg. Nan.)

Syon się z hebrajskiego textu kładzie brogiem;
O brogu! wyłożony nie zbożem lecz Bogiem.

Cynamonum aromatisans.

(Eecl. 24.)

Cynamon dziwne mając odory i wonie,
Gdzieżby z niego antydot mieć życia przy zgonie.

Platanus juxta aquas.

(Ibid.)

Jawor dostojny, który nad żywych potoki
Wód stoi, a wierzchołkiem sięga pod obłoki.

Vitis vera.

(Ibid.)

Macica winna, z której się to rodzi grono,
Z którego sok na świata okup wytłoczono.

Mirrha electa.

(Ibid.)

Mirrą lubo królewskie okadzają gmachy,
Ta niebu z siebie dała i ziemi zapachy.

Oliva speciosa.

(Ibid.)

Oliwa okazała w polu, która z siebie
Tłusty likwor wydaje ludzkiej ku potrzebie.

Certamen saeculorum.

(S. Damas.)

Certujcie czasy, wasze idzie o ozdobę,
Który wiek wydać na świat ma taką osobę.

Terebintus extendens ramos.

(Ecl. 24.)

Jakoś ty terebincie wzrostem zrównał sośnie,
Tak miłość moja niechaj przeciw Pannie rośnie.

Cupressus.

(Ibidem.)

Panna cyprysem, który przy pogrzebach kładą,
Bliską bywszy przy śmierci Synowi sąsiadą.

Palma in Cades.

(Ecl. 24.)

Jeśli zwycięzcom dają palmowe korony,
Ja tę mając, na wiekim nie jest zwyciężony.

Plantatio rosae.

(Ibid.)

Panna różą; jak róża swe otwiera liście
Przy słońcu, tak Marya na synowskie przyście.

Balsamum odoriferum.

(Ibidem.)

Nie jest to dar udzielnny Palestyny samej,
Daleko droższe z siebie da Panna balsamy.

Ficus ruminati praestantior.

(Ex Symb.)

Czei Rzym figę, pod którą Romul wychowany,
Bardziej ja tę, pod którą Jezus mój kochany.

Arbor scientiae boni et mali.

(Gen. 1.)

Zaiste umiejętność wielką ma to drzewo,
Kto je czci, idzie w prawo, kto nie, (ach!) na lewo.

Repercussio solis.

(Ex Symb.)

Słońce kiedy oświeca obłok w pewnej dobie,
On obłok drugie słońce wyraża na sobie.
Któż Boga wyobrazil rzetelniej, czy nie Ty?
Bywszy obrazem jego, nad wsze konterfety.

Lux serena.

(Innocen. pp.)

Jasnością Panna, która świeci jeszcze cudniej,
Niż gdy się Febus sili o dobie południej.

Ignis comburens sylvas haereseos.

(Alanus.)

Ogniem Panna, lecz nie tym, który pali wszędy,
Ale tylko co gubi heretyckie błędy.

Luna perfecta.

(Ex Liberi.)

Księżycu, zawsze w pełni zostający, wdzięczny,
Zkąd aspekt dobry idzie na kraj podmiesięczny.

Splendor fulgurans.

Błyskawico, której blask jeno zawezmie się,
Światła przeraźliwego wzrok ludzki nie zniesie.

Evae Advocata

(S. August.)

Cóż się stanie zgubionej z dziećmi matce Ewie,
Jeśli przyczyną nie jest Panna w boskim gniewie?

Jugerum non aratum.

(Petrus Skarga.)

Orze człek twardą ziemię, aż pokrzywa wschodzi,
To staje nieorane, zboże wiernych rodzi.

Humani generis reperatrix.

(S. August.)

Stracił pierwszych rodziców żywot człowiek sprawą,
Panna rzeczy straconej stała się naprawą.

Fenestra caeli.

(Fulgen.)

Oknem niebieskiem Panna; wiedząc trudną drogę
Drzwiami w niebo, zaż się tam oknem wcisnąć mogę?

Arca propitiatorii.

(S. Methodius.)

Skrzynię widzę w błagalni, cóż tam proszę czyni?
Boskie są depozyty w tej złożone skrzyni.

Talamus immaculatus.

(S. Bernardus.)

W tej łożnicy szpalery te są i kobierce:
Nigdy niepokalane Panny czystej serce.

Vitae genitrix.

(Idem.)

Z tytułem macierzyństwa masz pochwałę wielką,
Nie mniejszą, żeś naszego życia rodzicielką.

Tuba.

(Idem.)

Dźwiękiem trąb wywrócone Jerychonta mury,
Lecz i przed tą trąbą, drzy Acheront ponury.

Navis in medio mari.

(Idem.)

Darmo swoim trójzębem Neptun burzy fale,
Środkiem morza do portu ta łódz płynie w cale.

Ovis.

(Idem.)

Owieczko, przeciw ludziom symbolum miłości,
Dałabyś nam nie tylko wełnę, lecz wnętrzości.

Apoteca.

(Idem.)

Gdy do niebieskiej wrota otwarte apteki,
Póđźmy, znajdziem tam wszyscy pewne na grzech leki.

Eximium orbis decus.

(Cyril. Ab.)

Teraz się w ochędóstwo nowe świat sposobi,
Gdy jak go grzech oszpecił, tak go Panna zdobi.

Lampas inextinguibilis.

(Idem.)

Niech Akwilo, z kąd wsze złe, wichrem wieje strasznie,
Lampa Maryi Panny na wieki nie zgaśnie.

Virginitatis corona.

(Idem.)

Dawny strój, iże z kwiatków panny wieńce wija,
Panien koroną głowę uwieńczyć Maryą.

Terra sacerdotalis.

(Rodrig.)

Ziemia to jest Lewitów i rola kapłańska,
Na inszejby nie weszła pewniej siejba pańska.

Lignum pomiferum.

(Ex Cont.)

Drzewem Panna, i które rodzi jabłka drzewo;
Alboż tem się uleczysz, pierwszym struta Ewo?

Herba semper virens.

(Ibid.)

Wiecznie kwitnie i wiecznie luby owoc daje
To ziele, którem Panna Najświętsza się staje.

Nomenclatura mirabilis.

Córkaś Syna i Matką, wraz panią i służą,
Któraż miał świat z tak dziwnem mianowaniem drugą?

Fumus aromaticus.

Każde ciało się psuje, twemu śmierć nie wadzi,
Bo jak dym wdzięcznej woni w górę się prowadzi.

Olea a puris tractanda.

(Ex Symb.)

Sadowniku, chceszli z tej mieć korzyść oliwy,
Trzeba do niej mieć ręce czyste, wzrok wstydlivy.

Svavitas odoris.

(Rodrig.)

Nie ambry, nie sabejskie tak perfumy wonne,
Jak ten zapach, na którym samo niebo skłonne.

Electa et praelecta.

(Idem.)

Wybornaś i wybrana z ludzkich córek zgraje,
Do której serce boskie nad insze przystaje.

Clara lux.

(Idem.)

Ogień świecę zapala, świeca światło daje,
Bóg światłem, Matka światła od Syna dostaje.

Mundi auxilium.

(Idem.)

W zdesperowanej toni zgubionego świata,
Na samą tylko Pannę może wołać: Rata!

Accessus paradysi.

(Ex. Conc.)

Ogień, anioł, żelazo, były boskie strażę!
Którym raju rozkoszy Bóg wartować każe.
Marya miecz stępiła, ogień ugasiła,
Anioła ublażała, — tak raj otworzyła.

Hortus voluptatis.

(Rodrig.)

W twoim ogrodzie Panno pełno uciech wszędy,
Pozwól mi, niech przynajmniej w nim polewam grzędę.

Conterens potestatem infernalem.

Nie utyjesz w swych kunsztach włóczego przekłętę,
Bo łeb starty poniesiesz od panińskiej pięty.

Fructus honoris.

Widzi każdy, w ogrodzie co panińskim gości,
Że wszelkie drzewo, rodzi owoc ucziwości.

Vallum fidelium.

By przeciw nam piekielne nie przemogły bramy,
Była nam Panna murem, teraz z niej wał mamy.

In qua natura obstupescit.

Wielkim to u natury dziwem, Panno święta,
 Żeś od prawa, któremu człek podległ, wyjęta.

Gratia pervenit ad summum.

Po ludzku mówiąc, Panno, łaskę którąś wzięła,
 Ta łaska dane ludziom łaski przewyższyła.

Gloria crevit in infinitum.

Któż doścignie chwał twoich kresu, Panno święta,
 Imie twoje chwalebne, chwała niepojęta.

Zawarcie kwatery IX.

Pszczółki, Hyble dziedziczki, wy wiedzieć możecie
 Mnóstwo kwiecia, z którego słodyczy bierzecie.
 Z trudnością jednak jego policzyć rodzaje,
 Różność ziół, farby kwiatków i listeczków zgraje.
 Lecz chwały Matki Boskiej większa trudność zgoła
 Zliczyć, niż wszystkie kwiatki, i listki, i zioła.

Lactis admodum.

(Ex. 12.)

Ziemia o Młokot bowiem Synacką powiała
 A całości panickąjano niekarszyf. doła. doła

Posteriorum.

(S. Bern.)

Geopłiwie białe, które tokiw wycp. grup. sumaz
 Najwyższ. stanoz, wiedz. zezęsz. w. k. b. g. w. a. z.

Posteriorum.

KWATERA X.

Przyszła Bersabea do króla Salomona, aby mówiła z nim za Adoniaszem, i wstał król przeciwko niej, i uczciwszy ją siadł na tronie swoim, postawiony też jest tron matce królewskiej, która siadła po prawicy jego.

(3. Reg. 14.)

Mater celeberrima.

(Ephrem.)

Twój Panno najprzedniejszy tytuł kładę z wiela,
 Nie, że króla, ale że rodzisz Stworzyciela.

Mater mysticis praefigurata oraculis.

(Isaja.)

Coś za Matka? najpierwszy Gabryel objawi,
 Twe dostojęństwo przed nim prorok nam wystawi.

Mater admirabilis.

(Ex Litani.)

Dziwnaś o Matko! bowiem Synaczkas powiła,
A całości panieńskiej nic nie naruszyła.

Parentum reperatrix.

(S. Bern.)

Szczęśliwe dziecię, które rodziców twych zgubę
Naprawujesz straconą, wiodąc szczęścia w klubę.

Posterorum vivificatrix.

(Idem.)

Niechaj się kto obrazom przodków swoich dziwi,
Ja chwale Matki, która potomność ożywi.

Lignum vitae portans fructum salutis.

(Idem.)

Winszując, drogie drzewo, że rosnąc wysoce,
Kosztowne z siebie dajesz zbawienia owoce.

Via per quam venit Salvator.

(Idem.)

Nikomu się królewską drogą iść nie godzi,
Drogą tą, którą tylko sam Zbawiciel chodzi.

Omnibus firmamentis firmamentum firmius.

(Idem.)

Firmament wiem na gruncie niebios zasadzony,
Ale ten jest gruntowniej w Pannie utwierdzony.

Lactis et mellis stillicidium.

(Idem.)

Ziemią się obiecaną, wiernym Panna staje,
Gdy miód dobroci, mleko litości wydaje.

Rosa.

(Idem.)

Czemuż Cię Panno moja, kościół różą mieni?
Krwawąś ztąd, że Cię Syna twego krew rumieni.

Margarita.

(Idem.)

Człek jeden perłę znalazł, pracy swojej myto,
Ciebieby wszystkim znaleźć trzeba Margaryto.

Virginum primiceria.

(S. Antonius.)

Pięć mądrych, lecz by wszystkie mądre były zgola
Panny, wszystkieby Tobie ustąpiły czoła.

Immortalitatis fons.

(S. Sergius Patr.)

Darmo bają o duszach stoikowie prości,
Panna źródło otwiera dla nieśmiertelności.

Corruptionis interitus.

(Idem.)

W popiół się ludzkie w grobach rozsypują ciała,
Uwielbiona Marya cało ztamtąd wstała.

Radius solis corusca.

(Ex Offo. par.)

Lubo promień słoneczny Maryą obłoczy,
Patrz grzeszniku, ten blask twych nie sturbuje oczy.

Recti cursus bravium.

(Ex Roso.)

Bieżą dobrzy, bieżą zli w zawód; ci wygrają,
Którzy się do tej mety jak najśpieszniej mają.

Nubes tegens tabernaculum.

Czemu przybytek pański ten obłok okrywa?
Matka nim, ta przy Synu rada blisko bywa.

Singulare perditorum refugium.

(Dyon. Rychel.)

Grzech jawny, dekret straszny, miecz wisi nad szyją,—
Przepadliśmy, jeżeli nie wyndziem przez Maryą.

Sigillum solidum.

(Ex Roso.)

Jeśli Boga przeprosić szczyrą chcemy chęcią,
Bierzmy glejt do ugody, gdyż Panna pieczęcią.

Maria Christifera.

(Dion. Rich.)

Palma daktyle daje, jabłoni jabłka rodzi,
Panna Chrystusa rodząc, z czleka Bóg wychodzi.

Stella stellarum.

(Giselber.)

Gwiazdą z gwiazd ztąd się Panna najświętsza nazywa
 Że nad insze przychylna marynarzom bywa.

Luna immutabilis.

(Idem.)

Księżycu bez odmiany, nad rozum człowieczy,
 Chociaż się odmiennym zdasz, w pełniś w samej rzeczy.

Virgo dulcis et serena.

(Innocen. P. M.)

Kiedyś pełna słodyczy Panno i jasności,
 Osłódź gorycz grzechową i rozpędź ciemności.

Imperatrix Angelorum.

(Idem.)

Co wskok anielskie z nieba szeregi się ruszcie,
 Należyty oddając pokłon swej Auguście.

Virgo florentissima

(Idem.)

Kwitnie różga Aaron, i Marya kwitnie,
 Z tamtej pąkowie, z tej kwiat z owocem wyniknie.

Obsequium devotionis.

(S. Ambr.)

Dowód bogomyślności swej Marya dawa,
 Gdy nad psalterzem poseł z nieba ją zastawa.

Radix omnium bonorum.

(Chrisippus.)

Z korzenia drzewo, z drzewa korzenia się rodzą,
Korzeniem Panna, wszelkie zkał dobra pochodzą.

Vitis uvas pulchras producens.

(Idem.)

Z macice winnej piękna latorośl zakwita,
Ta latorośl w zbawienne jagody obfita.

Templum Inviolatum.

(Cyrillus Alex.)

Heretyku nie bluźni, boć się to nie zwiezie,
Więcej ma praw ten kościół, niżeli w Efezie.

Ecclesiae fundatrix.

(Idem.)

Chrystus w Pannie zakłada kościoła przyciesi,
Tę fabrykę na gruncie tym mocno zawiesi.

Verbi Mater.

(Damasc.)

Wiara pojmie, dowcipom w czem trudności siła,
Słowo co świat stworzyło, jak Matka zrodziła?

Aloës dulcorans aquas.

Aloesie, co w słodką mienisz gorzką wodę,
Ty na napaść grzechową zdrową daj ochłodę.

Vitis abundans.

(Chrisipp.)

Latorośli, co grona mnogie dajesz z siebie,
Z których likworu pełno na ziemi, na niebie.

Smaragdo castior.

(Ex Symb.)

Szmaragdzie, który prędko z pierścienia wypryska,
Gdzie serce mniej uczciwem pomyśleniem ciska.

Ovis in medio luporum.

(Chrysost.)

Nie szkodzą prorokowi lwi srogości pełni,
Dopieroż Matce boskiej nie wiley piekielni.

Placida poenitentiae Magistra.

(S. Ignat. Mart.)

Jeślić człecze pokuta ciężka za grzech bywa,
Panna cię milusieńko do tej skruchy wzywa.

Animatum Dei templum.

(Idem.)

Niech sobie każda wiarna dusza tak pościele,
By mogła ofiarować Bogu w tym kościele.

Portus tutissimus.

(Idem.)

Wtenczas się burzliwego morza nie nie boję,
Gdy mię ta kotew trzyma, i w tym porcie stoję.

In bello propugnaculum.

(Idem.)

Komu z nieprzyjacielem ciężko w Marsa tańcu,
Ku temu niechaj zdrowie swe uwodzi szanę.

Stella in medio nubium.

(Chrisost.)

Niech się najbardziej chmura, burzą Akwilony,
Znać tej gwiazdy w ciemnościach promień rozjaśniony.

Paradisi reseratrix.

(Damasc.)

Zawarto raj, źle grzeszni, jak nie może gorzej,
Klucze u Panny, prosmy, aza nam otworzy.

Dulcissimum Annae pignum.

(Idem.)

Winszując Anno matka pociechy tak świętej,
Gdy nam Córka twa Matką, ty nas miej wnuczęty.

Fons perenniter fluens.

(Idem.)

Zródło hojne, z Chrystusa co wynikasz skały,
Jako świat, nigdy strugi twe nie osychały.

Sydus nauticum.

(Ex Libe.)

Gwiazdo pomocna zawsze w niebezpiecznej toni
Nauklerom, jak o pomoc zawołają do niej.

Solism Templum sanctificatum.

(S. Jacob. Apost.)

Przy poświęcaniu kościół judzki mgła okrywa,
Dedykując: w tym Bóstwo obecnie przebywa.

Splendor agminum caelestis militiae.

(Ex Roso.)

Niechaj Debora pulki izraelskie sądzi,
Niebieskie wojska Panna i zdoła i rządzi.

Conditio pravilitatis haereticae.

(S. Ephr.)

Nie podnoś hardej głowy Lutrze z Aryuszem,
Dostojęństwem tej Matki pychę waszę skruszem.

Magnes sequax Phaebi.

(Ex Liber.)

Magnesie, którego wzrok obrócon do nieba,
I Ty oczu nie spuszczasz z przedwiecznego Feba.

Habens paradysum.

(Anagr.)

Maryą kościół rajem z tej racyi zowie,
I że ma raj, Marya, z tajemnice w słowie.

Dioptra astrologica.

(Andr. 11.)

Dyoptro astrologów; ta w niebo na śpięgi
Śle oczy, Ty tam grzesznym skazujesz przebiegi.

Lilium in medio spinarum.

(Chrisost.)

Choć się pomieszane głogi z cierniem wiją,
Między zielskiem tem widać tę śliczną lilią.

Germen justitiae in oppido iniquitatis.

(Idem.)

Któraż w świata mieścinie prózna jest od złości?
Tyś między tym kąkolem ziarnem pobożności.

Magnificum divinae gloriae templum.

(S. Bernardus.)

Lub kościół Salomonów miał kosztowne ściany,
Ten pienia chwały boskiej zdobią naprzemiany.

Regis aeterni palatium.

(Idem.)

Kształtnie cudny, cudownie kształtny Belwederze,
W którym sobie mieszkanie król chwały obierze.

Paradysi deliciae.

(S. Dama.)

Niech raj Zefir z Fawonim rozkoszny przewiewa,
Raj bez Maryi żadnych delicyj nie miewa.

Fidelium turris.

(Idem.)

Wieżę Pannę najświętszą ztąd się nazwać godzi:
Ogień jej nie zapali, woda jej nie szkodzi.

Solis ortus qui nullum fert occasum.

(Chrisipp.)

Słońce zachodzi, przez dzień świeciło co jaśnie,
Panna słońcem, bo wschodzi, a nigdy nie gaśnie.

Fons lucis.

(Chrisipp.)

Marya gdy Chrystusa rodzi, źródłem ninie,
Z którego już nie woda, ale światło płynie.

Armarius vitae.

(Idem.)

Kto się na cały żywot chciałbyś uspokoić,
Trzeba się w tym panińskim cekauzie uzbroić.

Totius fragrantiae pratum.

(Idem.)

Przestronną łąkę wonne ziele wskrós okrywa,
Nad zybet odór ziela panińskiego bywa.

Rectae fidei norma.

(Cyrill. Al.)

Berło monarchy zdobi, berło państwa rządzi,
Panna berłem, pod którym wiara nie poblądzi.

Carchedonius.

(Ex Symb.)

Granacie, ze wszystkich stron tak subtelnie rznięty,
Ze się Ciebie nie mógł tknąć nigdy czart przeklęty.

Lilium spinis supra.

Lilio między cierniem, mająca kwiat drogi,
Któraś dobrze wyższa jest nad ciernie i głogi.

Succus cedriae.

(Ex Symb. Fer.)

Cedryo, od której więc drzewo nie pruchnieje,
Napuść Panno tym sokiem nas grzesznych nadzieje.

Hortus Asveri.

(Hester.)

Gdy Chrystus w Tobie, jesteś Aswera ogrodem,
Gdzie za twym dekret gniewu odmienia powodem.

Fons universam terram irrigans.

(Damasc.)

Nie bój się zbytniej suszy nikt na role swoje,
Gdy płyną na wszytek świat z tego źródła zdroje.

Apostolorum praeconium.

(S. Ephrem.)

Kaznodziejskie chwalebnych apostołów mowy,
Brzmia, zawsze chwałę Matki wielkiego Jehowy.

Honor Martyrum.

(Idem.)

Ten honor męczennikom Panna uczyniła,
Że sama wprzód pod krzyżem męczennicą była.

Charta divinissima.

(Idem.)

Karta to ślicznie biała jest z obojej strony,
Na której Bóg wypisał tetragrammatony.

Solatium mundi.

(Idem.)

Cóż rzeczesz w ostatecznej marny świecie trwodze?
Jeśli ta nie przybędzie z pociechą gospodze.

Susceptio orphanorum.

(Idem.)

Wielkie macierzyńskiego afektu to skutki:
Panna sieroty zbiera, nie gardzi porzutki.

Praestantissimum terrae miraculum.

(Idem.)

Siedm cudów świat rachuje, lecz pierwszym kłaść trzeba.
Tę ziomkę, podniesioną nad najpierwsze nieba.

Causa salutis

(S. Iraene.)

Panna każdej zbawienia przyczyną jest duszy,
Kogoż za to dziękować afekt nie poruszy?

Exordium salutis.

(Dam'an.)

Końcem śmierci, i wraz jest początkiem żywota
Panna; nad rozum ludzki oboja robota.

Signum contradictionis.

(Tymoth. Hier.)

Człek grzechem okowany siedział w tej niewoli,
Dokąd go na swobodę ten znak nie wyzwoli.

Lucida nubes.

(S. Hier.)

Darmo mgły cymmeryjskie grube sieją cienie,
Okropne mroki obłok ten jasny rozżenie.

Virgo illustris.

(Germ. P.)

Słońce szatą, podnóżkiem miesiąc, z gwiazd korona,
Ze wszech miar Panno jesteś jaśnie oświecona.

Mulier amicta sole.

Słońcem sprawiedliwości gdy się Chrystus staje,
Z teź materyi szatę Matce swojej daje.

Mulier tria sata commiscens.

Piecz Panno podplomyki, nam grzesznym z wygodą,
Łaska mąką, pokora solą, wiara wodą.

Oliva fructifera.

(Ildefonsus.)

Fraszka prowent owoców i bujny plon żniwa,
Gdy miłosierdzie sączy z siebie ta oliwa.

Lectulus floridus.

Ozdoba gabinetu oblubieńce w ziele,
A ten twój cnotą kwitnie, drogi Zbawicielu.

Inter omnes mitis.

(Ex Hym.)

Między ludźmi co ich jest na świecie wszystkimi,
Nad Ciebie się łaskawsza nie znajdzie na ziemi.

Primum mundi vivens.

(Ex Conc.)

Ewę na śmierć, na żywot Ciebie Bóg położył,
Tak który w Ewie umarł, w Tobie człowiek ożył.

Ultimum morienti suffragium.

(Ibid.)

Nie do brata, nie swata, w ostatecznej dobie,
Ale wołam: o rata! Panno ma, ku Tobie.

Mater divinae gratiae.

(S. Hieron.)

Kiedyś jest Matką łaski, ztąd widzę bez mała,
Żeś przy Synu jedynym, drugą córkę miała.

Virgo predicanda.

(Ex Litan.)

By wszyscy krasomowcy przedniejsi ożyli,
Należycieby Panno Cię nie wysławili.

Virgo potens.

(Ibid.)

Wielkiejś Panno możności, wielkiej rezoluty,
Gdy zgubionych zbawiennej wiedziesz do pokuty.

Sui secura ubertas.

(Ex Symbolis.)

Nie kuś się o urodzaj ten, czarcie zuchwały,
Jak wschodząc w łasce boskiej, tak jest i dojrzały.

Umbræ nescia.

(Ex Con. Liber.)

Pięknie świecąc cień rodzisz, księżę planet, Febie,
Panna nie mając cienia, światłem przeszła Ciebie.

Non habens maculam.

(Ex eodem.)

Upodobana Bogu ztądeś jedna sama,
Ze na Tobie najmniejsza nie powstała plama.

Pixis magnetica.

(Ex eodem.)

Ta puszką marynarzom pokazuje drogę,
A mnie Panna do Boga, którą trafić mogę.

Inaequalium concordia.

(Ex Symb.)

Zgodę rzeczy nierównych Panna uczyniła,
Gdy w kupę człowieczeństwo z bóstwem zjednoczyła.

Concentus Hierarchicus.

(Ex Conc.)

Niech kapela niebieska jak najwdzięczniej śpiewa,
Najrozkoszniejsze pienie Bóg w Matce swej miewa.

Virgo fidelis.

(Ex Litani.)

Kto uważy pokorę twą Panno, i wiare,
Nie wadziło w tych cnotach obu przebrać miarę.

Mater Judicis.

(S. Bernar.)

O Sędzio sprawiedliwy, zapewne ja zginę,
Gdy łaskawie nie wejrzysz na Matki przyczynę.

Mater misericordiae.

(S. Bonav.)

Lecz mi przecię nadzieję to dobrą przywodzi,
Co sędziego, też Matka miłosierdzie rodzi.

Generans pacem terris.

(S. Chrysost.)

Rodzi Panna synaczka w betleemskim żłobie,
Ale oraz zrodziła pokój ziemio tobie.

Coelis gloriam.

Radosne niebo, i tyś wtenczas wzięło siłą,
Boć się na wysokości chwala urodziła.

Salutem perditis.

Macierzyństwo tej Panny chwalebne od wieku,
Z Synem wraz, zgubionemu rodzi żywot człeku.

Vitam mortuis.

Zmarłym żywot: więc Matko, macierzyństwo twoje,
Niech pogańskie uśmierzy w Polsce niepokoje.

Zawarcie Kwatery X.

Któż zwierza, co się w puszczy maurytańskiej leże,
Dowcipnie porachować rozumem dosięże?
Kto bydła w Apulii, i co pod Garganem,
Nieliczonych się pasie stad obfitem sianem,
Lecz prędzej bydło w łąkach, zwierz zrachuje w dziczy,
Niż wszystkie Matki Boskiej tytuły wyliczy.

KWATERA XI.

Wesel się Panno Marya, albowiem samaś zniosła wszystkie
kacerstwa po wszystkim świecie.

Excipiens Jesum in domum suam.

(Ex Evan.)

Gdy Pan u Zacheusza, aż z domem zbawiony,
Kiedy w domu panińskim, świat zbawia przestrony.

Libertatis nostrae origo.

(Chrisip.)

Niech nam zdesperowane piekło nie zazdrości,
Początek przez Maryą jest ludzkiej wolności.

Monile caeleste.

(Ex Concio.)

Ojciec kunsztmistrz, dyament Syn, Matka kanakiem
Drogim; bo go osadził Bóg swym jedynakiem.

Uno caeli et terrae.

(Ex Roso.)

Nie będziesz mi się ziemio samopas błąkała,
Kiedym Cię ściśle z niebem tak zuniowała.

Janua salutis.

(Richar.)

Marya fôrta, zdrowia jedną, grzeszni zaczem
Do tej fôrty o zdrowie bezpiecznie kołaczem.

Abyssus donorum Dei.

(Idem.)

Przepaści niemająca i gruntu i miary,
Nieprzebranie boskiemi napelniona dary.

Refugium mundi.

Kiedybyś znowu świecie miał w potopie brodzić,
Panna ucieczką, do Niej ze zdrowiem uchodzić.

Clypeus in se sperantium.

Gdy ma w Pannie złożoną ufność i nadzieję,
Nieprzebity na siebie wtenczas puklerz wdzieje.

Puella gratiosa.

(S. Basil.)

Wdzięczna Dziewico ze wszech ziomek, tej urody,
Że na twe Oblubieniec z nieba spieszył gody.

Castellum immensae misericordiae.

Fortecą, czy kastelem ztąd się Panna kładzie,
Iże w niej miłosierdzie zostawa na składzie.

Auxilatrix in novissimis.

Kiedy przyjdzie skonania termin ostateczny,
Któż da, jeśli nie Panna, ratunek skuteczny?

Illuminatrix ambulantium in tenebris.

Gdy cię człecze do cienia śmierci nałóg nęci,
Panna światłem; to światło tę ciemność oświeci.

Altitudo incommensurabilis.

Chociażby ten sam mierzył, co z nieba zepchniony,
Nie zgadłby jak wysoko tron twój wystawiony.

Domina dominantibus sublimior.

Paniś jedynowładna, gdyż wsze chóry w niebie,
Z uniżonem poddaństwem garną się do Ciebie.

Una ex millibus electa.

Córek Adama było tak wiele tysięcy,
Jednak Bogu nie była nad cię miłsza więcej.

Aditus ad Deum certissimus.

Nieomylny kalauz, najpewniejsza droga,
Panna która prowadzi człowieka do Boga.

Orphanotrophium abjectorum.

Po Ewie naród ludzki osierociał marnie,
Więc to sieroctwo Panna do siebie przygarnie.

Conterens zabulum.

(Ex Off. par.)

Wielka jest, bohaterko, twa sława i chluba,
Ztąd, żeś straszego świata starła Belzebuba.

Doctrinæ doctorum.

(Idiota.)

Ciesz się kościele pański z doktorów dowcipu,
Ich dowcip z tej mądrości wszystko ma Eurypu.

Tutamen agonisantium.

Konając w ostatecznych kiedy szrankach stoję,
Gdzież się uciec, jeśli nie pod obronę twoję?

Refrigerium animarum in purgatorio.

Ogień czyści każdą się nie ugasi wodą.
Ty duszom tam będącym, Panno, bądź ochłodą.

Decor Carmeli.

Dawny Karmelu, Panna dawniejsza przed tobą,
A która laty starsza, tać jest dziś ozdoba.

Lucerna ardens.

(S. Cyril.)

Ogniem pałasz miłości, w świętem Panno ciele,
Niech ten ogień wypali grzechów mych zużele.

Cella puritatis.

(Ex Off. par.)

Celą cię kościół zowie, cóż proszę w tej celi?
Taka czystość, której się dziwiają anieli.

Poenitentiae janua.

Ktokolwiek jadem grzechu niebezpiecznie struty,
Tu kołac o lekarstwo, drzwi to do pokuty.

Terra fonte irrigata.

(Beda.)

Drogi prawdy, żywota, Bóg się mieni stokiem.
Ta ziemia, z tego źródła opływa potokiem.

A contagio praeservata.

(Ex Off. par.)

Wszyscyśmy ogólnego pod prawem statutu;
Panna pierworodnego wolna od przyrzutu.

Instrumentum pacis.

Zbawienia twego człeczce kończ z Bogiem umowę,
Ten się przez tę skojarzy pokój białogłową.

Ab aeterno praeordinata.

(Ex Off. par.)

Wprzód niż fabryka nieba, niż machina świata,
Ta dziwna wystawiona od Boga facyata.

Idea virtutum.

(Ex Roso.)

Plato z swoją ideą w omyłkę się wprawi,
Kiedy wszelkich cnót Pannę Bóg ideą stawi.

Scala perditorum.

(S. Bern.)

Leż straceńcze do nieba, gotowa drabina,
Bo najpewniejszy przystęp przez Matkę do Syna.

Anchora tutissima.

Niechaj się morskie burzą Scylle i Charybdy,
Komu Panna kotwicą, ten nietrwożen nigdy.

Patrocinatrix in causa desperata.

Ej, proszą Panno grzeszni, kiedy na sąd staną,
Ty powagą twą dzwignij sprawę ich przegraną.

Flagellum daemonum.

(Damasc.)

I ten tytuł twój Panno niepośledni liczem,
Kiedy duchom piekielnym straszny jesteś biczem.

Amuletum maledictionis.

(Idem.)

Już mi urok przeklęstwa nie szkodzi bez miary,
Imię słodkie Marya wszelkie znosi czary.

Vellus medium inter rorem et aream.

(Ambros.)

Niech najobfitszą wilgoć dżdżyste nieba niosa,
To runo żadną nigdy nie przemoknie rosa.

Per Christum potentissima.

(D. Thom.)

Co za możność tej Matki, ztąd będziem wiedzieli,
Że się Syn z nią połową wszechmocności dzieli.

Electa Dei.

O śliczna z ludzi, Bogu wszech wybrana Pani,
Spraw, że i my do chwały będziemy wybrani.

Inveniēti vita.

(Prov. 8.)

Szukajcie mię, szukajcie, kto się grzesznym czuje,
Albowiem kto mię znajdzie, ten żywot znajduje.

Gyrum caeli circuiens.

Takem niebo obiegła w nieścigłym obrocie,
Gdy się zawarł co niebo stworzył, w mym żywocie.

Amarum mare.

Pod krzyżem Matko stojąc, naturęś zmieniła,
Przedtem słodka, wtenczasęś morzem gorzkim była.

Abyssus lachrymarum.

Jako w wirach bezdennych mnóstwo wody bywa,
Tak się pod krzyżem Matka w rzewnych łzach rozplywa.

Introitus vitae.

(Ildefon.)

Tyś nas powszechnej zgubie Panienko wydarła,
Gdyś drzwi życia przez Syna swego nam otwarła.

Exitus animarum fidelium.

(Idem.)

Gdy z świata Babilonu wędrować przypadnie,
Przewieść dusze, Ty sama możesz Panno snadnie.

Praemium gloriae.

(Ildefon.)

Kto służąc ci w afekcie obstawa stateczny,
Panno, bierze nagrodę za to chwały wiecznej.

Conterens caput serpentis.

(Genes.)

Wężu, brzydka gadzino, nie podniesiesz głowy,
Boć hardy łeb, tej stopa kruszy białej głowy.

Tronus Dei.

(S. Angus.)

Tron Salomonów wszystkim był z słoniowej kości,
Na tamtym człek, monarcha na tym nieba gości.

Domus sancta.

(Hier.)

Domie święty, jakoż są kosztowne twe ściany,
Gdy pierwaj byleś święty, niżli budowany.

Hortus conclusus.

(Hesich. H.)

Niewiem jak tu zawartym ogród zwać się godzi,
Gdy tam wolno jak dobry tak i grzeszny wchodzi.

Mater viventium.

(S. Epiph.)

Niech się ludzie nie dziwią, przed śmiercią trwożliwi,
Ta Matka, przez grzech zmarłych, przez łaskę ożywi.

Praestans peccati remedium.

(S. Germa.)

W aptece nieba, lekarstw na grzech się przebrało,
Aż gdy się w tej Paniencie Słowo Ciałem stało.

Illustrissimum decus.

(S. Germa.)

Podły narodzie ludzki, jakież z tej osoby
Najaśniejsze tytuły wzięłeś i ozdoby?

Sola ex Deo solatium.

(Idem.)

Jak przez instrument lutni melodya miła,
Tak przez Pannę, pociechą Bóg ludzi obsyła.

Solvens vincla Dei.

(Ex Hym: Eccl.)

Kto w pętach ciężkich grzechów ponosi niewola,
Panna kajdany zrzuci, i puści na wola.

Mutans Evae nomen.]

(Ex Hym.)

Odmienia Panna imie pierwszej matki człeczej,
Gdy jest daleko, i w słowie i w rzeczy.

Aestus interni divinus ros.

(S. Germ.)

Wewnątrz nieprawość pali, i grzechów sreżoga,
Niebieską rosą upał chłódz Panno dla Boga.

Arescenti cordi fluens gutta.

(Idem.)

Serce w perzynę poszło, przez pożar zbyt wielki,
Użycz Panno chłodnego, łaski twej kropelki.

Tenebricosae animae lampas.

(Idem.)

Dusza zapadła w grzechów korygardzie ciemnej,
Wyprowadź Panno lampą światłości przyjemnej.

Itineris directio.

(Idem.)

Na gościniec zbawienia gdy trafić nie mogę,
Ty mi Panno najpewniej w niebo toruj drogę.

Debilitatis potentia.

(Idem.)

Sily wszystkie straciwszy, oslabiony srodze,
O utwierdzenie wolam do Ciebie gospodze.

Nuditalis testamentum.

(Idem.)

Jakoż Ci nie dziękować Panno łaskę za tę,
Gdy wracasz, z której odarł grzech Adama, szatę.

Mendicitatis Divitiae.

(Idem.)

Pauperibus wołamy mendycy wzgardzeni,
Aż my wnet łaską boską przez Cię zbogaceni.

Vulnerum medella.

(Idem.)

Samarytan rannego bierze do gospody,
W tej gospodzie ty rannym dodajesz wygody.

Vatum princeps.

Wszyscy prorocy zgodnie to wyznanie czynią,
Że z między nich najwyższą Panna prorokinią.

Mater alma.

(Ex Hym.)

Matko zacna, jednego lubo Syna rodzisz,
Plodem jednak tak zacnym Rachelę przechodzisz.

Semper Virgo.

(Ibid.)

Zawsześ Panną o Panno! jesteś, będziesz, była,
Ten ci przywilej łaska boska potwierdziła.

Felix.

(Ibid.)

Najszczęśliwszaś ztąd, żeś się Matką boską stała,
Bo któraż z niewiaśc taka fortuna potkała?

Auctrix meriti.

(S. Augustinus.)

Acz pan Bóg postanowił człeka zbawić w czasie,
Panna k'temu przysługą swą przyczyniła się.

Nuncius prudens.

(Cor. Mus.)

Szczęśliwy gończe, w które Ty zawitasz progi,
Tam niebo, tam raj będzie, choć w chatce ubogiej.

Canalis misericordiae.

(Georg. Venetus.)

Ztąd się Panna najświętsza kanałem nazywa,
I że przez nią na ludzic miłosierdzie splywa.

Cursor velox.

(Cor. Mus.)

Krajęś nieba obiegła, na cóż te zawody?
Byś czem prędzej dzwignęła zgubione narody.

Mitraton seu Facierum Princeps.

(Canisius.)

Przyznaje skrycie rabin, choć się gryzie w sobie,
Przed tronem Najwyższego godność twej osobie.

Sumens Ave.

(Ex Hym.)

Odbieraj pozdrowienie Panienko od posła,
Przeklęctwo Ewy trzeba być przez *Ave* zniosła.

Fundans nos in pace.

(Ibidem.)

Upada wyniszczona Polska Marsa bojem,
Ty ją utwierz gruntownym ma Panno pokojem.

Fons sacerdotii.

(Cornel. Musus.)

Panna kapłaństwa ztąd jest źródłem i początkiem,
Ze od Syna jej idzie kapłaństwo porządkiem.

Mulier extra numerum.

(Idem.)

Lubo z ludzi, nad ludzie jednak Pannę kładę,
Gdy ludzi i aniołów przeniosła gromadę.

Nec antecedens, nec consequens habens.

(Idem.)

Jak przed Tobą nie była, tak żadna za Tobą,
By godnością zrównała Panno, z twą osobą.

Filia Patris Genitrix.

(Idem.)

Rozum się wiele dziwi, acz wiara dowodzi,
Jako ojca swojego własna córka rodzi.

Principium omnium bonorum.

(S. Iraeneus.)

Panna jest wszech dóbr czelku szczególna dawczyną,
Gdy się z niej wszelkie dobro zbawienia poczyna.

Ferculum de lignis Libani.

(Cant. 3.)

Cedr nigdy czerwiał nie zna, ten z Libanu bywa,
Z cedru noszenie Panna, w którym Bóg spoczywa.

Ascensus purpureus.

(Cant. 3.)

Jezu mój, biorąc z Matki cząstkę krwi i ciała,
Tę stopnie na majestat purpurą wysłała.

Reclinatorium aureum.

(Cant. 3.)

W którymżeć Oblubieńcze przystojniej na świecie,
Jak w złotym, którym Panna, spocząć gabinet?

Vas formas figulum.

(Cor. Mus.)

Dziwne, i nad ludzkiego kapt rozumu dziło:
Naczynie rzemieślnika jako uczyniło?

Sphaera comprehensa centro.

(Idem.)

Sfera wkoło się ciągnie, centrum w środku bywa,
To cud, gdy sferę punkcik średni ogarnywa.

Depositum lytri redemptionis.

(Idem.)

Żeby człeka okupić, niebo skarb swój daje;
Panna, złożeniem temu skarbowi się staje.

Pactum mundi creati.

Stanów pakta z człowiekiem Stwórco, świata Panie,
Panna tego przymierza zakładem się stanie.

Berith.

(Vox haebra idem quod foedus.)

Słowo *Beryth* przymierzem, w Marya jest słowie,
Przez liczbę, to przymierze przyniosło nam zdrowie.

Disciplina omnium.

Dobry, jeśliś cnót pełen; grzeszny, maszli mole,
Bierzcie oba ćwiczenie w tej skromności szkole.

Navigantium portus.

Na morzu obłąkany, cóż wzdy czynić będę?
Gdy Panna ładem, na ład bezpiecznie wysiędę.

Puteus aquarum viventium.

(Cant. 3.)

By wszystek okrag świata czerpał jak najludniej,
W tej się nigdy żywych wód nie przebierze studni.

Vapor virtutis Dei.

(Sap. 7.)

Jak ciepłem wszystko żywią promienie słoneczne,
Tak tem ciepłem chciało mieć Matkę słońce wieczne.

Emanatio claritatis sincera.

(Ibidem.)

Jasności boskiej fulgor chcesz obaczyć człecze,
Z panny idzie, jak strumień, który z źródła ciecze.

Solidior Apellis pictura.

(Ex Liber.)

Nad Adonidów chwalny, chwalniejszy obrazie,
On ogniewi, ty żadnej nie podlegasz skazie.

Pupillorum Nutrix.

(Ex eodem.)

Placzą dzieci, a niemasz ktoby im dał chleba:
Panna ich hojnie żywi przyniesionym z nieba.

Reorum Advocata.

Jeżelim śmierć zasłużył, przestępstwem i winą,
O sędzia, nie gardź Matki za grzesznym przyczyną.

Flos campi.

Panna kwiatem jest polnym, bo jako kwiat polny,
Wszystkim niebronny przystęp, tak do Panny wolny.

Lilium convalium.

Rośnie udatna kwiatem w dolinie lilia,
Kiedy świat ten padoleń, to kwiatem Marya.

Mater sanctae spei.

Matko dziwnej płodności, bo świętej nadzieje,
Ty czynisz, że człek w wierze prawej się nie chwieje.

Mater consolationis.

Matkąś jest pocieszenia, boś matką litości;
Ty, gorycz serca mego obrócisz w słodkości.

Refectio egentium.

W upaleniu ochłodo, wietrzyku we znoju,
Chlebie w głodzie, a w ciężkiem pragnieniu napoju.

Zawarcie kwatery XI.

Któż liczbę drzew rozlicznych w jeden komput zniesie?
Które gęsto zarosły w kaledońskim lesie?
Cedry, jawory, dęby i mirty poziome,
I insze, z nazwisk swoich leśniczym wiadome.
Prędzej jednak ich mnóstwo człowiek zliczyć może,
Niż niepojęte chwały Matki Twej o Boże!

KWATERA XII.

Albowiem uczynił mi wielkie rzeczy, który możny jest. Uczynił moc w ramieniu swoim.

(Ex Cant. Beatissi.)

Brachium omnipotentiae.

(Ex eodem.)

Władzę pańską znać w sługach, dopieroż Syn boży,
W Matce moc swą, jak w własnym ramieniu swem
złoży.

Taumaturga orbis.

(Ex Ros. Cor.)

Cudotwórkaś o Panno! któż Twe zliczy cuda?
Które przez Cię Bóg czyni dla wiernego luda.

Mala nostra pellens.

(Ex Hymn.)

Zewsząd złe; cisną Polskę poganie zuchwali,
Któż to złe od niej, jeśli nie Panna oddali?

Lumen proferens caecis.

(Ibidem.)

Gdy nam szkodliwe grzechów bielmo oczom szkodzi,
Zebrzmy światła u Panny, bo Ona je rodzi.

Bona cuncta poscens.

(Ibid.)

Uproś Matko, bo możesz, po wojnie i boju,
Byśmy mogli dóbr użyć, złotego pokoju.

Pignus salutis nostrae.

Kosztownymieś, o Panno, zbawienia klejnotem,
Gdzie Syn kamieniem drogim, to tam Matka złotem.

Errantium Dux.

(S. Germ.)

W świata tego labirynt i mylne parowy
Wszedłszy, kto zwrócić chciałbyś, Panna wódz gotowy.

Oppressorum adjutrix.

(Ibid.)

Grzechy mię opprymują; gdym jest grzechu sługa,
Zgubionym; rata Panno! nie odkładaj w długą.

Monstrans se esse Matrem.

(Ex Hym.).

Pokaż się Matką w chwilę, acz najbardziej one,
Gdy w głębinie grzechowej zezwoleniem tonę.

Tulit esse Tuus.

(Ibid.)

Do Syna Matka prawo ma, jak się w Nię wcieli,
Lub Go kocha, przecie też i nam Go udzieli.

Candor lucis aeternae.

(Sap. 7.)

Blask od tronu twego bił, wiekuisty Boże,
Chyba majestat widzieć człek przez Pannę może.

Speculum Majestatis.

(Ibid.)

Panna zwierciadłem człeczce, bezpiecznie stań wedle;
W tem obaczysz wszechmocny majestat zwierciadle.

Lumen inextinguibile.

(Ibid.)

W tej lampie niemasz przypraw, chimickiego soku,
Jednak światło jej niezna śmiertelnego mroku.

Intrantis Jesu castellum.

(Luca.)

Patrzcież w jakim kastelu rad Syn boży gości.
W nfortyfikowanym wartą niewinności.

Opus gratiae et gloriae.

(Cor. Mus.)

Spórkę wiodą dwie w Tobie, wielkie boskie dzieła,
Chwała łaskę, czy łaska chwałę przewyższyła?

Ineffabilis divinae sapientiae abyssus.

(Idem.)

Nad tym Eurypem zmysły zdumiawszy się stana,
Gdyś przepaścią mądrości boskiej nieprzebrana.

Aquila super caelos evolans.

(Ex Lib.)

Orzeł gniazdo zakłada, gdzie najwyższa skała,
Orlico, nad firmament tyś sam wyleciała.

Virgo singularis.

(Ex Hym.)

Panno najosobliwsza; gdyż żadna nie będzie,
Któraby z Tobą w jednym stanąć miała rzędzie.

Speciosior sole.

(Sap. 7.)

Sliczny Febie, lub cię tą uczcił Bóg ozdoba,
Lecz w śliczności daleko ma Panna przed tobą.

Supra dispositionem stellarum.

(Ibid.)

Górnym na firmamencie gwiazdy szykiem stoją,
Wyżej Panna nad nimi rezydencją swoją.

Commune propitiatorium

(Andreas Creton.)

Dawną błagalnią kryją skrzydły Cherubini,
Panna wszystkim do siebie wolny przystęp czyni.

Vitae suppeditatrix.

(Idem.)

Chrystus w Ewangelii żywotem się mieni,
Którzy ten żywot mają, przez Pannę go wzieni.

Vita viventium.

(Idem.)

Pisz na sercu litery katoliku złotem,
Że Marya żyjących wszystkich jest żywotem.

Nova lux.

(Haester, 8.)

Miał świat światło, a przecie wszedł w cienie grzechowe,
Z których go to wywiodło Panna światło nowe.

Vitam praestans puram.

(Ex Hymn.)

W kale grzechów moja mię gdy pogrąża psota,
Ratuj Panno, czystego wiodąc do żywota.

Iter parans tutum.

(Ibid.)

W drogę idąc wieczności, czart mi czyni trwozę,
Ten gościniec bezpiecznym z Twej łaski mieć mogę.

Pulchriora latent.

(Ex Symb.)

Piękne niebo, piękne są na niem światła obie,
Pięknaś Panno, piękniejsze co się tai w Tobie.

Orbis perditæ reparatrix.

Przez grzech świat nadpustoszał, Panna go naprawi,
Rodząc Syna, który go odnawiając zbawi.

Ante saecula creata.

(Eccles. 24.)

Niżli niestworzone chaos w swój kształt uformował,
Jam była, gdyż przed wieki Bóg mój mię kreował.

Cum Deo cuncta componens.

(Ibidem.)

Pannać się na zbawienie z Bogiem składa człecze,
Bóg Ja stworzył, Ona Go w człowieka oblecze.

Tripudium Israël.

(Haester. 8.)

Raduj się Izraelu, i strój krotochwile;
Prawo zguby ta Hester z Ciebie znosi mile.

Virginitate felix.

(S. Justin. Mart.)

Dla czystości panienek w zawód bieгло siła,
Przed wszystkiemi szczęśliwa Pauno palmę wzięła.

Maternitate beatior.

(Idem.)

Żeś Panna, żeś i Matka, masz ztąd chwałę wielką,
Więszy jednak pożytek nasz, żeś rodzicielką.

Verbi incarnandi ministra.

(Beda.)

Król wieczny na świat idzie, maź sług poczet duży?
Nie ma: gdyż mu wygodnie Marya wysłuży.

Ejusdem custos aeterna.

(Idem.)

Zostaj na czujnej Panno przy Synaczku straży,
Bo wiedz, iżec Go niebo koniecznie wzięć waży.

Primum Creantis opus.

Nie grunt ziemie, niż niebo, Jehowie dla stansy,
Pannę wprzódy stworzyły wieczne ordynansy.

Adjuta diluculo.

(Psal. 45.)

Na cóż to, że dźwigniona w świtanu na razie?
Bo Panna nie podległa pierworodnej skazie.

Sol in aspectu.

(Ecl. 47.)

Słońce świat ten oświeca, i wszystko w nim żywi,
Oboje ja to w Pannie uznają prawdziwiej.

Sustentata non cecidit.

(S. Bonav.)

Żeś się na swym dylekcie wsparła Panno moja,
Ztąd się nie pośliznęła nigdy noga Twoja.

Mensura aeternitatis.

(Bap. Man.)

Któż mógł wieczność pomierzyć? Panna ją zmierzyła,
Kiedy Stwórcę wieczności w żywocie nosiła.

Helice placidissimum sidus.

(Idem.)

Helice, gwiazdo cicha, i oczom nieskryta,
Ciebie Pannie przyrównać rzecz jest przyzwoita.

Stella cordium attractiva.

(Conter. Can. Reg.)

Jak magnes ku swej gwiazdzie ciagnący się kręci,
Tak się ku Pannie biorą wszystkich grzesznych chęci.

Micans meritis.

(S. Bern.)

Jako wdzięczne gwiazd światło gdy nocna ćma wieje,
Tak kościół zasługami Maryi jaśnieje.

Illustrans exemplis.

(Idem.)

Kto chcesz w doskonałości prawej wstąpić ślady,
Najlepiej cię Panięskie oświecą przykłady.

Miraculum grande.

(Num. 16.)

Przepadł Kore, synowie wolni dziwnym cudem,
Grzechu rodziców wolna Panna między ludem.

Nesciens vesperam.

(S. Augustinus.)

Jakoś Panno jest pierwsza przed stworzeniem słońca,
Tak słońce ma swój wieczór, a Ty nie masz końca.

Completum opus.

(Gen. 2.)

Nie jest żadne nad Pannę doskonalsze dzieło,
Nie po którym, lecz w którym Bóstwo odpoczęło.

Consolatio sedentibus in tenebris.

(Tobiae.)

W ciemnej inkarceratem złości mych katuszy,
Wołam: Panno, strapionej daj pociechę duszy!

Lux bona.

(Gen. 1.)

Iż światło jest dobre, uznał sam Bóg w raju;
Pannę chciał mieć tem światłem ludzkiego rodzaju!

Praeparanti caelos praesens.

(Prover. 3.)

Stawiając empirejską machinę ogromną,
Jam była Najwyższemu na ten czas przytomną.

Exaltata supra Choros.

(Antiph. Eecl.)

Górne anieli pańscy miejsca zasiadacie,
Lecz że Panna górniesze, sami to przyznacie.

Sublimata in trono.

(S. Bern.)

Winszujemyć godności, służy twoi radzi,
Widząc Panno, jak Cię Bóg wysoko posadzi.

Conjunctio disjunctorum.

(S. Bernardus.)

Daleko Bóg od człeka, niebo od padoleń
Ziemie: jednak to Panna złączyła pospołu.

Firmamentum inclinatum.

(Idem.)

Na ruinę Nemezys świata dawno warła,
Lecz co ona walić chce, to Panna podparła.

Prima et sola.

(S. Fulber.)

Pierwszą Panno, i sama: bowiem żadna Tobie,
Przed Tobą i za Tobą, nie zrówna ozdobie.

Lux, ex qua formatum corpus solis aeterni.

(Cor. Mus.)

Światło słońca początkiem, Matka Syna rodzi,
Z światła Panny przedwiecznej tak słońce pochodzi.

Profundum abyssi penetrans.

(Eccles. 24.)

Lub Cię anieli znają monarchinią w niebie,
Ale i przed tem berłem drżą duchy w Erebie.

In omni gente primatum tenens.

(Ibidem.)

Nietylko się Izrael, z któregoś kość kości,
Dziwi, lecz wszelki naród Twojej wielmożności.

Cujus ab aeterno conceptio.

(Cor. Mus.)

Panna się w czasie rodzi, acz przed czasem w myśli
Bóg swój kosztowny abrys porządnie okryśli.

Mulier quum praeparavit Dominus.

(Gen. 24.)

Twa, o Matko! powaga snadno nam to sprawi,
Że ublagany Ojciec, złym pobłogosławi.

Filia Adami, et Mater Dei.

(S. Joan. Damasc.)

Kiedys jest Matką boską, lub córką Adama,
Nie mogła być na Tobie żadna grzechu plama.

Formidabilis rebellibus potestatibus.

(Idem.)

Przecyzsz cudom, niewiarą heretyku swoją;
Piekłu wierz, gdzie imienia Maryi się boją.

Parentum decus.

(Idem.)

O szczęśliwi rodzicy! o stadło chwalebne!
Coście dziecię spłodzili tak światu potrzebne.

Clypeus salutis.

(Ex Hymn. Eccl.)

Niechcę puklerzem piersi składać nieprzebitym,
Gdy mi jest Panna tarczą i zdrowia zaszczytem.

Porta tabernaculi.

Do przybytku Pańskiego ten będzie puszczony,
Co do tej, którą Panna, udaje się brony.

Divina genesis.

Wywodź ród, słodki Jezu, według starych kwitów,
Jeśli z Matki, ta idzie z królów i Lewitów.

Mater honorificata.

(Eccl. 15.)

Honoru macierzyństwa ztąd masz Panno wiele:
Któremu niebo ciasne, w Twem się zmieścił ciele.

Principium regenerationis.

(M. Aber.)

Oraz złe, oraz dobre z niewiasty pochodzi:
Ewa śmierć, a Marya odrodzenie rodzi.

Viscera misericordiae.

(Luc.)

By anatomizował świat Panny wnętrzości,
Znajdzie, że miłosierdzia pełne i litości.

Titulus virtutis.

(Ex Hym.)

Zbiór cnót w Pannie widzący, biedzę się z prostotą,
Czy cnota Panną była, czyli Panna cnotą.

Magistorum Magistra.

(Rupertus.)

Nie chęłp się z swych rabinów synagogo bystrze,
Głębsze z Panieńkiej szkoły kościół miewa mistrze.

Prophetarum Prophetissa.

(Idem.)

Ztąd jest nad wszech proroków Panna prorokini,
Gdy Zbawcę świata rodząc, cel proroctwom czyni.

Domina.

(S. Athan.)

Panią Cię mą wyznając, sługą się odzywam,
Lub sługą niewygodnym i niegodnym bywam.

Praelata cunctis.

(Fulbertus.)

Wszystek żeński rodzaju, swej uniżaj głowy,
Znając zwierzchność nad sobą niebieskiej królowy.

Primi ordinis in regno caelesti.

(Idem.)

Jak Feb gwiazdy celuje na niebieskiej sferze,
Tak Panna w niebie przodek przed Świętymi bierze.

Vicina filio ut stella polo.

(S. Bernar.)

Jak gwiazda zawsze swego firmamentu pilną,
Tak Panna z prośbą stoi przy Synu usilną.

Necessario sublevata.

(Bernardus.)

Dla nas Cię podwyższoną chciał Bóg mieć koniecznie
Panno, żebyśmy ludzie nie przepadli wiecznie.

Compassibilis miseriae nostrae.

(S. Damian.)

Jak serce czuje, chociaż w inszy członek kołą,
Tak miłosierną Pannę nędze ludzkie bołą.

Stella eximia.

(S. Bernardus.)

Gwiazda jedna siedm razy większa niż świat cały,
Przeciw Panny zasługom i wszytek świat mały.

Ab aquilone malorum propulsatrix.

(S. Bern.)

Od północy wszystko złe, któż Panno gdy nie Ty,
Z tej strony nieprzyjaciół odbije impety?

Illuminatrix Evangelistarum.

(S. Bern.)

Przyznaj się człeczce, orle, aniele i wole,
Że każdy wziął w panińskiej oświecenie szkole.

Cynosura salutis.

(Bap. Man.)

Gwiazdarz wie jak na niebie zowią gwiazdę którą,
Ja zbawienia nazowę Pannę cynosurą.

Trahens post se peccatores.

(Idiota.)

Nie tak przyjazny magnes żelazu, ni słomie
Bursztyn, jak Panna grzeszne pociąga widomie.

Signum in caelis.

(Apocal. 12.)

Znak niewiasta na niebie, której słońce togą,
Tam chce wciągnąć za sobą rodzinę ubogą.

Immensitas gratiae.

(S. Dami.)

Tej łaski co od Boga Panno na Cię spadła,
Żadna liczba, ni miara, ni waga nie zgadła.

Mater dignitatis infinitae.

(S. Bern.)

Niemasz, nie był, nie będzie na świecie człek żywy,
By pojąć mógł, o Matko! Twe prerogatywy.

Flos ecclesiastici germinis.

(S. Cypria.)

Z tej racyi zwać kwiatem słusznie Pannę możem,
Z tego kwiatu jest kościół opatrzony zbożem.

Simulachrum sanctissimae mentis.

(S. Ambr.)

Któż wykonterfetuje lub słusznie okryśli,
Świątobliwe umysłu panińskiego myśli.

Figura probitatis.

Próżnoby nad tem konstmistrz głowę sobie kaził,
Chybaby z Panny postać dobroci wyraził.

Gaudium annuntians universo mundo.

(Ex Antiph. Eccl.)

Aniół Pannie a Panna światu to obwieści,
Iże się Bóg wcielony w żywocie jej zmieści.

Implens ruinas.

(Psalm. 109.)

Restauracyi w niebie Panna czyni siela,
Gdy po aniółach pustki ludźmi csadziela.

Imber serotinus.

Jako deszczyk wieczorny mdle ziola odżywi,
Tak przez Pannę narowów przestają złośliwi.

Regis alti janua.

(Ex Hymn.)

Król chwały ma swe w niebie rozmaite brony,
Fórtki bardziej nad Pannę niema ulubio nej.

Thesauraria gratiarum.

(Idiota.)

Gdy Syn królem, kochana Matka podskarbiną,
O jakoż z jej rąk dary łask obfite płyną.

Importanda et exportanda caeli.

(S. Antoni.)

Czyś Matkę na celnictwie osadził mój Boże!
Gdy bez niej nie w niebo wnijsię, nie wynijsię nie może.

Fulgor virtutum.

(S. Damia).

Jak nad gwiazdy Feb świeci jaśniej i goręcej,
Tak w świętych błyszczą enoty, ale w Pannie więcej.

Fidem excitans.

(S. Bernard.)

Komu w wierze wątpliwość zarzuca wąż stary,
Do Panny niech się uda, Panna twierdzą wiary.

Spem roborans.

(Idem.)

Kto w ufności ku Bogu osłabion się chwieje,
Wołaj do Panny, ona mdłe wskrzesi nadzieje.

Diffidentiam abigens.

(Idem.)

Desperacie, gdyć głowę zgubna rozpacz swędzi,
Proś Panny, a ona tę manią odpędzi.

Affectatrix Jesu perpetua.

(Epiph.)

Pragnęli Mesyasza prorocy dojść zwawie,
Bardziej Panna, że przez nią miał przyjść, wiedząc prawie.

Zawarcie kwatery XII.

Któż jest, myśli tajemnych co skrytości zgadnie?
Które serca ludzkiego ponurzone na dnie.
Kto dla sekretów w skrytym może stanąć progę?
Które tylko samemu wiadome są Bogu.
Łatwiej jednak najskrytsze ludzkie myśli wiedzieć,
Niż chwały Matki boskiej wszystkie wypowiedzieć.

Petra proposito firma.

(Guarrie. Abb.)

W noszeniu ciężkich bólów widząc Pannę stałą,
Niewiem jako ją nazwać: opoką czy skałą?

Affectu solida.

(Idem.)

Lub kocha, lub boleje, uważcie matrony,
Żadną odmianą afekt ma nieporuszony.

Elevata ad quandam aequalitatem divinam.

(S. Bernard.)

Gdyś panno wyniesiona tak, żeś Bogu bliska,
Racz pomnieć żeś ojczyznę miała ziemie niską.

Custos vineae Christi.

(Cant. 3.)

Kiedy winnicę pańską dziki wieprz pustoszy,
Panna jej dozierając bestyą wypłoszy.

Oppositorium armis hostilibus.

(Greg. Nic.)

Nie wód bystrość, wyniosłość gór, nie mur miedziany,
Jeżeli nie zasłoni Panna przed pogany.

Vallum imperiorum.

(Idem.)

By się państwa najbardziej fortyfikowały,
Jeśli Panna nie zbroni, nie obronią wały.

Exultans in Deo salutari.

(Ex Cant. Ema.)

Tys się rozradowała w Bogu, a Bóg w tobie,
Kiedy wielony gościł Matko w twej osobie.

Humilitate altior.

(Ibid.)

Cóż cię to tak wyniosło Panienko nad chory?
Skutek uniżonego serca i pokory.

Spiritus et vita Ecclesiae?

(S. Germa.)

Jak Bóg w człeka tchnął ducha, stanął żyw gotowo,
Tak kościół żyje, gdy tchnie Panna wieczne słowo.

Respiratio fidelium.

(Idem.)

Tak się Matka kościoła odetchnieniem staje,
Gdy mu żywot zbawienny Syn przez Matkę daje.

Repleta divinitate.

(S. Bernar.)

Któż wątpi, że gdyś Boga w żywocie nosiła,
Wtenczas żeś Panno bóstwem napełniona była.

Cujus pulchritudinem sol et luna mirantur.

(S. Damian.)

Tak się Twa piękność darzy nad innych szczęśliwiej,
Ze się jej i sam Febus i Cyntya dziwi.

Janua beneficiorum.

(Rupertus.)

Stój przy tych drzwiach żebraku aż Panna otworzy,
Dłużej czekaj, tem więcej dobrodziejsw przysporzy.

Vena veniae.

(Rich. de S. Laur.)

Krew w żyłach, miłosierdzie krwią się nazwać godzi,
Pannę żyłą, przez którą taka krew przechodzi.

Totius boni plenitudo.

(Idem.)

Bóg jest dobro zupełne, dobro doskonałe,
To dobro w Pannie, kiedy w niej jest bóstwo całe.

Vitae praeses.

(S. Joannes Damasc.)

Acz zawsze lecz najbardziej za śmiertelne wrota
Gdy mam iść, pania mego Panno bądź żywota.

Arrabo salutis.

Zakłademś zbawienia Panno święta w niebie,
O jakoż ma Bóg respekt niemaly na ciebie.

Magnificans Dominum.

(Ex Cant. Bmac.)

Zaczynaj Panno nowe Boga wielbiąc pienie,
Gdyż Bóg cię nad wszelakie uwielbil stworzenie.

Facta pacem reperiens.

(Cant. 8.)

Niechaj tonący w grzechach człek nie desperuje,
Ta mu Panienska pokój u Boga znajduje.

Lux alma diei.

(Ex precatone.)

Nie szkodź książę ciemności synom Adamowym,
Panna noc w dzień obraca, gdyż jest światłem dniowem.

Ecclesiae firmamentum.

(S. Joan. Damasc.)

Ma swój niebo firmament, i warowny zgoła,
Takim Panna najświętsza jest gruntem kościoła.

Fidei basis.

(Idem.)

Jezus na matce, jako na mocnej przyciesi,
Wszystkę kościoła twierdzą gruntownie zawiesi.

Baculus nostrae infirmitatis.

(Theoph. poen.)

Chwalna laska Jakóba z którą chadzał w drogę,
Ja i w podróż wieczności z Tą się puścić mogę.

Fervens protectrix.

(S. Ephrem.)

A któż się za grzesznemi goręcej przyczyni?
Gdy nie Ta która z ludzi, nieba gospodyni.

Tribuens. Inveniens gratiam.

(S. Bern.)

Kto zgubił szukaj grosza, Panna nie zgubiła,
A jednak wszelką znaleźć łaskę zasłużyła.

Merita praerogativam.

(Idem.)

Matki boskiej tak wielkie są prerogatywy,
I że nie może stworzyć zacniejszej Bóg żywy.

Pariens misericordiam.

(Idem.)

Syn z Ojca sprawiedliwość rodzący się bierze,
Ku ludziom miłosierdzie spada nań z Macierze.

Vere beata deipara.

(S. Jaëobus Apost.)

Prawdziwej Matce boskiej kiedy biję czołem,
Zowie błogosławioną onę z apostołem.

Omnibus modis irreprehensa.

(Idem.)

Że żadnej w Pannie zmaży niemasz, prawda rzekła,
Wszystko przyzna stworzenie, nawet same piekła.

Sacrarium exauditionis.

(S. Augustin.)

Idę z niską supliką do Boga tem śmieiej,
Wiedząc że on łaskawszy w panieńskiej kapeli.

Antidotum reconciliationis.

(Idem.)

O ziele najpachniejsze odważyć cię złotem,
Boś przejednania Boga pewnym antidotem.

Erat subditus illis.

(Lucae.)

Drży język wymawiając sekret niezbadany,
Jak człekowi, bo matce, mógł być Bóg poddany.

Aditus od Deum certissimus.

(Ex Liber.)

Przez Pannę przystęp snadny, i otwarta droga
Zawsze grzesznemu, kiedy chce przeprosić Boga.

Altitudo inenarrabilis.

(Ex Litan.)

Żadne geometryckie nie wystarczą pręty,
Pokazać jak wysoko miejsce Panny świętej.

Monile paradysi.

(Ex Litan.)

Wygnancka Ewa z raj, to przecie wyniosła
Noszenie, Pannę świętą, która z jej krwie poszła.

Mater tenebrosos daemonum aspectus abigens.

(Ibid.)

W straszną śmierci godzinę w tobie ma otucha
O Panno! że odpędzisz piekielnego ducha.

Tribuens lucem ei qui mundo lucem dedit.

(S. Chryzo.)

To cudowna, iż ten z Panny światło bierze,
Co wszystkiej światło daje podmiesięcznej sferze.

In qua est omnis gratia.

(Ecccl. 24.)

Wyznaję wraz z aniołem, że wszelkich łask zbiory,
Do Panny się, jak kiedyś zeszyły do Pandory.

Cornelia monstrans filios pro thesauris.

Skarb liczy Kornelia swój w grzecznej rodzinie,
Dopieroż skarb świat kładzie, Panno w twoim synie.

Virilis animi Arthemisia.

Z mężnej Artemizyi już się nie chlub Greku,
W Pannie męstwo jak w żadnym nie było człowieku.

Dissipans inimicos.

(Greg. Nic.)

Nie Gedeon, nie Samson nieprzyjaciół gromi,
Lecz Panna swą przyczyną poganów uskromi.

Cui omnia in servitute addicta.

(S. Joan. Damasc.)

Matce swej poddał wszystkie Bóg stworzone rzeczy,
Toć i grzesznych, których ma w osobliwej pieczy.

Regina regnorum.

(Rupertus.)

Ma sporkę Polska z Węgry o Twój tytuł nowa,
Nietylko polską, aleś wszech królestw królową.

Mater regis coronati.

(Idem.)

Gdy w cierniowej koronie słodki Jezus siedział,
Wtenczas świat, iżes matką koronata, wiedział.

In miseros misericors exul ipsa.

(S. Bonavent.)

Jak Panna miłosierną jest ludzkim przygodom,
Znać, gdy wino uprasza niedostatnim godom.

Multo magis regnans in caelo.

(Idem.)

Dopieroż wedle Syna kiedy tron osiedzie,
Już nie rozdawać dary ale sypać będzie.

Cujus nomen gloriosum.

(Greg. Nic.)

Któryż kraj tak bezbożny, i naród tak gruby,
By nie miał Jezusowej słać Matki lubej.

Cunctis desiderabile.

(Idem.)

Wszyscy o Panno chwalić imię twe pragniemy,
Które chwając, na słowa zdobędzie się niemy.

Plus valens caelesti curia.

(Barth. Pisanus.)

Rozdał Bóg między świętych darów swych dostatki,
Lecz od wszystkiego skarbu chciał mieć klucz u Matki.

Plus potens omnibus apud filium.

(Petr. Bles.)

Ważna u Boga wszystkich świętych instancya,
Lecz co wszyscy nie mogą, wymoże Marya.

Jure materno Domina universi.

(Idem.)

Przeżyła Matka Syna, i ztąd prawo miała,
By się ogólnie wszystkim światem opieką.

Cujus substantiae filius portio est.

(Idem.)

Kiedy Syn ma z Paniarki krew i ciało wzięte,
Nietylko żywot, wszystkie w niej są członki święte.

Speculum Archimedis.

Słońce przez krzystalną ogień swym mocniej ogrzewa,
Syn słońcem, z którego ten ogień Matka wiewa.

Unio Cleopatrae.

Top Kleopatro perłę, lub kosztuje siela,
Pannaby się dla ludzi śnadź rada stopiela.

Fluminis impetus laetificans civitatem.

Sławna pod miastem bożem rzeka płynie wielec,
Wód pociech udzielając ludziom po kropelce.

Angelus novi testamenti.

(Petr. Skar.)

Od Boga anioł, po nim Tyś pierwsza wiedziała,
Że sprawa odkupienia swój początek brała.

Parturiens Virgo.

(Ex Cant. Liber.)

Cud to, i jaki drugi trudno stworzyć Bogu,
Gdy czystą Bogarodna Panna, po pogoju.

Firmissima anchora.

(S. Joannes Damasc.)

Świat morzem jest burzliwem, po którym gdy płynę,
Z tą kotwicą charybdom bezpiecznie ominę.

Magna et valde magna.

(S. Ansel.)

Któż może zgadnąć miarę Twej wielkości Pani,
Napełniłaś niebiosa, ziemię i otchłani.

Genitrix Factoris mundi.

(S. Ildefons.)

Bóg świat stworzył, lecz i świat by się wdzięcznym
stawił,
Stwórcy Matkę z między swej drużyny wystawił.

Thorax protectionis.

(S. Cosmas Hieros.)

Piekielny Goleacie wychodź, wszrankach stoję,
Panińskiej protekcyi mocną wdziawszy zbroję.

Janitrix misericordiae.

(Idem.)

Skarb miłosierdzia, Panno, gdy za twoim kluczem
Nie otworzysli, pewnie drzwi grzeszni potłuczem.

Mater luminis.

(Idem.)

Kiedy Bóg z Boga idzie, jak światło po świetle,
Jakoż mogła Matka być w grzechowem pomietle?

Omnibus motibus mobilior.

(Sap. 7.)

Mądrości obracasz się, i Panna obrotną,
Gniew synowski tamując za winę sromotną.

Domina caeli et terrae.

Gospodyni opatrzna nad ziemią i niebem,
Niebo płodem swym cieszy, ziemię żywi chlebem.

Tropheum ex hoste infernali.

Wystawuj piramidy świecie i mogiły,
Ta Panienska zwycięża Holoferna siły.

Fluminis Sacerdotum gloria

(S. Joannes Damasc.)

O jak ma stan kapłański z Panny chwały siła,
Gdyż pierwszego kapłana ta Matka zrodziła.

Virginitatis feracissima planta.

(Idem.)

Szczep latorośl panieństwa, z Anną Joachimie!
Ten na nieplodnej ziemi, pierwszy się szczep przyjmie.

Dignior omni creatura.

(Idem.)

Cóż jest stworzenie? jeno grzech, plugastwo, błoto;
Tyś z twą Panno godnością jak wyborne złoto.

Consanguinea Dei.

(Idem.)

Syn ze krwi macierzyńskiej krew bierze rzecz pewna,
Z tego dowodu, Panna Bogu jest pokrewna.

Nutritia verbi.

(Idem.)

Któż niezbadanym cudom boskim się nie zdziwi?
Słowo wieczne Panienka, i dźwiga i żywi.

Oeconomia salutis

Któż być ekonomią Panny ztąd nie sądzi?
Gdy w niej Bóg gospodarstwo zbawienia rozrządzi.

Spes unica peccatorum.

(S. August.)

Wszyscy się na to zgodzą, zdaniem Augustyna,
I że Panna jest grzesznych nadzieja jedyna.

Expectatio praemiorum.

Lub do winnice Panno pośledzej przybywam,
Tego jednak co pierwszy grosza oczekiwam.

Repositorium gratiae.

(Phil. Ab.)

Nie Midas na tym zamku złote chowa sprzęty,
Ale Bóg łaskę składa w Matce swojej świętej.

Reseramentum portarum paradysi.

(S. Ephrem.)

Raj zamknięto, źle, jako nie może być gorzej,
Lecz zapory bram jego, Panna nam otworzy.

Praesentaneum sublevamen.

(Lipsius in Diva Hal.)

Zły pan sługę zabija że sokola zgubił,
Ratuj Panno, ptak leci, niż pan sługę ubił.

Firmum praesidium.

(Idem.)

Niechaj się piekła burza, i orku otchłanie,
Tysiąc wojska w posiłku, przy kim Panna stanie.

Faenestra caeli.

(Ex Hymn. Eccl.)

Oknem niebieskiem Pannę czemn kościół zowie?
Tem oknem mogą się wkraść do nieba łotrowie.

Cristallum.

(S. Bonav.)

Jako natura śliczny krzystal czyni z lodu,
Taką z ludzkiego chciał mieć Bóg matkę narodu.

Per quam Deus humilis.

(S. Bernar.)

Przez cię Matko stał się cud, jaki nie był drugi,
Gdy dla nas Stwórca bierze na się postać sługi.

Homo sublimis.

(Idem.)

Wzajem uniżoności, i dla twej pokory,
Zostajesz wywyższona nad anielskie chóry.

Ambrosiae nutrimentum.

(S. Germ.)

Bóg jest jako pokarmem, jak słodkim napojem,
Przecie Panna ten nektar żywi mlekiem swoim.

Ecclipsans solem justitiae.

(Hugo Ca.)

Słońce się ćmi, gdy miesiąc zasłoni go ziemi,
Tak i Panna, gniewnego Boga przed grzeszucami.

Primaevis veneni antidotum.

(S. Bern.)

Szkodliwie struty człowiek trucizną grzechową,
Panna, dryakiew na ten jad obmyśla zdrową.

Unita filio substantialiter.

(S. Dam.)

Wziąłeś Jezu krew ze krwi Matki, ciało z ciała,
Tem zjednoczeniem, co Syn i Matka się stała.

Inauditae altitudinis fastigium.

(S. Bern.)

Wiedzą mądrzy, planety jak po sterach siedzą,
Gdzie Panna, chyba wierni to przez wiarę wiedzą.

Concipiens auctorem creatura.

(S. Chrisost.)

Dzieło nad wszelki dowcip kapt, i rozumienie,
Jako Stwórcę swojego poczęło stworzenie.

Originis origo.

(Idem.)

Dziwnym się to sposobem dzieje i porządkiem,
Jako rzecz pośledniejsza, pierwszej jest początkiem.

Germen genitoris sui.

(Idem.)

I to jest niezgadniony jeden sekret z wielu,
Jako córka swojego rodzi rodziciela.

Omnibus debitor.

(S. Bern.)

Z ludzi jest, i dla ludzi w górę wyniesiona,
Ten dług ludziom wypłacaj, o błogosławiona!

Omnibus misericordiae sinum aperiens.

(Idem.)

Nie znajdzie się człek żaden, by westchnąwszy do Niej,
W ostatniej nie miał odnieść podzwignienia toni.

Foemina ter beata.

(S. Dam.)

Ojciec Córka, Syn Matka, Duch Oblubienica,
Ma cię; trzykroć szczęśliwąś taś jest tajemnicą.

Filia David.

(Idem.)

Panna z królów linii, to Chrystus Pan pewnie
Herbownym Dawidowi, po matce królewnie.

Cujus fides Deo accepta.

(S. Ansel.)

Panięskie (stań się) był akt wiary Bogu miły,
Milszy niż ów, przez który niebiosa stanęły.

Humilitas grata.

(Idem.)

Wdzięczne Bogu ofiary Abła w niewinności,
Wdzięczniejsze Panna pali w swej uniżoności.

Obedientia omni sacrificio jucundior.

(Idem.)

Posuszeństwem proroka Marya celuje,
Ona syna, baranka Abram ofiaruje.

Zawarcie kwatery XIII.

Któż tak w arytmetyce biegle się wyćwiczył,
Iżebym wszystkie w druku litery policzył?
I zrachował najmniejsze w wszystkich pismach jota:
Acz taka szalonego byłaby robota.
Sładniej jednak człek zliczy pisma po literze,
Niż chwały Matki Boskiej w jeden Komput zbierze.

(Cant. 2.)

~~Renovatio mundi.~~

(Danzon.)

Protrina Deo.

(Danzon.)

Caelum vivum.

(Idem.)

Radicis Davidicae stirps.

(Idem.)

Króle z królów pochodzą, lecz z twego Dawidzie
Korzenia, bożorodna latorośl wynijdzie.

Rosa ex spinis Judeorum.

(Idem.)

Miewa róża kolące i ciernia i głogi,
Panna róża, z ciernistej wyszła synagogi.

Miraculorum abyssus.

(Idem.)

Nad tym Eurypem mędryy gdy staną z stagira,
Przyznają go przepaścią mnogich cudów szczerą.

Stans juxta crucem.

(Idem.)

Pan umiera na krzyżu, kędyż uczniów rota?
Matka tuż boku, pilna pod krzyżem sierota.

Domus Dei.

(Psal. 25.)

Domie Boży, któryś mu tak upodobany,
Że dla ciebie opuścił empirejskie ściany.

Iter rectum.

(Richard.)

Panna jest droga prosta, uczyni regres wateczny
Czlecze, a tak nie chybisz do ojezyzny wiecznej.

Jugum Christi suave.

Jakże w jarzmie Chrystusa mogą być słodczy?
Kiedy strapiona Matka siedm boleści liczy.

Paratissima assistens.

(S. August.)

Lubo tak posadzona Panna jest wysoko,
Jednak usilne trzyma nad grzesznymi oko.

Succurens miseris.

(Idem.)

Wołam rata! mizerak w bystrej tonąc wodzie,
Panna mi w tej dodała ratunku przygodzie.

Juvas pusillanimes.

(Idem.)

Jeśli kto małosercym, w tej ratuje wadzie
Panna, mężów w potrzebie, mowców czyniąc w radzie.

Refovens debiles.

(Idem.)

Siełu nas kalekami grzechy poczyniły,
Przez Pannę jednak możem wiaśnię stracone siły.

Orans pro populo.

(Idem.)

Oratorcko, za twój lud boskiej surowości
Zastaw się, macierzyńskiej perorą miłości.

Interveniens pro clero.

(Idem.)

Ty za stanem duchownym, lubym sług twych gminem,
Przyczyniasz się gorąco przed kochanym Synem.

Intercedens pro foemineo sexu.

(Idem.)

Ty za białą płcią Panno ustawicznie prosisz,
Której, dar w nabożeństwie wytrwania, odnosisz.

Gloriam filii communem habens.

(Arnoldus Abbas.)

Cierpi Syn, cierpi Matka gdy pod krzyżem stała,
Spólna miłość, spólna też należy jej chwała.

Cui nihil negatur.

(Ex Hymn. Eccl.)

A cóż ci ma odmówić Matko Syn? dla której
Poszedł w ten padoł świata, z empirejskiej góry.

Honorata.

(Ibid.)

Rodziców cześć wyraźna od Boga ustawa,
Czcząc Matkę, tak wypełnił Syn ojcowskie prawa.

Caelestis sponsa.

(S. Epiphani.)

Hymen niebieski, hymen ziemio krzyknąć trzeba,
Oblubieniec niebieski, Oblubienca z nieba.

Jure dotali caeli et terrae regina.

(Idem.)

Wielkie wiano pokorą wysługujesz ową,
Które jest, iżes nieba i ziemie królową.

Plenitudo bonorum.

(S. Bern.)

Niechaj Tagus z Paktolem brzegi swe uzłoci,
Panna jest niewymownej pełnością dobroci.

Insuperabilis spes.

(S. Casim. Hier.)

Największa nieprzyjaciół siła nie zatrwoży
Panno tego, kto w Tobie nadzieje położy.

Ditata ut ditet.

(Ex symb.)

Na toś o Pani moja wielkie skarby wzięła,
Byś niemi zubożona, nam ich uzieliła.

Mater filiorum ecclesiae.

(Petrus Skarga.)

Dzieci, matką nam kościół, matką Pannę zwiemy,
Lecz chleb z Panny jest którym w kościele żyjemy.

Mirum virginitatis et maternitatis conjugium.

(Idem.)

Bierze ślub z macierzyństwem panieństwo o Boże,
Tyś możny, czego rozumu nasz pojąć nie może.

In cuius manibus thesauri miserationum.

(Petrus Dam.)

Kiedy Bóg miłosierdzie za Twym kluczem chowa,
Ty je między nas rozrzucił grzesznych o królowa.

Filia Thaumantis, id est, admirationis.

(Ex Liber.)

Na podziw piękna tęcza na niebieskiej sferze,
Cóż za dziw? kiedy z słońca swojej piękność bierze.

Praestantissimum orbis terrae miraculum.

(S. Eph.)

Siedm cudów miał świat kiedyś, teraz osobliwy
Nad wszystkie cud, gdy z Panny rodzi się Bóg żywy.

Pignus caelestium induciarum.

(Damasc.)

Tak człek rozgniewanemu niebu niech dowierza,
Iże tam jest Marya zakładem przymierza.

In habitatione sancta ministrans.

Sługą boską na ziemi, Panna w niebie sługą,
Ufam że Ta zbawienia nam jedną wysługą.

Optimam partem eligens.

(Luca.)

Wielki dział; lecz szczęśliwsza ta częśćka być miała,
Która się wybierając Maryi dostała.

Ager cui benedixit Dominus.

(Deuter 28.)

Przeklęta damasceńska osty rodzi niwa,
Tej że Bóg błogosławi, ma obfite żniwa.

Hortus irriguus.

(Num. 24.)

Ten ogród nie z nilowych wód swą pienność miewa,
Lecz go rosa niebieska hojną łaską zlewa.

Fontana affluens et larga.

(Leo Imp.)

Niechaj Syryusz piecze, tleje świat sreżogą,
Ta krynica ma wodę, i zdrową i mnogą.

Princeps cum Deo.

(S. Hieron.)

Ma niebo swe książęta, lecz tamte przed progiem
Tronu stoją, Ta księżna tuż przed samym Bogiem.

Prima natura proxime accedens ad Deum.

(Andreas Creten.)

Bóg pierwsze dzieło swoje Tym darem przystroi,
Że bliżej tronu jego nad wszech świętych stoi.

Salus universorum.

(Ephrem.)

Acz wielom zdrowie dajesz, ale ja to powiem:
Zbawcę rodząc, wszystkiego iżeś świata zdrowiem.

Missa: Omnium protectio.

(Idem.)

Co się w uciskach czujem, i wielcy i mali,
Pójdźmy do Panny, ona uciski oddali.

Communio: Pro omnibus una.

(Causin. in Sym.)

Przybądźcie wszyscy święci; co wszyscy nie mogą,
To od Boga otrzyma człek, przez Matkę drogą.

Glossa: Novum super terram.

(Hierem. 21.)

Mędrzec peda: niemasz nic nowego na ziemi,
Prorok twierdzi iż jest, racyami temi.

Communio: Faemina circumdabit virum.

(Ibidem.)

Między wszelkim wybrana białogłowa ludem,
Męża ogarnie, co jest niesłychanym cudem.

Communio: Benedicta Domini.

(Genes. 24.)

Panna tym jest nad ludzi uczczona faworem,
Ze jest błogosławieństwa najwyższego zbiorem.

Communio: Inveniens gratiam.

(Luce. 1.)

Jak gwarek ziemię kopiąc, dla złota pracuje,
Tak łaskę przez pokorę Marya znajduje.

Gratiae Virgo immensae.

(S. Epiph.)

Prędzej piasek policzysz i deszcz po kropelce,
Niż łaskę, którą Panna obdarzona wielce.

Singularis in gloria.

(Idem.)

Jak to nad ludzi, żeś się Matką boską stała,
Tak Ci panno należy osobliwsza chwala.

Efficiens effectoris.

(S. Damas.)

Jeżu mój, gdyś brał z Matki krew, i piersi ssałeś,
A jakże miłosierdzia z niej wyssać nie miałeś?

Carnalia Christi ubera.

(Rych. de S. Vict.)

Matko, gdy syna twego karmisz wedle ciała,
Trzeba dla ludzi pokarm byś duchowny miała.

Lactans Patrem caeli.

(S. August.)

Że córka Ojca żywi, precz greckie powieści,
Kiedy się Ojciec świata, u tych piersi zmieści.

Jus dirimens lites.

(Joan. Geom.)

Przystań czarcie wykrętów coś się pieniał z wiela,
Określono zbawienia sprawę tą nowella.

Mater et Virgo incorrupta.

(S. Bonavent.)

Panny tytuł panieństwa chwalny na świat wszytek,
Macierzyństwo jednak ma sławę i pożytek.

Communicans Deo humanitatem.

(Guer. Ab.)

O dziwie niesłychany, gdy Stwórca wszech rzeczy,
Z ciała Panny nabywa odzieży człowieczej.

Gloriatio et robur nostrum.

(S. Germ.)

Nie tak dalece jeszcze naród ludzki podły,
Gdy go Ta matka zdobi, i utwierdza modły.

Ministra propitiationis.

(S. Bern.)

Sługą Panna, na którą tak jest Pan łaskawy,
Iżę przez Niej zbawienia nie chciał konać sprawy.

Nubecula parva.

(3. Reg. 18.)

Słońce sprawiedliwości kiedy promień roni,
Żeby upał nie szkodził, Ten obłok zasłoni.

Reparatrix saeculi.

(Laur.)

Świat się wniwecz obrócił przez swoje niecnoty,
Ty Panno pustki odnow i przywróć wiek złoty.

Scala caeli.

(S. Damas.)

Kiedy Panna drabiną, wszyscy grzeszni biecicie,
Po tej snadno będziecie w górnem nieba mieście.

Arx augusta mysteriorum.

(Ex Symmacho.)

Panna fortecą mocną, zamkiem niedobytym,
W którym Bóg miejsce obrał tajemnicom skrytym.

Beata nobili foetu.

(Cass. jod.)

Szlachetnaś Panno, idąc z królewskiego rodu,
Błogosławionaś z tego, który rodzisz płodu.

Altrix orbis.

(Ex Rutillio appl.)

Nie wątąp świecie z rąk Matki w pewnem pożywieniu,
Gdy Stwórcy wystarczyła, wystarczy stworzeniu.

Aequaeva polo.

(Ex Claudia appl.)

Rówienniczkać się Panno niech niebo nie kładzie,
Dobrześ Ty wprzód stworzona, a niebo po zadzie.

Desperatos in spem relevans.

(Damianus.)

Desperacie, gdy na cię uderzy zła chwila,
Co czynić w tym terminie, radź się Teofila.

Mater fidelium universalis.

(S. Bonav.)

Jako się szerokiego świata ciągną strony,
Zginął o Matko! z pod Twej kto wypadł obrony.

Mensura divinae potentiae.

(S. Chris.)

Na tem-li Twa wszechmocność stanęła mój Boże!
Że drugiej takiej Matki już stworzyć nie może.

Domina ritu matris.

(Ex Claud. appl.)

Matka imie dobroci, a Pani zwierzchności,
Lubeś Matka, lub Pani, pełnaś łaskawości.

Virginum signifera.

(S. Bonavent.)

Matka boska panienkom chorążyną, iście
Za nią, co czystość Bogu swą ślubowaliście.

Sequitur deserta cadentem.

(Aresb. Impr.)

Kiedy Pana Żydowin aże na śmierć dręczy,
Uczniów niemasz; pod krzyżem sama Matka ślęczy.

Patria gentium.

(Ex Rutilio.)

Straciliśmy prze Ewę raję posesyą,
Więc szukajmy ojczyzny wiecznej przez Maryą.

Mare spirituale.

(S. Epiph.)

Panna morzem duchownem z tego się nazywa,
Raz w pociechach, a drugi w boleściach opływa.

Plenitudo divinitatis.

(S. Petrus Dans.)

Pełna ziemia jest chwały boskiej u psalmisty;
Ziemia chwały, a Boga żywot Panny czystej.

Virginitate placens.

(S. Bernardus.)

Bogu miłe panieństwo, niemasz z wszech cnót, coby
Z twojemi w oczach boskich zrównało ozdoby.

Humilitate concipiens.

(Idem.)

Lecz panieństwo pokorze ustępuje siela,
Panna panieństwem wdzięczna, pokorą poczęła.

Dominatrix universi.

(S. Anselm.)

Boga Panem szerokie znają świata kraje,
Lecz Syn, jurysdykcyą swoją Matce zdaje.

Iris in circuitu sedis.

(Apocal.)

Farbista tęczo, która koło tronu krążysz,
Sama gniewnego Boga ubłagać nadażysz.

Similis visioni smaragdinae.

(Ibidem.)

Szmaragd jest oczom miły, podobna mu tęczą;
Tak Panna oczy boskie ku grzesznym zachęca.

Divinitatis oceanus.

(S. Bern.)

Oceanie głęboki, morze niezbrodzone!
Już nie woda, lecz bóstwem samem napelnione.

Inter virgines Mater.

(Ex Liber.)

Cieszcie się panny, mając Cię w swojej gromadzie,
Która się oraz panną, oraz matką kładzie.

Inter matres virgo.

(Ex eodem.)

Cieszcie się matki, w waszej że Cię liczbie była,
Macierzyństwem panieństwa co nie naruszyła.

Descendens sicut pluvia.

(Psalm. 71.)

Deszczowi Cię przyrównam Panno moja zgoła;
Ty serca, deszcz ożywia zagorzałe ziola.

Cibans pauperes domina.

(S. Bernardus.)

Pójdźmy żebracy, Pani Tej obsiadźmy wrota,
Wiem że go nam udzieli, mając chleb żywota.

In arduis ponens nidum.

(Job. 20.)

Wysoko orzeł, wyżej fenix gniazdo ścięle,
Z cnót Twych Panno, fenixem nazowę Cię śmieie.

Curia curarum salutis.

(Ex Sidon.)

Parlamentem jest Panna, i miejscem konsulty,
Zkąd na zbawienie ludziom wychodzą indulty.

Templum pietatis.

(Anselmus.)

W tym kościele nie rzezą na ofiarę wołów,
Ale cicha pobożność przechodzi aniołów.

Virgo plus quam beata.

(Idiota.)

Gdy żywot błogosławię Twój z niewiastą ona,
Przyznać muszę, żeś więcej niż błogosławiona.

Mater omnium, quia Dei.

(S. Dyonis.)

Bóg stworzył czleka, Panna Boga urodziła,
Ztąd trzeba żeby wszystkim ludziom matką była.

Refrigerium.

(Teop. pan.)

Wiem, że żadnej piekło ochłody niegodne,
Lecz Ty duszy mej Panno, w czyscu obmyśl chłodne.

Desiderabilis super mel et favum.

(Psalm.)

Ma miód w plastrze swą słodkość, ma i w treści drugą;
Kto miodu? ja zaś pragnę być panińskim sługą.

Deum locus.

-(Ex Auso appl.)

Nie mury Babilonu, nie syońską wieżę,
Lecz Bóg sobie w Paniencie, miłą obrał leżę.

Domina gloriosa.

(Ex Hym.)

Paniś! bowiem dla świata rządowiś potrzebna,
Lecz cię dla łaskowości, świat zowie chwalebna.

Excelsa super sydera.

(Ex eodem.)

Kiedy święci gwiazdami, z tego dowód biore,
Że posiada nad gwiazdy Panna wyższą sferę.

Vas sanctificationis.

(Ildefon.)

Kiedy świat ten oczyścić z grzechów bóstwo chciało,
Naczyniem poświęcenia Matkę przybrać chciało.

Conclave augustum.

(Gutovius.)

Ta kamerolokanda sprawiona od wieka,
Zostawa dla samego Boga i człowieka.

Fluvius aquae vivae.

(Apocalip.)

Pewneć zbawienie człecze te potoki wiodą:
Gdzie Matka rzeką, Słowo wieczne żywą wodą.

Procedens de sede Dei.

(Ibid.)

Ta rzeka już nie z rajskiej wszeczyna się krynice,
Lecz od samej początek ma boskiej stolicy.

Creata provide.

(Ex Hymn.)

W wszelkiem stworzeniu dzieła boskiej wszechmocności;
Stworzenie Panny świętej, dziełem Opatrzności.

Lactans ubere Deum.

(Ex eodem.)

Błogosławione piersi, pokarmie szczęśliwy!
Z którym wraz wyssał litość Jezus dobrotliwy.

Ex semine Abrahæ.

(Ex Brev. Rom.)

Wielki pradziadu! bądź ci za tę wnęczkę dzięka,
Acz nie ty Ją, lecz Ta cię czyni sławnym wnęka.

Ex tribu Juda.

(Ex eodem.)

Większy dział nad swe braty Judzie się brać godzi,
Gdy z pokolenia jego, matka się lwia rodzi.

Ex stirpe David.

(Ex eodem.)

Z monarchów Panna idzie, a czemuż nie pycha,
Lecz pokorą Stwórcy się zaleciła cichą?

Zawarcie kwatery XIV.

Odbiega liczman swojej nieskutecznej chętki,
Rachując krople deszcza i śnieg zimie prędko;
Który więc niebo daje obfitością szczodra,
Wszystek świat jako jedną okrywając kołdrą.
Snadziej jednak deszcz zliczyć i śniegi rześiste,
Niż chwały Matki boskiej, w niebie wiekuiste.

(Ex. codam.)

*Procedo ab initio Dei.***KWATERA XV.**

**Oto Panna pocznie i porodzi Syna, i nazowie imie jego
Emanuel, to jest, Pan z nami.**

(Isaj. 7.)

Possessio domini.

(Proverb.)

Działem niebo aniołom, świat człowiek posiędzie,
A Bóg kędy? w Paniencie tej dziedziczyć będzie.

Possessa ab initio viarum.

(Ibidem.)

Żem boską osiadłością, tak wierz kożdy o mnie;
We mnie Bóg, a ja w Bogu zostawam przytomnie.

Valde decora.

(Ex Ant.)

Gdy się słońce i miesiąc Panno moja stroją,
Wszystkę śliczność przechodzisz, tą pięknością swoją.

Fomes misericordiae.

(S. Bonav.)

Jużby dawno nie stało było tego świata,
By nie Ta miłosierdzia boskiego podniata.

Lumen lucidissimum.

(S. Ephrem.)

Światłem Panna, to światło ma te przywileje:
Pobożnym, niechętnych, złych świeci, pali, grzeje.

Pulchra per naturam.

(Hugo Car.)

Siliła się natura chcąc pokazać coby,
Mogła, wszelkie w tę Pannę wlewając ozdoby.

Pulchrrior per gratiam.

(Idem.)

Ale trudno naturo w paragon iść z Bogiem,
Który łask chciał mieć Matkę Amaltei rogiem.

Pulcherima per gloriam.

(Idem.)

Piękna Panna z natury, przez łaskę piękniejszą,
Lecz przez chwałę, po Bogu ona najśliczniejszą.

Populorum parens.

(Ex Symm.)

Lubo różny lud posiadł, różne świata kraje,
Wszelki cię jednak naród Panią swą wyznaje.

Patria virtutum.

(Ex Cassio.)

Pielgrzymkamiście cnoty były z sławy blizną,
Dokąd się ta Panna nie stała ojczyzną.

Janua regis.

(Ex Antiph.)

Panna fórtką królewską, bieźmy grzeszni do niej;
Nie odepchnie odźwierny, portyra nie broni.

Porta lucis fulgida.

(Ibidem.)

Tej która Panna bromy, i ściany i szczyty,
Jaśniejsze nad pyropy, i nad chryzolity.

Per quam vita data.

(Ibid.)

Chrystus żywotem: a ten gdy z Matki kochanej
Poszedł; tak nam przez Matkę ludziom żywot dany.

De nocte surgens.

(Proverb.)

Ufaj tej Pannie słuگو przy śmiertelnym mroku,
Bez zbawiennegoć nieda ztąd schodzić obroku.

Consiliorum Dei filia.

(Avancin.)

Świat budując gdy Stwórca pierwszy kamień kładzie,
W tej wiecznej opatrności byłas Panno radzie.

Supremus sapientiae divinae partus.

(Idem.)

Rzękę: żeś się mądrości wieczna wysiliła,
 Tworząc Tę niestworzoną, co mądrość zrodziła.

Super omnes speciosa.

(Ex Antiph.)

Gdy Syn najurodziwszy z potomków Adama,
 Matka ma być z białej płci, najpiękniejsza sama.

Donorum antenuptialium nomine, spiritum sanctum accipiens.

(S. Epipha.)

Ambasjatorze, jakież niesiesz Pannie dary?
 (Duch świętyz stąpi na nią) kosztowne bez miary.

Virtutum varietate circumdata.

(S. Remig.)

Acz królowej niebieskiej nie trudno o sługi,
 Jednak ją cnot otoczył wkoło orszak długi.

Collegium sanctitatis.

(S. Chrys.)

Jak w koilegium różni, różnych nauk męże,
 Tak Pannę, świątobliwość wszelaka obleże.

Dignitatum curia.

(Ex Auson.)

Która pragnie dostojęństw chrześcijańska dusza,
 Tego, niech pilną będzie honorów, Ratusza.

Domus divum.

(Ex eodem.)

Neronów dom z Pyropów był jedno ubóstwo,
Świetniejszy ten, kiedy w nim przemieszkało Bóstwo.

Petra refugii.

(Psal. 103.)

Gdy duszny nieprzyjaciel zewsząd nas kłopoce,
Panna opoką, w tej ma ucieczka opoce.

Fons hortorum.

(Cant. 4.)

Nie kairskie rumuzy, nie wód akwedukty,
Lecz, z niebieskiej ten ogród rosy, daje frukty.

Fecunda mater.

(Ex Cassio.)

Płodną matką Cerero nie będziesz się zwała,
Ty zboża, a Panna chleb żywota wydała.

Gymnasium caelestis literaturae.

(Galatin.)

Panna akademią, mądryzy wiedzą o tem,
W której, na człowieczeństwo został Bóg promotem.

Lux orbis terrarum.

(Idem.)

Chociażby miesiąc z słońcem nie świecili ziemi,
Dość, gdy jej Panna świeci promieniami swemi.

Officina salutis.

(Idem.)

Swe bezecny Kopronim niech odwoła błędy,
Pannę kuźnią zbawienia, wierni znają wszędy.

Templum pacifici Martis.

Marsie niebieski gdyć się na świat droga ściele,
W tym spokojnym, spokojny masz spocząć kościele.

Uranopolis.

Miastem Panna niebieskiem, bo choć z ludźmi żyła,
Wszystkę myśl w tajemnicach nieba utopiła.

Protegens ab hoste.

(Ex Antiph.)

Czart zdrada, świat obluda, ciało walczy zbytki,
Nieprzyjacioły Panno uśmierz oraz wszystkie.

Gratiarum pelagus.

(S. Damas.)

Nie szukam wody w morzu, gdyż tam jest gromadnie;
Panna morzem, gdy na Nię łaska boska spadnie.

Mons myrrhae.

(Cant. 4.)

Precz przemiany nic prawdy nie mające szczerzej,
Panna pod krzyżem stojąc, iście górą miry.

Collis thurris.

(Ibid.)

Kiedy dla nieprawości ziemia Bogu zbrzydła,
Ten pagórek wydaje miłe Mu kadzidła.

Toto mirabilis orbe.

Z podziwieniem na świecie to wszelkiego luda,
Że Bóg przez Matkę, czyni światu takie cuda.

Fecunda sterillum parentum soboles.

Nie troszcz się Joachimie żeć Anna nie rodzi,
Nierychle, płodną córką pociechyć nagrodzi.

Valde misericors.

(Theoph. pan.)

Pociechą to jest wszystkich nas grzesznych niezmierną,
Żeś wielce, żeś nad miarę Panno miłosierną.

Exaudiens opertos sceleribus.

(Idem.)

Niech będzie największy łotr, wierutny niecnota,
Pójdź: u Panny nikomu nie zawarte wrota.

Virtutum conventus.

(Petrus Dam.)

Morze wieś wody bierze, jasność Febus złoty,
W Pannę się zaś gromadzą wszelkie zewsząd cnoty.

Mundus Deo specialissimus.

(S. Bernardus.)

Czy Cię teszno? czy gardzisz firmamentem walnym
O Boże! kiedyć światem Panna specjalnym.

Communis omnium patria.

(Ex Symm. ap.)

Do tej ojczyzny wszystkich niech się garną chuci,
Która świętych kochając, grzesznych nie odrzuci.

Vertex mundi.

(Ex Sydon appli.)

Dosyć wysoko ten świat, wierzch głowy podniesie,
Gdy w tej Pannie, o boski tron ażę oprze się.

Civis sanctorum.

(Ephesios.)

Nie sami się tą gością święci boży cieszcie;
Miejskie grzeszni, w niebieskiem dla niej przyjmą mieście.

Domestica Dei.

(Ibid.)

Któż się boskim domowym może czynić więcej,
Jak Panna w której mieszkał przez dziewięć miesięcy.

Terra Domini benedicta.

(Psal. 84.)

Znacznieś pobłogosławił rolę twą o Boże,
Która pokrzyw nie rodzi, lecz zbawienia zboże.

Caelum et terram amplitudine superans.

(S. Chrysos.)

Któremu świat jest ciasny, ciasne nieba sfery,
Ten się w żywota Panny zmieścił peryfery.

Fines divinitatis attingens.

(S. Thom.)

Tak o granicę bóstwa Panna się oparła,
Gdy prawdziwego Boga w żywocie zawarła.

Complanata via.

(Oleaster.)

Niech Żyd do miast ucieczki drogę wyrównywa,
Panna ta, drogą grzecznym zawsze równą bywa.

In qua nihil durum.

(S. Bern.)

Pójdź człeczce, byś się cięższych czuł Judasza zbrodni,
Nad Pannę, nikt nie zleczy sumnienia łagodniej.

Caenaculum Helizaei.

(4. Reg. 4.)

W tym wieczerniku, prorok gdy stanie gospodą,
Jakoć wielką o Panno łask płaci nagrodą.

Cella odoramentorum.

(Izaja. 39.)

Chwalny Ezechiaszu, zamknij tve apteki,
Większe nam Bóg otwiera, przez Matkę swą leki.

Orbis compendium.

(Ex Athan.)

Zbiorem świata, Maryą nazwę takim kształtem,
Mali świat co dobrego, w Pannie jest ryczałtem.

Virtutum omnium lar.

(Ex Ammi.)

W Pannie świętej gościło wszelakie cnót mnóstwo,
W niej mając nie gospod, lecz prawe domostwo.

Suscipiens vota.

(S. August.)

Kiedy referendarką Panna, my najbardziej
Grzeszni, pójdźmy z supliką, gdyż nikiem nie gardzi.

Culpas excusans.

(Idem.)

Umilkną wszyscy święci, Panna tak bezpieczną,
Ze błaga zagniewaną sprawiedliwość wieczną.

Decus naturae.

(Joan. Ges.)

Naturze ludzkiej Panno dałaś ozdób siła,
To większa, żeś Twym płodem onę naprawiła.

Imago continens genium artificis.

(Idem.)

Dziwny, wielkiego mistrza ręki konterfekcie,
W którym się Bóg wyraził dla ludzi na świecie.

Naturae cumulus.

Przyznać dziło natury i odwagę skrzętną,
Tworząc Tę kreaturę poko świat pamiętną.

Seminarium vitae.

(Joannes Geometra.)

Gniazdem, alboś jest Panno nasieniem żywota,
Gdy z Ciebie poszła mego zbawienia robota.

Curiae triumphantis primas.

(Idem.)

Kto chce w niebie godności wiedzieć Panny miarę,
Niech wie, prymicyalną że tam ma tyarę.

Mater Christi corde et carne.

(Guerricus Abbas.)

Gdy Matką jest duchowną, Matką wedle ciała,
Tak się Panna dwa razy Matką boską stała.

Vitrum hydrargyro illaesum.

(Avantius.)

Merkury wszystko psuje, jeno szklu nieszkodny,
Panna szkłem, żywem srebrem jest grzech pierworodny.

Salsi maris dulcis aquae guttula.

(Idem.)

Świat ten morzem, ma w sobie słoność grzechów wielką,
Sama Panna w tem morzu słodkości kropelką.

Ager segetum.

Bujną rolę Marya, bo z niebieskiej rosy,
Zbożem plenne zbawienia daje światu kłosy.

Areola aromatum.

(Cann. 5.)

W dziardynie kwater wiele, a w kwaterach ziola;
To jest cnót Panny świętej wizerunkiem zgoła.

Castra filiorum Izrael.

Cóż to jest? Obóz wiernych mocny i wspaniały,
Strażę wiary opatrzon, a miłości wały.

Castellum contra mundum.

(Math. 21.)

Gdy na człeka najazdy od świata się znęca,
Uchodź człecze do twierdze, Panna jest forteca.

Interpres pacis.

(Avancin.)

Niech kto tłumaczy że Bóg Bogiem wojsk i wojny,
Panna peda że dobry, łaskawy, spokojny.

Parthenia Mater.

(Idem.)

Gdy o Cię macierzyństwo z panieństwem ma zwadę,
Ja Cię, żeś Panna z matek, Matka z panien kładę.

Inviolata aeterni Regis possessio.

(Idem.)

Panna włością królewską, w tej królewskiej włości,
Jako czart nie posiada, tak w niej grzech nie gości.

Aureum turribulum.

(Hebr. 9)

Nie tej woni w błagalni turybularz złoty,
Jaki odor wydają Matki bożej enoty.

Caminus humilitatis.

(S. Bern.)

Ogień w kuminie, z ognia bierze złoto próbę,
A Panna zaś z pokory największą ozdobę.

Lucida Pharos.

(Ex Lib.)

Kto po morzu występków lawirujesz marnie,
Do tej jasnej łódź kieruj żywota latarnie.

Fenestra orientalis.

(4. Reg. 13.)

Żeby Bóg strzał nie rzucił na nas z górnej sfery,
Panna wschodniej przywarła ku Polsce kwat ry.

Sacra Anchora.

(Ferus in Symb.)

Panna kotfcią, za nie świecie twe Charybdy,
Z Nią i bez styru okręt nie utonie nigdy.

Oraculum misericordiae.

(Hugo Car.)

W dodońskiego Jowisza antrach wieczna trwoga ;
Panna miłosiernego *oraculum* Boga.

Fluvius egrediens de Paradyso.

(Genes 21.)

Raj jest miejsce rozkoszy, ta rzeka zład plynie,
Lejąc wszelkie pociechy świata na nizinie.

Conciliabulum Dei et hominum.

Gdy Bóg z człekiem wchodzić miał w zobopólną radę,
Na to obrał żywota tej Panny osadę.

Materia pretii redemptoris nostrae.

(Isidorum)

Krew Jezusa okupem za nasze niestatki,
Lecz zkądże ta krew poszła, jeżeli nie z Matki?

Meta decurrentis viam Gigantis.

(Idem.)

Zawód olbrzym niebieski odprawia ku mecie,
Niebo zkąd, matka dokąd, termin ma na świecie.

Sanctorum Sanctissima.

(Guarric. Abbas.)

Tak się Panna najświętsza nad wszech świętych stanie,
Jak, lub siła wód w rzekach, więcej w oceanie.

Circulus Annuli.

(Avanci.)

W pierścieniu Chrystus perłą, miła Matka złotem,
Ogarnąwszy najczystszy wiecznego żywotem.

Currus Israel.

(4. Reg. 112.)

Nie cugi Faëtona, nie koczcy ognisty,
Ale Bogu powozem żywot Panny czystej.

Umbra Omnipotentiae increatae.

(Avancin.)

Cieniem Panna, lecz w którym wygody tak siela,
Niestworzona wszechmoność, że w nim odpoczęła.

Labantis mundi firmamentum.

(Idem.)

Podparłeś kiedyś niebo barkiem swym Atlasie;
Panna, świat zguby bliskiej podpira w tym czasie.

Serenitatis Arra.

(Avancin.)

Już się teraz wypogódź złotowłosy Febie,
Kiedy zakład pogody, masz Maryą w niebie.

Votorum auspicium.

(Idem.)

Bogu wrota oddając, że znam myśl ułomną,
Pomóż Panno szczęśliwie, i bądź mi przytomną.

Pictura clementiae.

(Ibid.)

Apeles Macedona niech obraz uzłoci,
Konterfet Panny, farbą malowan dobroci.

Apis argumentosa.

(Macovius.)

Pszczołką Pannę nazowie; pracowita pszczołko,
Jakoć krzyżowe gorzkie, z kąd miód bierzesz ziółko.

Fluvius orationum.

Jak się zewsząd do głównych rzek woda gromadzi,
Tak w Pannie bogomyślność miejsce sobie sadzi.

Fons signatus.

(Cant. 4.)

Choć widzisz człecze źródło warowne pieczęcią,
Jednak, wody dobrodziejstw udziela nam z chęcią.

Prototypon Virginitatis.

(Isidorus.)

Panny, które dziedzictwo swe Bogu chowacie,
Do Tej formy panienstwa stósować się macie.

Antesignana Evangelii.

(Idem.)

Wprzód drzewo niżli owoc, syn się z matki rodzi,
Z kąd Matka prawodawce przed zakonem chodzi.

Deificata.

(S. Damia.)

Uważając twój abrys Panno z każdej strony,
Widzę nietylko śliczny, lecz jest ubóstwiony.

Augustissimus sapientiae suggestus.

(Avanci.)

Niema nie Salomona tron choć szczerzłoty,
Przeciw wiecznej mądrości katedrze oto Tej.

Columna amoris Dei.

(Idem.)

Panna kolumną jedną, na której kolumnie,
Bóg miłość swą ku człeku odrysował szumnie.

Pupilla Ecclesiae.

(Idem.)

Kościół ciałem jest jednym, którego to ciała,
Żeby patrzyło, Panna żrzenicą się stała.

In Jacob inhabitans.

Nie w dumnego Ezau dzieciach Panna bawi,
Lecz w potomkach Jakóba dom sobie wystawi.

In Izrael haereditans.

Niechaj się tem dziedzictwem Hebrajczyk nie liczy,
Gdyż Panna nie w upornych, lecz w wiernych dziedziczy.

In electis mittens radices.

W czyjem się Panno sercu miłość Twa wkorzeni,
Już tego Bóg niejako swym wybranym mieni.

Zawarcie kwatery XV.

Trakt powietrzny zagęszczon, a tych arcy wielmi,
Rozmaitych rodzajów ptastw obywatelmi.
Idą nieustajacem mnóstwem rodne zgraje,
A orłowi poddaństwa, dość obficie staje.
Lecz snadniej wszyscy ptacy będą policzeni,
Niżeli Matki boskiej kto chwały wymieni.

(Cant. 1.)

Pocus pascus.

(Psalm 23.)

Plantatio Domini.

(Isaia 61.)

Orbi pacis ambulant dispensans.

(Aramae.)

Radius caeno non faedatus.

(Idem.)

Bóg słońce, Panna promień, słońce choć na kały
Promień rzuci, promienia błocka nie zmały.

Diei et noctis diribitrix.

(Idem.)

Panna jutrenka, która między nocą ciemną
Rozdział czyni, a dniowa światłością przyjemną.

Lima correctionis.

Nie lękaj się cenzora tetrycznego Rzymie;
Pannę chwalisz, Panna cię do korekty przyjmie.

Hortus aromatum.

(Cant. 4.)

Widząc ogród ziół pełny, w rozmiar modą ładną,
Gdzie grzesznych nie puszczały, przez parkan się wkradną.

Vitae forma.

(S. Casim.)

Panna święta, świętego jednym życia kształtem,
Mając w sobie cnót mnóstwo i łaski ryczałtem.

Morum norma.

(Idem.)

Kto rozbiegle miarkować chciałbyś obyczaje,
Pannać (człecze) w swem życiu modelusz podaje.

Splendor lunae aequori superfusus.

(Avancin.)

Jak w morzu nie umacza swej Cyntya łąny,
Tak grzech nie szkodził Matce boskiej ulubionej.

Flos lucis.

(Idem.)

Zorzą Panna przed słońcem, a wszak pierwiej świta,
Niżeli słońce wschodzi, wprzód światło zakwita.

Invincibilem vincens.

(Ildefonsus.)

O jakoż bohaterko dokazujesz sieła!
Gdyś niezwycięzonego Boga w Się ściągnęła.

Musica iratum placans.

(Idem.)

Gdy się mściwy Jehowa sroży w gniewie Swoim;
Pójdźmy z muzyką, Tą go muzyką ukoim.

Sors Domini.

(Ad Calcsi im.)

Lichy dość dział Bóg obrał w podmiesięcznej sferze,
Matkę sługą, gdy i Sam postać sługi bierze.

Stadium currentium.

Co szczęśliwej wieczności zawód wygrać chcecie,
Ku Tej pierwszej po Bogu, kierujcie bieg mecie.

Tentorium Israel.

(Num. 24.)

Panna namiotem, wierni garnijcie się, bo tu
Z tego nikt, próżen skutku nie wyjdzie namiotu.

Stabiliendi cum Deo foederis Arbitra.

(Avancin.)

Człowiek z Bogiem traktuje, Panna tej umowy
Srodkiem, gdyż syn dla matki na wszystko gotowy.

Amoris insigne.

(Idem.)

Do zbawiennej miłości kto się bierzesz z chęcią,
Po tem znaj, że jej Panna herbem i pieczęcią.

Tutellaris Orbis.

(Idem.)

Sierotę świat, ty Panno gdyś kość z jego kości,
Podejm się nim opieką z wrodzonej ludzkości.

Filii Dei habitaculum.

Raj jest pełen delicyj, w niebie rozkosz szczera;
Przecie Syn boży w Pannie mieszkanie obiera.

Conculcans leonem et draconem.

(Psalm.)

Lew krąży, a smok zije, obadwa łakomi;
Twa stopa Panno, obom hardy kark uskromi.

Splendore Zelatrix animarum.

Któż po Bogu nad Pannę w gorętszej miał pieczy
Zbawienie, boską kupnej krwią, dusze człowieczej.

Viridarium perpetuum.

Kwitnij wdzięczny dziardynie, gdyż twej pięknej cerze,
Ostre słońce, przykry mróz, pozoru nie bierze.

Terra promissionis.

Ziemią jest obiecaną Panna; tamta brodzi
W mleku i w miedzie; żywot z Maryi pochodzi.

Vallis nemorosa.

(Num. 24.)

Pannę zowią doliną zapuszczoną gajem,
W której przed gniewem boskim zakryci zostajem.

Lucis Bajula.

(Avencin.)

Teraz się Faëtonta wozu Febus wzdrygnie,
Gdy Panna, na swych rękach wieczne słońce dźwignie.

Luminis puerpera.

(Idem.)

O Matko światlorodna! Ty nas swoim ogniem
Rozpal ku Bogu, wraz niech do grzechów ochłodniem.

Deiformis.

(SS. Dioni. et August.)

Bóg okiem niedojrzany, jednak chciał mieć, coby
Widzialny jego w Pannie był obraz osoby.

Divina similitudo.

(Richard.)

Tym się kształtem podobna Bogu Panna stawa:
Bóg dobrodziejstwa daje, Panna je rozdawa.

Consolatrix desperantis animae.

(S. Casim.)

Hipokondrya grzechu, rozpaczy przyczyną,
Bądź Panno zguby bliskiej, duszy medycyną.

Adjutrix christiani populi.

(Idem.)

Dokądże po ratunek pobieży lud wierny?
Jeżeli nie do Ciebie Pani miłosiernej.

Planta caelestis.

(S. Derm.)

Wiadome złego z dobrem drzewo w raju rosło,
Zniego szczerp bóstwo Pannę do nieba przeniosło.

Requies sanctificata.

(Eccl. 24.)

Wierzę, gdy królom ziemskim pałace chędożą,
Że i Bóg poświęconą chciał mieć stansę bożą.

Sagena missa in mare.

(Matth. 131.)

Niewodemeś o Panno! kiedy ten świat morzem;
Gdy insze ryby garniesz, nie gardź i piskorzem.

Evigilantis solis cunae.

(Avancim.)

Z dworu słońca i dawnych baśni cale szydę,
Słońce sprawiedliwości gdy w kolebce widzę.

Blandioris aurae Parens.

(Idem.)

Gdy nas plaga powietrza straszy zaraźliwa,
Každy wierny na pomoc niechaj Panny wzywa.

Piscina in Hesebon.

(Cant.)

Sadzawki hesebońskiej taka własność bywa,
Jako ryby swą wodą, tak i gad okrywa.

Honorabilis facta in oculis Dei.

(Isajae 43.)

Czcigodną w oczach boskich Matka jest zaiste,
Iże ciałem odziała słowo wiekuiste.

Sal terrae.

(Matth. 50.)

Jeżeli apostołów solą się zwać godzi,
Pannę fodyną, ta sól z Tej żupy pochodzi.

Schola Christi.

(S. Bern.)

Iżę grzesznikom Jezus dobrze za złe czyni,
Ta go wyucza tego w swej szkole mistrzyni.

Solium elevatum.

(Isaja. 6.)

Podnieś Izajaszu bogomyślne oko,
Obaczysz nad niebiosy tron boski wysoko.

Prima ingenii divini cura.

(Tertullis.)

Wiedział Bóg że ludzkiemu miał grzech szkodzić zdrowiu,
Ten dał na tę chorobę farmak pogotowiu.

Species castitatis.

(S. Ambr.)

Różnie cnoty malują, kto czystość maluje,
Niechaj ją z Panny świętej wykonterfetuje.

Forma virtutis.

(Idem.)

Nie dyskuruj Stagiero jaka ma być cnota,
Panna, jest własna cnoty forma i istota.

Inexpugnabile scutum.

(Avancin.)

Panna tarczą, stań za nią kto masz o swej duszy
Pieczę, Ta nieprzyjaciół insultry pokruszy.

Mater credentium.

(S. Augustin.)

Matkaś Panno wierzących, Matko dobrotliwa,
z wiernych się też każdy do Ciebie odzywa.

Interemptrix haeresum.

(S. Atan.)

Jako Jachel Sysarze gwoździem łeb przebije,
Tak błędne chwałą swoją Panna herezye.

Via immaculata.

(Psal. 118.)

I początek tej drogi, i kres zawsze czysty,
Po inakszejby nie szedł olbrzym wiekuisty.

Vinea dilecti.

(Cant.)

Winnica twa kochanku tej pełna wygody,
Że w niej mogą i źli rwać, i dobrzy, jagody.

Purpureum solis paludamentum.

(Avancin.)

Śliczne słońce, lecz zanie strój jego był miany,
Poko nie wziął z Panny, krwią szaty nakrapianej.

Terrestre caelum.

(Idem.)

Kędy Bóg, tam i niebo z sferami swojemi,
Bóg w Matce, a tak Matka niebem jest na ziemi.

Vallis abundans frumento.

(Psalm 64.)

Głodni ludzie i chleba zbawiennego chciwi,
Pójdźmy, gdy Panna niwą, Ona nas pożywi.

Salutaris stella.

(S. Casim.)

Gwiazdo zdrowia, racz zdarzyć aëryą zdrową,
Odprasząc powietrza zarazę morową.

Dotata caelesti progenie.

(Idem.)

Jakiż przywianek niesiesz Maryi aniele?
Ze się w Jej, płód niebieski czystem zawrze ciele.

Terra sancta.

(Exod. 30.)

Maryą ziemią świętą trzeba byśmy mieli,
Nietrudno Bogu złoto uczynić z zuzeli.

Nardus dans odorem.

(Cantit. 1.)

Precz zybet z swym odorem, spikonard tej woni,
Ze się król na ten zapach w łożnicy swej skłoni.

Sceptrum fidei.

(S. Cyrill.)

Wiara królestwem, w którym Bóg monarchą siedzie,
Matka dla rządów, berłem ręce Jego będzie.

Inveniens mortis destructionem.

(S. Bern.)

Brykałaś śmierci przedtem tnąc nam głowy z kręgów;
 Panna znalazła, jakoć przypięto popręgów.

Vitae reparationem.

(Idem.)

Niedość skrócić Lachezym i zguby pozbawić,
 To większa, Panna żywot że mogła naprawić.

Venena pellens.

(Alvianus in Embl.)

Róg jednorózców widzę położony w zdroju;
 Pójdź, niepodejrzanego kto szukasz napoju.

Gloria caetus Virginei.

(Duretius.)

Ztąd się Panny panieństwo wasze chwalnem kładzie,
 Że ta Panienska, waszej przodkuje gromadzie.

Fundatrix Virginitatis.

(Idem.)

Panny, już nie pogańskiej rzniście warkocz Weście;
 Lecz Pannie swe panieństwo na ofiarę nieście.

Parens digna tonantis.

(Idem.)

Godności macierzyńskiej snadno Panna dopnie,
 Przez głębokie pokory Bogu miłe stopnie.

Naturae speculum.

(Avancin.)

W tem zwierciadle dwie godne podziwienia rzeczy:
Chwała Panny, a podłość natury człowieczej.

Divinae potentiae terminalis Colossus.

(Idem.)

Widzisz gościu ten kolosz wyniesiony w górę?
Na tem miejscu Bóg ludzką chciał przyjąć naturę.

Foeminarum gloria.

(S. Casim.)

Ile było białychgłów wprzód i za Tobą,
Wszystkimeś Panno święta chwałą i ozdobą.

Via ad Patriam.

(Idem.)

Rzuć człeczke ścieżki błędne, a udaj się wsteczny,
Tą drogą która wiedzie do ojczyzny wiecznej.

Regina naturae.

(Andreas Creten.)

Rzeczy stworzonych matką naturę zowieamy;
Lecz natury królową Matkę boską czciemy.

Amantis arca.

(Anagram.)

Nacóż pytać kochanka, gdzie w południe bywa;
Matka skrzyńnią, w Tej się on przed światłem ukrywa.

Uni secunda Deo.

(Ex Embl.)

W wielkiej chóry anielskie chciał mieć Bóg ozdobie;
Panno, wtóraż po Bogu, anieli po Tobie.

Corona anni benignitatis.

(S. Bonav.)

Zdejmij wieniec Cerero z żyznych kłosów wity,
Który, rok koronuje Panna ten obfity.

Conservatorium generis mortalium.

(S. Germ.)

Arka Noego naród ludzki przechowuywa,
Więcejś mu Ty niż arką, Matko dobrotliwa.

Ros divinus.

(Idem.)

Lub się gniewasz, lecz oraz miłosiernyś Paunie,
Zkąd upał, ztąd i rosa niebieska ukanie.

Basis clementiae.

(Avancin.)

Gdy tudzież sprawiedliwość jest przy boskim tronie,
Panna wspiera po drugiej miłosierdzie stronie.

Exhibens se ancillam facta Domina.

(S. Bernar)

A to co? anioł z nieba, opedać fawory:
Ześ Pania, Ty się niskiej bierzesz do pokory.

Sicut liliū.

Panna lilią, czemuż? że jest biała, czyli
Znakiem pokory, kiedy kwiat ku ziemi chyli.

Porta salutis.

(Duretius.)

Marya bramą zdrowia; któżkolwiek jest chromy
Na sumnieniu, do Tej się pilno ciśnij bramy.

Natura mirante generans Genitorem.

(Ex Brev. Rom.)

Z podziwieniem naturze, jako się to godzi
Stworzeniu, iż swego Stworzyciela rodzi?

Augustale Templum

(Leo Imp.)

Wspaniała bazylika cesarskiego dzieła,
Gdzie, jak król Boga błaga, tak prostaków sieła.

Unica sedes Domini.

(Rupertus.)

Panna stolec jest pański, na którym widomy
Bóg siedzi, dziś łaskawy, przedtem władogromy.

Serenitas caeli.

(Avancin.)

Panno, gdyś tęczę między Olimpu kolury,
Zaraz niebo pogodne zbywa mgły ponurej.

Vestita honore et gloria.

(Idem.)

Któż z kreatur nad Pannę taką szatę miewa?
Którą Bóg toż chwały i czei przyodziewa.

Tutella in novissimis.

(Duretius.)

Masz nam być opiekunką Panno śmieie rzekę,
Gdyć Jana, wszystek ci świat oddał Bóg w opiekę.

Pietatis Asylum.

(Idem.)

Na cóż azyla rzymskie, wymysł Kwirynowy?
Gdy w tej ucieczce, zbrodzień by największy zdrowy.

Caprea culmina montium amans.

(Cant. 12.)

Kózko która na górach bawisz się najmilej,
Myśl o złem bydle kozłach, żeby nie zginęli.

Ignis amoris Dei.

(Dretius.)

Panna pała miłości ogniem, tenże pali
Miłość boską, że się nad grzesznymi uzali.

Spes mentis oppressae.

(S. Casim.)

Kiedy myśl sfrasowaną utrapienie ściśnie,
Wzywaj Panny, promień ci wnet pociechy błysnie.

Decus mundi!

(Idem.)

Naprawił świat o sobie słabe rozumienie,
Wydawszy tak wspaniałe Maryą stworzenie.

Summa spei.

(Ines.)

W Pannie grzeszni ufając dobrze sobie tuszem,
Gdyż Ta, nadzieje naszej, jest sumaryuszem.

Induta decore et fortitudine.

Odzieżą Twą, ozdoba Panno; płaszczem, męstwo;
Znaczy pociechę światu, a z pie a zwycięstwo.

Sacrarium gratiae.

(Gvarrie Abbas.)

Znać, że nie dla plugawych perły boskie świni,
Gdy skarb łask swoich złożył, w tak czystej świątyni.

Thronus gloriae.

(Idem.)

Ciasne niebo i ziemia chwale pańskiej wielkiej,
Tej Chwale tron wygodny, żywot rodzicielki.

Cooperatrix redemptionis.

(Gutovius.)

Kiedy Panna nażyca Bogu krwie i ciała,
Spółsprawczynią zbawienia naszego się stała.

Spes omnium finium terrae.

(Psal. 64.)

Rozłożystego świata nie obeszły knieje,
W Tobie złożyły wszystkie, o Pani nadzieje.

Filia Regis.

(Psal. 44.)

Córką Cię psalm królewską, Matką kościół zowie;
Potrzebniejsze potomstwo Twe nam, niż przodkowie.

Hortus juxta fluvios.

(Num. 24.)

Ten ogród, ręce boskie na koło obwiodą,
Akweduktem wszelkich łask i pociechy wodą.

Patrona mundi.

(Ex Hymn. Grac.)

Westchnij zgubiony świecie do patronki miłej,
Żebyć gniewu boskiego strzały nie szkodziły.

Via lactea.

Panna jest mleczną drogą, przepaś nieba złoty,
Po którym słońce wieczne odbywa obroty.

Plena laudum titulis.

(Ex Hymn.)

Snadniej policzyć piaski libickiej insuly,
Niż Twe którychś pełna, o Panno tytuły.

De qua natus est Jesus.

(Matthai.)

Aleć wszystkie tytuły ten tytuł przechodzi,
Iże się z Ciebie Jezus, zbawca świata rodzi.

Zawarcie kwatery XVI.

Któryż się taki znalazł matematyk? coby
Rozliczne ogniów nieba zrachował ozdoby.
I ufając omylnej ciekawości bucie,
Wszystkie miał zrachowane gwiazdy w swym kompucie
Lecz astrolog policzyć gwiazdy może snadnie,
Chwały zaś Matki boskiej, któż taki co zgadnie?

KONIEC.

Biblioteka WSP Kielce

0225182